

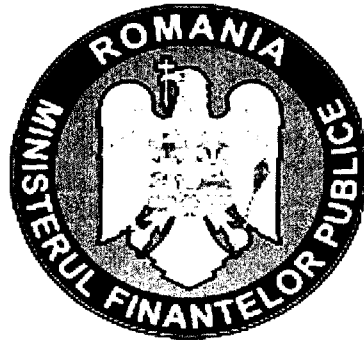
GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

STRATEGIA FISCAL BUGETARĂ
PENTRU PERIOADA
2013-2015

2012

GUVERNUL ROMÂNIEI

**STRATEGIA FISCAL BUCETARĂ PENTRU PERIOADA
2013-2015**

2012

Abrevieri

AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
BM	Banca Mondială
EA	Zona Euro
FMI	Fondul Monetar Internațional
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
ÎS	Întreprinderi de stat
LRF	Legea responsabilității fiscal bugetare
LFPL	Legea finanțelor publice locale
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
MTO	Obiectiv bugetar pe termen mediu
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
OUG	Ordonanța de Urgență
PIB	Produs intern brut
PNDI	Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii
PNDR	Planul Național de Dezvoltare Rurală
POS	Programul Operațional Sectorial
PEP	Pactul Euro Plus
SFB	Strategie fiscal bugetară
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană

Cuprins

Cadrul general internațional și intern al Strategiei fiscale bugetare pentru perioada 2013-2015

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare

2. Cadrul macroeconomic

2.1 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

2.2 Proгноze macroeconomice pe termen mediu (2013-2015)

3. Cadrul fiscal-bugetar

3.1 Politica fiscală

3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală

3.1.2 Măsurile fiscale și tendințele principalelor taxe și impozite

3.1.3 Politica de administrare fiscală

3.1.4 Arieratele bugetare

3.1.5 Venituri bugetare

3.2 Politica bugetară

3.2.1 Caracteristici, priorități, premise ale politicilor de cheltuieli bugetare

3.2.2 Politici publice

3.2.2.1 Politica în domeniul ocupării forței de muncă

3.2.2.2 Politica în domeniul asigurărilor și asistenței sociale

3.2.2.2.1 Politica în domeniul pensiilor

3.2.2.2.2 Politica în domeniul asistenței sociale

3.2.2.3 Politica în domeniul sănătății

3.2.2.4 Politica în domeniul învățământului

3.2.2.5 Politica în domeniul cercetării dezvoltării și inovării

3.2.2.6 Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului

3.2.2.7 Politica în domeniul mediului și pădurilor

3.2.2.8 Politica în domeniul transporturilor și infrastructurii

3.2.2.9 Politica în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale

3.2.2.10 Politica în domeniul justiției

3.2.2.11 Bugete locale

3.3 Datoria Publică

3.4 Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2010-2015

4. Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2013-2015

5. Declarația de răspundere

TABLOUL SINTETIC AL CONTEXTULUI INTERNAȚIONAL
- evoluții, coordonate, constrângeri -

EVOLUȚII INTERNAȚIONALE	COORDONATE ALE POLITICILOR FISCALE ÎN CADRUL UE	PROVOCĂRI ȘI CONSTRÂNGERI EXTERNE
<ul style="list-style-type: none"> • Mediul extern zonei EURO <p>Economia globală continuă să dea semne de progres modest;</p> <ul style="list-style-type: none"> • SUA <p>Ritm de expansiune economică moderată la începutul anului 2012;</p> <ul style="list-style-type: none"> • JAPONIA <p>Semne timide de redresare economică față de o temporară acalmie la sfârșitul anului 2011;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Întărirea coordonării economice și bugetare la nivelul UE și în mod special la nivelul zonei EURO.</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pachetul de guvernanță economică; ✓ Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare a cărui parte fiscală este cunoscută sub denumirea de Compact fiscal; ✓ Pactul EURO Plus - promovarea competitivității și ocupării forței de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscuri externe <ul style="list-style-type: none"> ✓ Incertitudinile privind evoluția crizei datoriiilor suverane; ✓ Incertitudinea geopolitică care poate conduce la creșterea prețului petrolului.
<ul style="list-style-type: none"> • ZONA EURO <p>Se preconizează că în a doua jumătate a anului va avea loc o redresare progresivă, care se va accelera în 2013.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Priorități la nivelul UE</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Redresare economică; ✓ Promovarea competitivității, a inovării, susținerea IMM; ✓ Mobilizarea investițiilor; ✓ Dezvoltarea de noi instrumente financiare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscuri interne <ul style="list-style-type: none"> ✓ posibilitatea unor derapaje ale politicii fiscale și ale implementării reformelor structurale, în contextul incertitudinilor asociate calendarului electoral.

MEDIUL EXTERN ZONEI EURO

Economia globală continuă să dea semne de progres modest. În economiile avansate dezechilibrele structurale continuă să limiteze ritmul de creștere datorită deficiențelor pe piața forței de muncă și sectorul imobiliar. Pe piețele emergente, creșterea economică, a scăzut oarecum, dar a rămas mult mai puternică decât în economiile avansate, având o contribuție importantă la creșterea economică globală.

SUA

În Statele Unite se constată un ritm de expansiune economică moderată la începutul anului 2012. Încetinirea creșterii a fost rezultatul încetinirii investițiilor în sectorul privat, piața imobiliară rămâne în general slabă, iar exporturile nete au fost aproape de zero.

JAPONIA ȘI CHINA

În Japonia, activitatea economică continuă să arate unele semne timide de redresare față de o temporară acalmie la sfârșitul anului 2011. Consumul privat a rămas ferm în ultimele luni, în timp ce investițiile publice par a câștiga impuls datorită eforturilor de reconstrucție.

În China, creșterea economică a încetinit confirmând că economia chineză rămâne pe calea unei evoluții mai line. Exporturile au crescut în martie, creșterea cererii interne a continuat să scadă treptat, iar creșterea producției a încetinit în continuare în luna martie, dar rămâne încă robustă.

ZONA EURO¹

Redresare moderată în decursul acestui an

- ✓ Activitatea economică din UE a scăzut în ultimul trimestru al anului 2011 și, potrivit estimărilor, această situație s-a prelungit și în primul trimestru al anului 2012.
- ✓ Se preconizează că în a doua jumătate a anului va avea loc o redresare progresivă, care se va accelera în 2013.
- ✓ Consumul privat va fi diminuat atât din cauza ratei ridicate a șomajului, a creșterilor salariale lente și a inflației, cât și din cauza gradului ridicat de îndatorare al gospodăriilor din mai multe state membre. Investițiile private sunt deocamdată în continuă scădere, dar ar trebui ca, în perioada de prognoză, să înceapă să beneficieze de restabilirea preconizată a climatului de încredere, de ratele scăzute ale dobânzilor și de creșterea viguroasă a producției la nivel mondial.
- ✓ Contribuția pozitivă a exporturilor nete reprezintă principalul motor preconizat al creșterii PIB-ului în 2012. Cu toate acestea, se așteaptă că în 2013 acest rol va fi preluat de cererea internă, aflată în curs de consolidare progresivă.
- ✓ Anul acesta, potrivit estimărilor, creșterea anuală a PIB-ului va fi egală cu zero (0,0%) în UE și -0,3% în zona euro. Pentru 2013, se prevede o creștere modestă de 1,3% în UE și de 1% în zona euro.
- ✓ Se estimează că rata șomajului se va stabili la un nivel de 10,3% în UE în perioada de prognoză și la un nivel de 11% în zona euro în 2013.

¹ Conform Previiziunilor de primăvară a Comisiei Europene -11 mai 2012

Îmbunătățirea finanțelor publice

- ✓ În pofida încetirii ritmului producției în cursul anului 2011, finanțele publice din UE s-au îmbunătățit semnificativ în anul respectiv.
- ✓ Se așteaptă ca deficitele bugetare să scadă în continuare de la 4,5% din PIB în UE (4,1% în zona euro) în 2011 la 3,6% în UE (3,2% zona euro) în 2012 și, ulterior, la 3,3% (2,9% în zona euro) în 2013, cu diferențe mari între statele membre.
- ✓ Potrivit previziunilor, creșterea ponderii datoriilor publice în PIB își va încetini ritmul și va ajunge la 87,2% din PIB în UE (92,6% în zona euro) până în 2013.
- ✓ Riscurile legate de evoluția inflației sunt în mare parte echilibrate.

PRINCIPALELE COORDONATE ALE POLITICILOR FISCAL BUGETARE DIN UE

UE a adoptat măsuri îndrăznețe, cuprinzătoare și coerente pentru a depăși criza și a trage concluzii pentru viitor. În contextul strategiei Europa 2020, UE are nevoie de o abordare bine definită la nivelul politicilor care să sprijine redresarea, să reazeze finanțele publice pe o bază solidă și să promoveze în mod activ creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă. Pentru realizarea acestui obiectiv, principalele acțiuni întreprinse au fost:

→ **Întărirea coordonării economice și bugetare la nivelul UE și în mod special la nivelul zonei EURO.**

Pachetul de guvernare economică care a intrat în vigoare la 13 decembrie 2011 are în vedere acțiuni preventive și corective mai puternice prin întărirea Pactului de Creștere și Stabilitate și o coordonare fiscală mai adâncă, cerințe minime pentru cadrele bugetare naționale ale statelor membre, corectarea dezechilibrelor macroeconomice ale statelor membre prin intermediul unei supravegheri macroeconomice consolidate, inclusiv prin mecanisme de alertă și sancționare, instituirea unui semestru european pentru coordonarea politicilor la nivelul statelor membre.

Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare semnat și de România la 2 martie 2012. Partea fiscală a tratatului este cunoscută ca Compactul fiscal.

Principalele prevederi:

- ✓ Poziția bugetară trebuie să fie echilibrată sau în excedent. Această regulă se consideră a fi îndeplinită dacă soldul structural anual respectă obiectivul bugetar pe termen mediu (MTO) și nu depășește 0,5% din PIB. Calendarul pentru convergența la MTO va fi propus de Comisie, luând în considerare riscurile specifice de sustenabilitate ale fiecărui stat.
- ✓ Deficitul structural poate avea o valoare mai mare decât cea specificată mai sus, până la maxim 1% din PIB, dacă nivelul datoriei publice este semnificativ sub 60% din PIB și riscurile pentru sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung sunt reduse.
- ✓ Statele vor institui un mecanism de corecție care să se declanșeze automat în cazul unor abateri semnificative de la obiectivul pe termen mediu sau de la strategia de ajustare.
- ✓ Regula bugetară se introduce prin dispoziții naționale cu forță juridică obligatorie și caracter permanent, de preferință constituționale sau respectiv prin alt nivel care să garanteze respectarea în integralitate în cadrul procesului bugetar național. Regulile menționate trebuie să fie în vigoare în legislația națională în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a Tratatului.
- ✓ Statele care înregistrează un nivel al datoriei publice de peste 60% din PIB vor trebui să reducă diferența între datoria înregistrată și valoarea de referință cu o rată medie de 1/20 anual.
- ✓ Statele care fac obiectul unei proceduri de deficit excesiv instituie un program de parteneriat bugetar și

economic cu caracter obligatoriu, care să includă o descriere detaliată a reformelor structurale necesare pentru a asigura o corecție durabilă efectivă a deficitelor lor excesive. Aceste programe sunt monitorizate de către Comisia Europeană și Consiliu.

- ✓ În cazul încălcării prevederilor mai sus menționate privind transpunerea regulii bugetare este specificată posibilitatea impunerii de penalități de până la 0,1% din PIB, care vor intra în bugetul Mecanismului European de Stabilitate (dacă amenda este aplicată statelor membre din zona euro) sau în bugetul UE (dacă amenda este aplicată statelor membre cu derogare).
- ✓ Statele membre non-euro care au ratificat acest Tratat vor participa la Summit-urile euro privind competitivitatea pentru părțile contractante, modificarea arhitecturii globale a zonei euro și regulile fundamentale care i se vor aplica în viitor, precum și, atunci când este cazul și cel puțin odată pe an, la discuțiile pe aspecte specifice legate de implementarea acestui tratat.

Pactul EURO Plus – angajament politic care vizează promovarea competitivității și ocuparea forței de muncă, consolidarea sustenabilității finanțelor publice și a stabilității financiare, asumat în cadrul Consiliului European din martie 2011 de către 23 state membre ale UE, printre care și România.

→ **Priorități ale Uniunii Europene în anul 2013**

La nivelul UE au fost recunoscute eforturile de consolidare bugetară întreprinse de majoritatea statelor membre din cauza crizei financiare și bugetare, restricțiile și austeritatea din bugetele statelor membre. Atenția va fi îndreptată spre redresare economică, promovarea IMM-urilor, mobilizarea investițiilor.

ANALIZA ANUALĂ A CREȘTERII 2012

Mesajul-cheie al analizei anuale a creșterii 2012 parte integrantă a pachetului de guvernare economică promovat la nivel european, este intensificarea eforturilor pentru redresarea Europei, susținerea creșterii și creării de locuri de muncă.

În această analiză se solicită UE și statelor membre să se concentreze pe cinci priorități:

- ✓ consolidare fiscală diferențiată și favorabilă creșterii;
- ✓ revenirea la nivelul obișnuit de acordare de credite economiei;
- ✓ promovarea creșterii și a competitivității;
- ✓ combaterea șomajului și a consecințelor sociale ale crizei;
- ✓ modernizarea administrației publice.

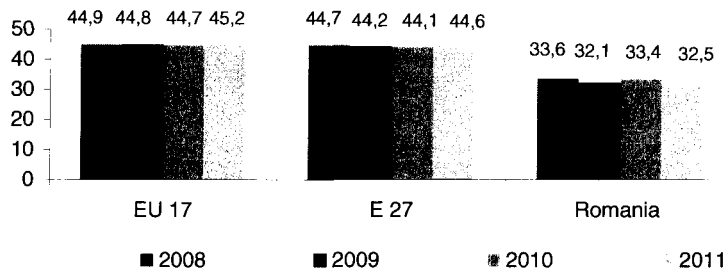
Analiza Anuală a creșterii 2012 este punctul de plecare pentru cel de al doilea semestru european de guvernare economică.

România în context european

Stabilizarea economiei Programul anti-criză pe perioada 2009-2011 susținut de Fondul Monetar Internațional (FMI), Uniunea Europeană (UE) și Banca Mondială (BM), dar și noul acord de tip preventiv au jucat un rol important în stabilizarea economiei românești și în crearea premiselor pentru creșterea economică durabilă, îmbunătățirea mediului de afaceri, reducerea dezechilibrelor macroeconomice. Stabilizarea s-a realizat prin scăderea cheltuielilor, dar acumularea în continuare de deficite bugetare, deși în scădere, precum și contextul internațional de reducere a fluxurilor autonome de capital, au determinat o creștere semnificativă a datoriei publice.

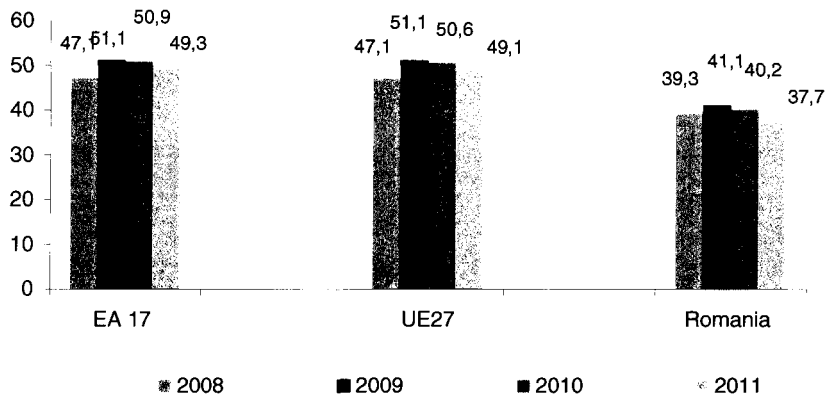

Veniturile bugetare in UE 27, EA 17 si Romania in perioada 2008-2011
- % in PIB -

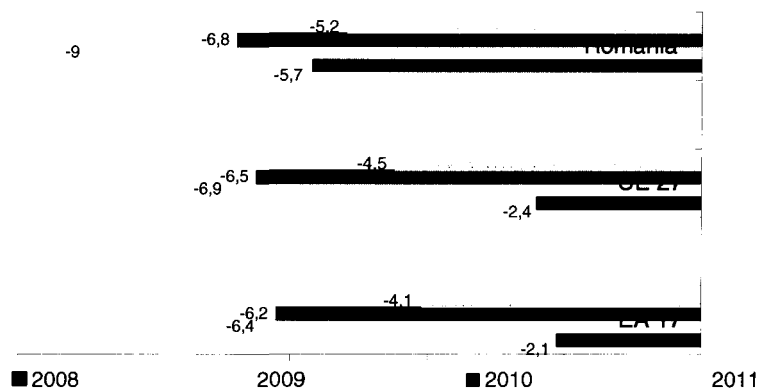
Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

Cheltuielile bugetare in UE 27, EA 17 si Romania in perioada 2008-2011
- % in PIB -

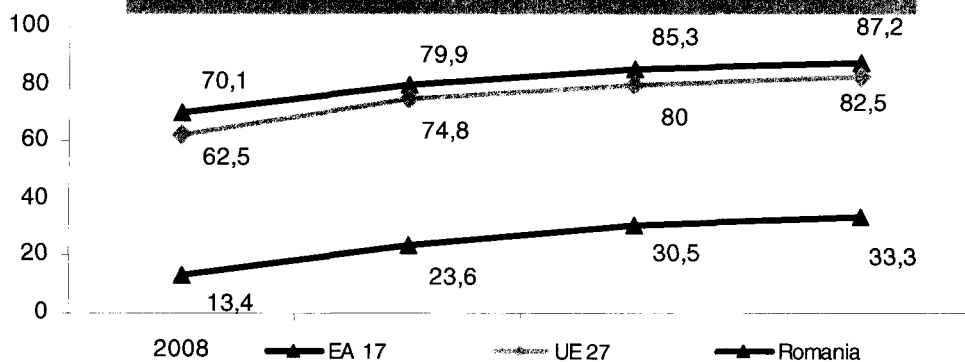
Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

Deficitul bugetar ESA in UE 27, EA 17 si Romania in perioada 2008-2011
- % in PIB -

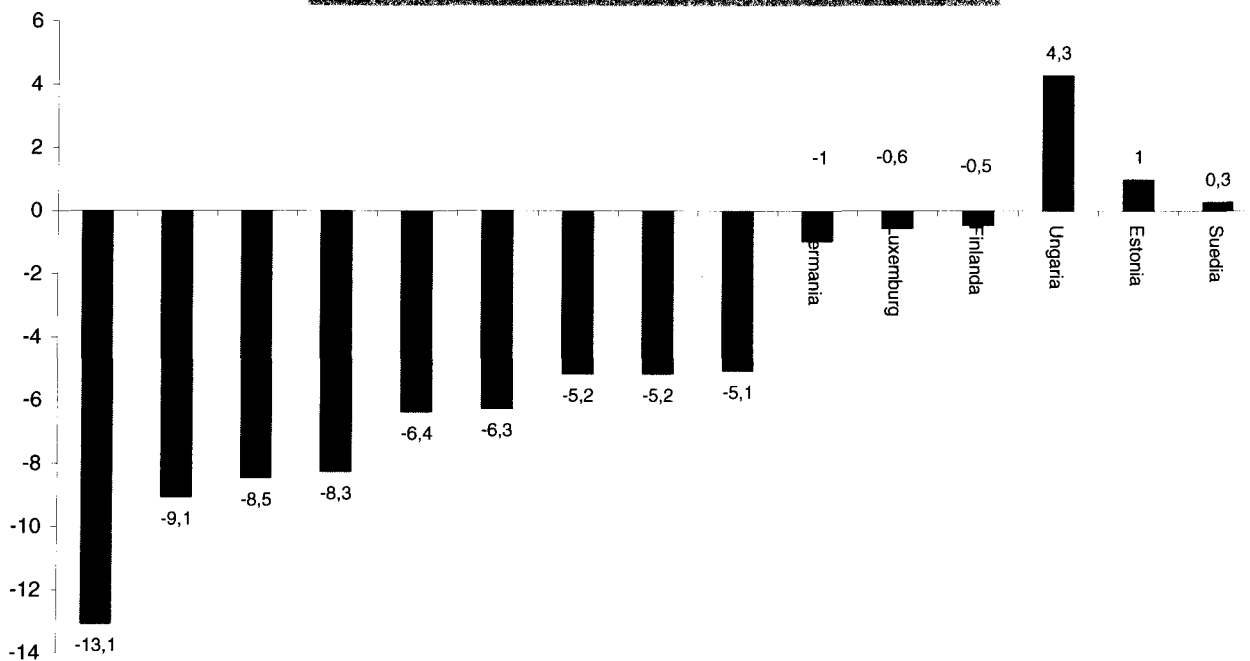
Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

**Datoria guvernamentala in UE 27, EA 17 si Romania
in perioada 2008 - 2011
-% in PIB-**

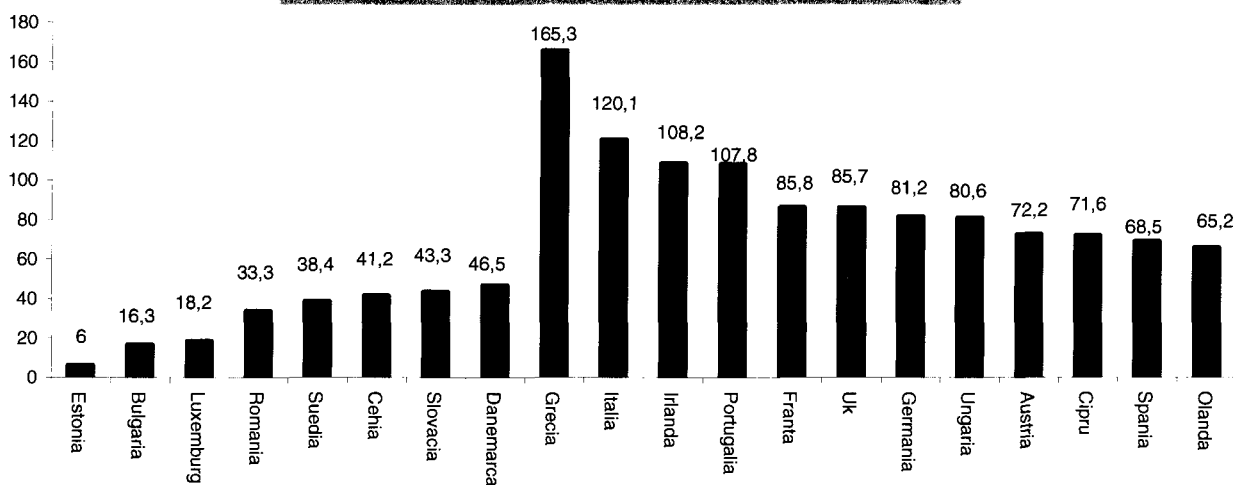
Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

**Deficitul bugetar ESA 95 in unele State Membre ale UE in anul 2011
-% in PIB-**

Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

**Datoria publică în unele țări membre ale UE în anul 2011
-% în PIB -**

Sursa Eurostat – prima notificare 23 aprilie 2012

Cu toate acestea, după cum se observă din graficele de mai sus, România se situează în ceea ce privește datoria publică sub nivelul prevăzut de Tratatul de la Maastricht de 60% din PIB, acesta fiind un avantaj, având în vedere noile reguli referitoare la nivelul datoriei publice și al deficitului bugetar introduse prin noile reglementări ale guvernantei economice la nivel european, dar înregistrează un sold bugetar calculat conform metodologiei ESA 95 care se situează peste media europeană, deși în scădere semnificativă de la -9,0 % în anul 2009 la -5,2% în anul 2011.

În ceea ce privește anul 2011, țările cu cele mai mari solduri bugetare sunt: Grecia (-9,1%), Spania (-8,5%) UK(-8,3%), Slovenia (-6,4%). Ungaria, Estonia și Suedia au obținut excedente bugetare.

În ceea ce privește datoria publică, țările cu cele mai mari procente ale datoriei publice în PIB pentru anul 2011 sunt: Grecia (165,0%), Italia (120,1%), Irlanda (108,2%), Portugalia (107,8%), Franța (85,8%) U.K. (85,7%), Germania (81,2%), iar cele mai mici procente sunt înregistrate de Estonia (6,0%), Bulgaria (16,3%), Luxemburg (18%) România situându-se pe locul 4 cu 33,3%.

Provocări și constrângeri interne și internaționale

Riscuri externe

În luna mai 2012 riscurile externe s-au intensificat pe fondul discuțiilor cu privire la o posibilă ieșire a Greciei din zona euro. În acest context s-a materializat riscul valutar – euro s-a depreciat față de dolarul american, iar leul s-a depreciat față de ambele valute. Totuși, în perspectivă regională, moneda națională s-a dovedit mai rezistentă la șocuri externe decât alte monede din regiune.

Riscul principal rămâne o agravare a datoriei suverane, ale cărei consecințe sunt contagiunea financiară și o scădere drastică a disponibilității creditelor, precum și incertitudinea geopolitică care poate conduce la creșterea prețului petrolului.

Restabilirea climatului de încredere ar putea duce la o redresare mai timpurie și mai fermă.

Riscuri interne

Riscurile pe plan intern sunt legate de încetinirea ritmului de creștere economică (având în vedere și faptul că la sfârșitul trimestrului I 2012 România se afla în recesiune tehnică), ceea ce poate pune presiune pe ținta de venituri bugetare. În

cea ce privește posibilitatea unor derapaje ale politicii fiscale și ale implementării reformelor structurale, în contextul incertitudinilor asociate calendarului electoral din anul curent, acestea sunt contrabalansate prin menținerea angajamentelor privind disciplina bugetară. Chiar în contextul în care ținta de deficit bugetar pentru 2012 a crescut de la 1,9% din PIB la 2,2 % din PIB (creștere agreată în urma negocierilor cu instituțiile financiare internaționale), pe fondul implementării graduale a unor măsuri reparatorii față de salariații bugetari și față de pensionari, politica fiscal-bugetară rămâne prudentă și deficitul bugetar continuă să se reducă față de anul anterior, reîncadrându-se în limita de 3% din PIB pe metodologia europeană ESA 95.

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare -sinteză-

Angajamentul de adoptare a monedei euro este menținut și reprezintă o ancoră importantă a asigurării consecvenței în timp a mix-ului de politici macroeconomice și a reformelor structurale, precum și pentru promovarea ajustărilor necesare creșterii rezilienței și flexibilității economiei românești

Obiective	Măsuri	Efecte
<p>■ <i>Consolidare macroeconomică și menținerea creșterii economice</i></p> <p>-creștere reală între 3,1-3,9% pe orizontul de referință</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene; ✓ Stimularea consumului; <ul style="list-style-type: none"> -majorare salarii din sectorul bugetar cu 8% comparativ cu nivelul aferent lunii mai 2012, iar în luna decembrie 2012 acestea se majorează cu 7,4%, asigurându-se astfel recuperarea reducerii salariale aprobate prin Legea nr.118/2010. ✓ Ajutor de stat pentru investiții, pentru dezvoltarea IMM-urilor, proiecte de investiții de mare anvergură în sectoare de vârf; ✓ Sume importante alocate cheltuielilor de investiții și creșterea absorbției de fonduri europene; ✓ Cheltuielile alocate investițiilor în 2013-2015 vor fi cuprinse între 6,8-7,2 % din PIB. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea angajamentului de adoptare a monedei euro; • Respectarea țintei de deficit bugetar prevăzută de Tratatul de la Maastricht; • Atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu, respectiv un deficit structural de 0,7% din PIB în anul 2014; • Sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.
<p>■ <i>Continuarea consolidării fiscale pentru atingerea unei ținte de deficit sustenabil</i></p> <p>Deficitul bugetar în termeni ESA va fi în anul 2012 de 2,8% din PIB, 2,2 % din PIB în anul 2013 și 0,9 % din PIB în anul 2015.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Restructurarea sistemului de cheltuieli publice (sume alocate pentru cheltuieli de investiții, încadrarea cheltuielilor de personal în anvelopa salarială pe orizontul de referință, scăderea cheltuielilor cu bunuri și servicii, diminuarea subvențiilor); ✓ Consolidarea planificării multianuale și a cadrului de cheltuieli pe termen mediu; ✓ Continuarea și consolidarea reformelor structurale (sănătate, sector energetic, transporturi, întreprinderi de stat, piața muncii, prestații sociale); ✓ Creșterea absorbției de fonduri europene – prioritate de grad zero a Guvernului; ✓ Atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu, respectiv un deficit structural de 0,7 % din PIB în anul 2014. 	
<p>■ <i>Menținerea datoriei publice la un nivel sustenabil</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ În perioada 2013 – 2015 nivelul estimat al datoriei publice brute (conform ESA 95) se situează sub 34,0 % din PIB, sub nivelul prevăzut de Tratatul de la Maastricht. Dacă se au în vedere și activele financiare lichide, datoria publică netă se va situa sub 31,5% din PIB. 	
<p>■ <i>Continuarea politicii de reducere și prevenire a apariției de noi arierate</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Măsuri corective pentru reducerea arieratelor la bugetele locale, întreprinderile de stat monitorizate în cadrul programului, limitarea plăților restante ale spitalelor către furnizorii de bunuri și servicii; ✓ Implementarea Directivei a 7-a privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, care va reduce perioada de plată a facturilor depuse în sistemul bugetului de stat și în cel al asigurărilor sociale. 	
<p>■ <i>Îmbunătățirea guvernanței corporatiste</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reformarea profundă a întreprinderilor de stat, cum ar fi sectorul energetic și sectorul transporturi, intensificarea procesului de selectare a echipelor de management privat pentru principalele întreprinderi de stat ce rămân în proprietatea majoritară a statului. 	
<p>■ <i>Îmbunătățirea politicii de administrare fiscală</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea conformării voluntare, combaterea fermă a evaziunii fiscale, creșterea eficienței colectării. 	

Cadrul general al politicilor economice

În conformitate cu Programul de Guvernare, și cu luarea în considerare a obiectivelor prevăzute în Strategia Europa 2020, Pactul Euro Plus și Acordul preventiv cu UE și FMI, Programul de convergență 2012-2015, strategia economică pe termen mediu a Guvernului este orientată către promovarea competitivității și ocupării forței de muncă, consolidării finanțelor publice și a stabilității financiare.

Stabilirea obiectivelor pe orizontul de referință are în vedere:

- ✓ Respectarea angajamentelor asumate de România cu partenerii externi (FMI, CE, BM): limitarea deficitului bugetar și a datoriei publice vor contribui la asigurarea procesului dezinflaționist și la stabilitatea cursului de schimb și a monedei naționale;
- ✓ Respectarea echilibrului între politicile de consolidare fiscală, susținerea mediului economic și imperativul protecției și solidarității sociale.

Efectele măsurilor întreprinse

Reluarea creșterii economice	Reformele structurale au determinat o creștere economică în anul 2011, aceasta fiind prognozată să continue în anul 2012, precum și pe orizontul 2013-2015.
Diminuarea graduală a deficitului bugetar în termeni ESA în perioada 2009-2011	Diminuarea graduală a deficitului bugetar în termeni ESA 95 în perioada 2009-2011, înregistrându-se în anul 2011 un deficit bugetar de 5,2% din PIB în scădere față de 9,0% din PIB în anul 2009.
Obiectivul central al finanțelor guvernamentale îndreptat către îndeplinirea țintei de deficit de sub 3% prevăzută în Tratatul de la Maastricht	Măsurile adoptate în anul 2010 și continuarea consolidării fiscale în anul 2011 au lansat finanțele guvernamentale pe traiectoria de îndeplinire a țintei de deficit prevăzută prin Tratatul de la Maastricht în anul 2012, pentru care este prevăzut un deficit bugetar de sub 3% din PIB în termeni de angajament și de 2,2% din PIB pe cash.
Rata anuală a inflației a coborât la sfârșitul trimestrului I 2012 la un minim istoric de 2,4%	Rata anuală a inflației a coborât la sfârșitul trimestrului I 2012 la un minim istoric de 2,4% , situându-se cu 0,7 puncte procentuale sub nivelul atins la finele anului 2011 și cu 0,6 puncte procentuale sub punctul central (3%) al intervalului -țintă stabilit pentru anul curent. ²

Limitele programului economic

În cadrul celei de a cincea evaluări a acordului de tip preventiv încheiat de România cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană, față de criteriile de performanță cantitative stabilite pentru finele lunii martie 2012, numai cel privind arieratele la bugetul statului nu a fost realizat, el fiind depășit cu o marjă mică. Țintele indicative au fost de asemenea îndeplinite, cu excepția plafonului impus la stocul de arierate la nivelul autorităților locale, urmând ca, în vederea reducerii acestora, să fie luate o serie de măsuri corective.

² BNR- Raport asupra inflației mai 2012

Principalele măsuri prin care vor fi atinse obiectivele fiscal bugetare pe orizontul 2013-2015 sunt:

*Consolidarea macroeconomică și
menținerea creșterii economice*

Evoluția indicatorilor macroeconomici pe perioada 2011-2015					
	Modificare procentuală față de anul anterior				
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Produsul intern brut,	578.552	607.541	649.000	694.397	739.141
- prețuri curente – milioane lei	2,5	1,7	3,1	3,6	3,9
- creștere reală, %					
2. Contul curent – mil. euro	-5.679	-6.410	-7.340	-7.725	-8.165
- % din PIB	-4,2	-4,6	-4,9	-4,8	-4,8
3. Creșterea prețurilor de consum					
- sfârșitul anului	3,14	3,5	2,8	2,5	2,3
- media anuală	5,79	3,0	2,9	2,8	2,5
4. Cursul de schimb mediu – lei/euro	4,2379	4,40	4,37	4,35	4,35
5. Câștigul salarial mediu brut - lei	2.026 ^{*)}	2.162	2.285	2.380	2.478
6. Câștigul salarial mediu net – lei	1.478 ^{*)}	1.572	1.660	1.727	1.797
7. Câștigul salarial real %	0,5	3,3	2,6	1,2	1,6
8. Numărul de șomeri înregistrați	461,0	417,0	400,0	385,0	365,0
(la sfârșitul anului) - mii persoane					
- rata șomajului înregistrat %	5,12	4,6	4,4	4,3	4,0

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

*) Estimari

- ✓ Având în vedere pierderea de viteză a potențialului de creștere economică, pe termen mediu, respectiv perioada 2013-2015, scenariul de prognoză prevede accelerarea creșterii economice cu ritmuri între 3-4%. Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile.
- ✓ Nivelul deficitului de cont curent se va menține la valori de 7-8 miliarde euro, reprezentând circa 4,8% din PIB în anii 2014 și 2015.
- ✓ Pentru perioada 2013-2015, tendința de reducere a inflației va continua, manifestându-se atât la nivelul inflației anuale cât și ca medie anuală. Consolidarea procesului de reducere a inflației va fi susținută prin menținerea conduitei ferme a politicii monetare, cât și a celorlalte componente ale mix-ului de politici economice.
- ✓ De asemenea, reducerea graduală a majorării de accize, promovarea unei politici salariale prudente și continuarea reformelor structurale vor menține procesul de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă. Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,3% în anul 2015, cu o medie anuală de 2,5%.

Măsuri de stimulare a creșterii:

Stimularea consumului

Cheltuielile consumului populației se vor majora, în medie, cu ritmuri de 3,5%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental vor înregistra

ritmuri medii de peste 2%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare. Majorarea salariilor cu 8% în sectorul bugetar începând din luna iunie 2012, reîntregirea deplină urmând să aibă loc în luna decembrie, ceea ce va avea un impact direct asupra consumului. Stimularea consumului nu vine în contradicție cu procesul dezinflaționist, întrucât în prezent se înregistrează un deficit de cerere internă.

Monitorizarea atentă a eficienței cheltuielilor de investiții și a randamentului și utilității sociale a proiectelor de investiții

Cheltuielile de investiții pe anul 2013 sunt în sumă de 43,8 miliarde lei, reprezentând 6,8% din PIB, în creștere cu 2,6 miliarde lei față de anul 2012, iar în perspectiva anului 2015 se preconizează ca acestea să atingă peste 7,2% din PIB;

Cheltuielile cu investițiile pentru anul 2013 reprezintă 19,5% din cheltuielile bugetare totale, pondere ce va crește în perspectiva anului 2015 la 20,7%.

Suținerea cheltuielilor pentru investiții se va face doar în paralel cu o monitorizare atentă a eficienței acestor cheltuieli, a randamentului și utilității sociale a proiectelor de investiții.

Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene reprezintă un element central al sustenabilității bugetare prin prisma strategiei investiționale și a caracterului nerambursabil al acestor fonduri. În acest sens, Guvernul își va intensifica eforturile de creștere a ratei de absorbție prin eliminarea cauzelor administrative care au condus la dificultăți în procesul de absorbție.

Continuarea acordării de ajutoare de stat în vederea realizării de investiții în economie

Pachetul de scheme de ajutor de stat gestionate începând cu anul 2007 a avut drept scop:

- ✓ dezvoltarea și modernizarea IMM-urilor;
- ✓ susținerea acelor proiecte de investiții de mare anvergură, cu importante efecte în economie, orientate spre sectoare de activitate de vârf care poate constitui o sursă a unui transfer de tehnologie semnificativ;
- ✓ obținerea unui efect multiplicator în economie prin antrenarea și a altor investiții conexe și dezvoltarea furnizorilor locali de produse și servicii.

Ajutorul de stat s-a concentrat pe următoarele direcții:

- ✓ ajutoare de minimis pentru dezvoltarea sau modernizarea întreprinderilor – schemă închisă prin care s-a urmărit facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare pentru realizarea de investiții, în actualul context economico-financiar nefavorabil obținerii de finanțare în special pentru IMM-uri.
- ✓ *schemă de ajutor de stat pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții care aplică prevederile Regulamentului Comisiei Europene nr. 1.628/2006 - schemă închisă cu un buget total de 103,21 Mil. Euro. Ajutorul de stat se acordă întreprinderilor pentru realizarea unei investiții inițiale cu o valoare care depășește echivalentul în lei a 30 milioane Euro și creează cel puțin 300 de noi locuri de muncă, ca urmare a realizării investiției inițiale.*
- ✓ *schemă de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile a fost adoptată în aplicarea Regulamentului CE nr. 800/2008 - schemă deschisă cu un buget total de 1 mld. EUR, cu o durată cuprinsă între 2009-2013, aplicată întreprinderilor mari cât și IMM-urilor care fac investiții în România.*

- ✓ *Schemă de ajutor de stat privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor – schemă deschisă cu un buget de 575 mil. Euro și o durată de aplicare de 5 ani, 2009-2013.*

Ca urmare a aplicării acestor scheme:

- ✓ au fost emise până în prezent 27 acorduri de finanțare pentru proiecte de investiții care totalizează 1.351,21 mil. Euro în domenii precum producția de autovehicule și componente pentru autovehicule, cercetare – dezvoltare în sectorul auto, producția de componente pentru microirigații, producția de componente pentru industria aeronautică, producția de vagoane pentru călători, producția de componente pentru extracția petrolului, producția de energie, prelucrarea cărnii de pasăre, producția de mase plastice, turism, medical etc.;
- ✓ aceste proiecte vor crea peste 8.600 de noi locuri de muncă;
- ✓ principalii beneficiari ai acestor finanțări au fost atât companii cu capital autohton cât și cu capital străin a căror prezență pe piața românească a avut un impact pozitiv în contextul actualei crize economice (ex. Pirelli, Renault, Premium Aerotec, Lufkin, Toro, Honeywell, Cord, Contitech, Rombat, Bosch, Draxlmaier, etc.).

Pentru perioada 2013 – 2015, mediul de afaceri va fi sprijinit prin intermediul măsurilor de sprijin de natura ajutorului de stat pe două direcții prioritare:

- ✓ se va susține, din fonduri bugetare naționale, finanțarea proiectelor de investiții pentru care au fost emise acorduri de finanțare în perioada de valabilitate a schemelor de ajutor de stat administrate de MFP, până la finalitatea plății sumelor angajate în baza acestor acorduri;

Valoarea ajutorului de stat necesar pentru susținerea investițiilor se prezintă astfel:

- mil. lei -

	Estimări 2013	Estimări 2014	Estimări 2015	Total
Credite bugetare	1.023,8	1.001,8	1.501,7	3.527,3

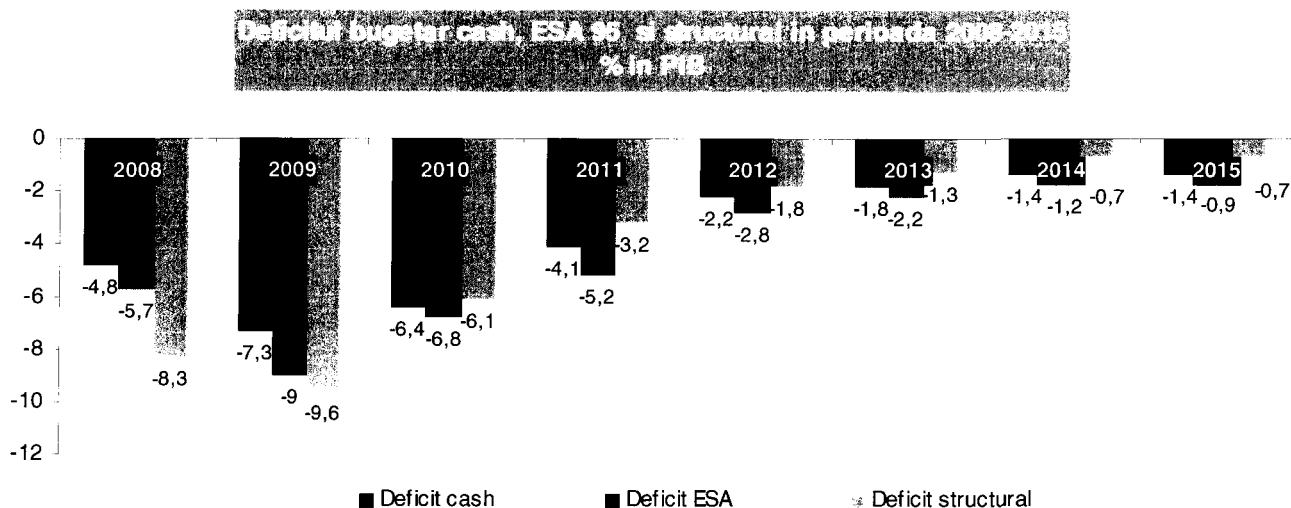
- ✓ se vor elabora noi scheme de ajutor de stat regional și de minimis în temeiul regulamentelor emise de Comisia Europeană în vigoare pe perioada 2013 – 2015 în funcție de strategia Guvernului pentru susținerea mediului de afaceri.

Continuarea consolidării fiscale pentru asigurarea unor ținte sustenabile de deficit bugetar circumscris cadrului de cheltuieli pe termen mediu Deși nu se mai întrevăd măsuri dure de austeritate de genul celor aplicate în anul 2010, pe partea de cheltuieli se va menține o abordare prudentă tocmai pentru a consolida trendul sustenabil al finanțelor publice.

- Pentru anul 2012 se menține angajamentul de a aduce deficitul în termeni ESA 95 sub 3 procente din PIB, iar deficitul cash a fost majorat de la 1,9% din PIB la 2,2% din PIB, pentru a rezolva o problemă de natură juridică legată de contribuțiile sociale plătite de pensionari precum și pentru a se realiza revenirea salariilor din sectorul public la nivelul dinaintea reducerii din 2010. În anul 2012 deficitul va scădea cu peste 2 puncte procentuale din PIB în termeni structurali față de anul 2011. Autoritățile sunt hotărâte să exercite un control strâns asupra execuției bugetare și a noilor angajamente bugetare și vor întreprinde imediat acțiuni corective în cazul oricărui derapaj.
- Pentru anul 2013 deficitul cash stabilit este de 1,8% din PIB care conduce la un deficit ESA 95 de 2,2% și un deficit structural de 1,3% din PIB. Vor fi adoptate măsuri pentru o ajustare suplimentară de cel puțin

0,5% din PIB în termeni structurali, ca țintă intermediară până la atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu (MTO) în anul 2014.

- Țintele de deficit sunt ambițioase fiind situate sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht de 3% și primul pas către un buget cu un deficit structural de cel mult 0,7% din PIB în perspectiva anului 2014, determinat de schimbarea dramatică a modelelor financiare ca urmare a crizei.

Sursa :Eurostat : notificarea Fiscală din 23 aprilie 2012 pentru deficiturile ESA 2008-2011

Comisia Europeană –prognoza de primăvară pentru perioada 2008-2010

Programul de convergență 2012-2015 pentru deficiturile ESA 2012-2015 și structurale 2011

-2015

Deficitul structural

Identificarea poziției fiscale fundamentale are la bază definirea și calcularea soldului bugetar ajustat ciclic sau structural. În esență, acesta reprezintă acel nivel al soldului bugetar care se obține în condițiile în care economia se află la nivelul său potențial. Astfel, soldul bugetar ajustat ciclic poate fi utilizat pentru a identifica cât din modificările intervenite la nivelul poziției fiscal-bugetare (impozite, transferuri, cheltuieli) se datorează condițiilor economice și cât deciziilor discreționare de politică fiscal-bugetară adoptate. Analiza dinamicii deficitului structural în corelație cu poziția economiei față de ciclul economic permite evaluarea măsurii în care politica fiscală acționează ca stabilizator, ori dimpotrivă, în sensul exarcerbării dezechilibrelor.

- ✓ În anul 2008 când economia a funcționat peste potențial, s-a înregistrat un deficit structural mai mare decât cel efectiv, epuizându-se astfel spațiul fiscal necesar pentru stimularea economiei în perioada de recesiune care a urmat, fiind promovată o politică fiscală prociclică, angajându-se cheltuieli structurale pe baza unor venituri temporare (ciclice). În perioada de supraîncalzire a economiei pe fondul unei creșteri accelerate a cererii susținută de politica de creditare laxă a băncilor și de apetitul ridicat pentru consum și datorie, s-au obținut venituri suplimentare, dar temporare. Acțiunea automată benefică și stabilizatoare a deficitului ciclic (stabilizatorii automați) a fost anulată de politica discreționară prociclică.
- ✓ Eforturile de ajustare și echilibrare a finanțelor publice începând din anul 2010, prin amplul program economic promovat de autorități, dar dur din punct de vedere al efectelor sociale, sunt reflectate în inversarea acestui trend și în diminuarea deficitului bugetar efectiv la 4,1%, conform execuției pe anul 2011, și a deficitului structural care ajunge la 3,2% în anul 2011.
- ✓ Eforturile de consolidare vor continua și în anii 2012 și 2013, când se estimează deficite structurale de 1,8% din PIB, și respectiv 1,3% din PIB, nivele mai mici decât cele înregistrate de deficitul bugetar efectiv.

- ✓ Se estimează ca în anul 2014 România să îndeplinească obiectivul bugetar pe termen mediu (MTO) asumat, prin Programul de convergență 2012-2015, respectiv un deficit structural de cel mult 0,7%³ din PIB.

În perioada 2009-2011, deficitul bugetar structural a scăzut de la 9,6% din PIB la 3,2% din PIB, ritmul de ajustare fiind unul foarte rapid, având în vedere ca s-a pornit de la un nivel foarte ridicat, care a impus adoptarea rapidă a unor măsuri drastice pentru asigurarea sustenabilității politicii fiscale.

Ajustarea s-a realizat preponderent pe partea de cheltuieli, domeniile restructurate fiind salarizarea personalului bugetar, sistemul public de pensii, învățământul.

În cazul veniturilor, cea mai importantă măsură a vizat creșterea cotei standard a TVA de la 19 la 24% începând cu iulie 2010.

Limitarea deficitului structural promovată prin *Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare* semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la imposibilitatea practicării unor politici fiscale prociclice, la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.

Dezavantajul noii reguli europene este că spațiul de manevră existent pentru a stimula economia în perioadele de recesiune va fi redus.

Măsuri privind consolidarea fiscală:

Restructurarea sistemului de cheltuieli publice

Priorități:

- ✓ Cheltuielile de investiții;
- ✓ Încadrarea cheltuielilor de personal în anvelopa salarială pe orizontul 2013-2015;
- ✓ Absorbția fondurilor europene;
- ✓ Absorbția fondurilor externe rambursabile;
- ✓ Diminuarea cheltuielilor cu bunurile și serviciile

Cheltuieli de investiții reprezintă o prioritate maximă în cadrul politicii bugetare, creatoare de premise de creștere pe baze sănătoase, judecate prin prisma efectului de antrenare.

Cheltuielile alocate investițiilor pe perioada 2013-2015 reprezintă 6,8-7,2% din PIB față de 6,5-6,8% din PIB cât s-a prevăzut pentru perioada 2012-2014.

- ✓ Atenția va fi acordată proiectelor de investiții a căror finanțare poate fi asigurată integral într-un orizont mediu de timp (de ex. 3-5 ani) și vor fi întrerupte proiectele cu prioritate redusă și cele neperformante ce nu pot fi integral finanțate în acest orizont de timp.

- ✓ Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și Ministerul Mediului și Pădurilor se angajează să garanteze că, cheltuielile aferente PNDI nu depășesc suma de 1 miliard RON în anul 2012 și de 1 miliard RON în 2013, și că nu vor mai fi semnate proiecte noi în cadrul acestui Program.

- ✓ În programul de investiții publice vor fi introduse doar acele obiective/proiecte sau categorii de investiții a căror finanțare poate fi asigurată integral, conform documentațiilor tehnico-economice aprobate, în limitele de cheltuieli stabilite potrivit cadrului multianual de cheltuieli pe termen mediu și/sau strategiei fiscal-bugetare, asigurându-se cu prioritate investițiile finanțate din fonduri rambursabile (conform OUG nr 64/2007) și din fonduri europene.

Reducerea cheltuielilor cu salariile în sectorul bugetar s-a realizat ca

³ Compactul fiscal permite statelor semnatare cu niveluri reduse ale datoriei publice și care nu se confruntă cu probleme severe de sustenabilitate pe termen lung a finanțelor publice (costul îmbătrânirii populației) stabilirea unui obiectiv pe termen mediu superior reperului de 0,5% din PIB pentru deficitul bugetar structural, dar nu mai mare de 1% din PIB.

urmare a reducerii substanțiale a acestora în anul 2010 datorită măsurilor privind politica salarială. Efectul de bază al acestei acțiuni a asigurat un trend descrescător pe termen mediu al cheltuielilor de personal raportate la PIB.

Anvelopa salarială ajunge la 6,7% din PIB pentru anul 2012, 7,1% din PIB în anul 2013 și 6,8 % din PIB în anul 2015.

Reducerea numărului de angajați în sectorul public va continua prin politica de înlocuire a unui singur angajat din 7 care părăsesc sistemul; această politică va fi însă aplicată cu mai multă flexibilitate, pentru a se elimina blocajele determinate de lipsa de personal.

Controlul cheltuielilor publice are în vedere și diminuarea cu 30% a cheltuielilor de protocol și a cheltuielilor cu deplasările în străinătate efectuate de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, în semestrul II al anului 2012, față de cheltuielile de această natură efectuate în semestrul II al anului 2011; fac excepție de la această diminuare, cheltuielile de protocol și cheltuielile cu deplasările în străinătate finanțate din fonduri externe nerambursabile, cheltuielile cu deplasările în străinătate aferente participării forțelor armate la misiunile prevăzute la art. 2 din Legea nr.121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, precum și cheltuielile cu deplasările în străinătate ale polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care desfășoară misiuni în cadrul forțelor de menținere a păcii, precum și cheltuielile cu deplasările în străinătate aferente personalului specializat cu asigurarea protecției demnitarilor români pe timpul cât aceștia se deplasează în străinătate.

Absorbția fondurilor europene va avea în vedere eforturi suplimentare pentru atingerea țintei de a absorbi o sumă suplimentară de 6 miliarde de Euro în anul 2012.

- Urmărirea sumelor provenind din aplicarea Regulamentului U.E. nr. 1311/2011 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului C.E. 1083/2006 pentru proiectele cu finanțare UE să fie utilizate pentru cofinanțare.
- Adoptarea unui set de reglementări în scopul creșterii gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune.

Au fost modificate reglementările referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică, în sensul responsabilizării și sancționării autorităților contractante atunci când se constată întârzieri în încheierea contractelor autorităților respective.

Absorbția fondurilor externe rambursabile va avea în vedere alocarea cu prioritate de fonduri pentru proiectele finanțate în cadrul acordurilor de împrumut, pentru a intensifica/menține ritmul implementării și al tragerilor și a permite finalizarea acestora conform termenelor finale agreeate cu finanțatorii și a evita extinderile artificiale a respectivelor termene.

Consolidarea planificării multianuale și a cadrului de cheltuieli pe termen mediu

Consolidarea și continuarea reformelor structurale

- ✓ Sănătate
- ✓ Transporturi
- ✓ Domeniul energetic
- ✓ Întreprinderile de stat
- ✓ Piața muncii

Sumele alocate celor 10 ordonatori principali de credite ai bugetului de stat din sectoarele fundamentale, respectiv educație, sănătate, transporturi și infrastructură, agricultură și dezvoltarea rurală, familia și protecția socială, apărarea națională, dezvoltarea regională, justiția, au fost fundamentate pe un orizont multianual ce conferă o viziune de stabilitate și predictibilitate a politicii bugetare.

Pentru a asigura creșterea durabilă și pentru a crește competitivitatea, România trebuie să acționeze pentru asigurarea stabilității macroeconomice și să asigure soliditatea finanțelor publice.

Continuarea supravegherii reformei structurale are în vedere facilitarea îndeplinirii obiectivelor strategiei Europa 2020, în special a celor cinci obiective, care includ: măsurile din domeniul ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale, al cercetării și inovării, al educației, al energiei și schimbărilor climatice, precum și măsurile de combatere a oricăror alți factori care împiedică dezvoltarea sau creșterea economică a statelor membre.

Sănătatea continuă eforturile de elaborare și implementare a unor reforme cuprinzătoare;

- ✓ Elaborarea până la finele lunii iunie a unui nou proiect de lege.
- ✓ Reforma va viza rezolvarea deficitelor bugetare persistente din sistemul sanitar și sporirea calității serviciilor, angajarea cheltuielilor în limita bugetului alocat.
- ✓ Reducerea sferei de cuprindere a pachetului de servicii publice și punerea unui accent mai mare pe suportarea comună a costurilor și implementarea asigurărilor private suplimentare.
- ✓ Revizuirea legii privind coplata aprobată de Parlament la începutul anului 2012, prin revizuirea formulei de coplată;
- ✓ Monitorizarea *bugetelor agregate ale spitalelor publice* pentru a corespunde cu cheltuielile programate în bugetul general consolidat;
- ✓ Implementarea *noului sistem de tehnologia informației în cadrul sectorului sanitar*;
- ✓ Distribuirea cardurilor electronice de sănătate permițând un control mai bun al fraudelor și abuzurilor din sistem și o mai bună monitorizare a cheltuielilor angajate. Toți participanții din sistemul de sănătate vor trebui să intre în posesia cardurilor electronice de sănătate până la finele anului 2013.

Transporturile

- ✓ Elaborarea unui nou master plan pentru România, ce va asigura echilibrul între cererea în creștere și mijloacele de transport existente, asigurând complementaritățile dintre diferitele moduri de transport, și definind prioritățile de investiții pe termen mediu și lung.
- ✓ Vor fi de asemenea, întreprinse o serie de măsuri în vederea eliminării arieratelor, prin aceea că CFR Cai Ferate va trece la executarea măsurilor de reducere a costurilor și de sporire a veniturilor;

Sectorul energetic:

- ✓ Îmbunătățirea cadrului legal care reglementează sectorul de energie (transpunerea Pachetului III al Uniunii Europene din domeniul

Energiei) stabilind etapele de liberalizare a prețurilor la electricitate și gaze naturale.

- ✓ Publicarea foii de parcurs aprobată pentru electricitate până la 30 iunie 2012 și eliminarea treptată a prețurilor reglementate la electricitate în luna septembrie 2012;
- ✓ elaborarea pachetului legislativ privind măsuri de impozitare și reglementare în sectorul petrol și gaze

Întreprinderile de stat

- ✓ Continuarea implementării măsurilor de îmbunătățire a rezultatelor financiare și de restructurare a întreprinderilor de stat, precum și întărirea controlului financiar.
- ✓ creșterea participării sectorului privat, prin vanzarea unor pachete de acțiuni minoritare sau majoritare ale unor întreprinderi de stat.

Alte reforme structurale

- ✓ Îmbunătățirea funcționării pieței muncii prin implementarea noului Cod al Muncii, ce a dus deja la o redresare modestă a nivelului de ocupare și la transformarea unui număr mare de acorduri de muncă informale în contracte noi înregistrate (aproape o treime cu durată fixă).
- ✓ Integrarea diverselor categorii de prestații sociale într-o manieră eficientă, inclusiv prin asigurarea protecției familiilor celor mai vulnerabile față de majorările prețurilor la gaze și electricitate programate a avea loc în anii următori.

Menținerea datoriei guvernamentale la un nivel sustenabil pe termen lung

În perioada acoperită de Strategia fiscal-bugetară (2013 – 2015), pe fondul creșterii economice, a aprecierii monedei naționale față de Euro, principala valută în care este denominată datoria publică externă, *nivelul estimat al datoriei publice (conform ESA 95)* se va situa sub nivelul de 34,0% din PIB.

Continuarea politicii de reducere și de prevenire a apariției de arierate;

Întrucât, arieratele bugetare reprezintă un risc potențial pe termen mediu la adresa sustenabilității fiscal-bugetare, vor fi luate și mai departe măsuri corective pentru reducerea acestora la bugetele locale, întreprinderile de stat monitorizate în cadrul programului, limitarea nivelului facturilor restante către spitale.

Îmbunătățirea guvernanței corporatiste;

Unul din obiectivele politice asumate de Guvernul României în raport cu organismele financiare internaționale (FMI, Comisia Europeană și Banca Mondială) îl reprezintă reformarea profundă a întreprinderilor de stat, mai ales a celor din sectoarele cheie, cum ar fi sectorul energetic și sectorul transporturi. În acest context:

A început implementarea prevederilor legii guvernanței corporatiste generale.

S-a intensificat procesul de selectare a echipelor de management privat pentru principalele întreprinderi de stat ce rămân în proprietatea majoritară a statului.

Îmbunătățirea politicii de administrare fiscală prin: combaterea evaziunii fiscale, creșterea eficienței și dinamicii colectării veniturilor, încurajarea conformării voluntare;

Creșterea nivelului veniturilor bugetare exprimate ca procent în PIB reprezintă pilonul principal în jurul căruia s-a construit strategia de reformă a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

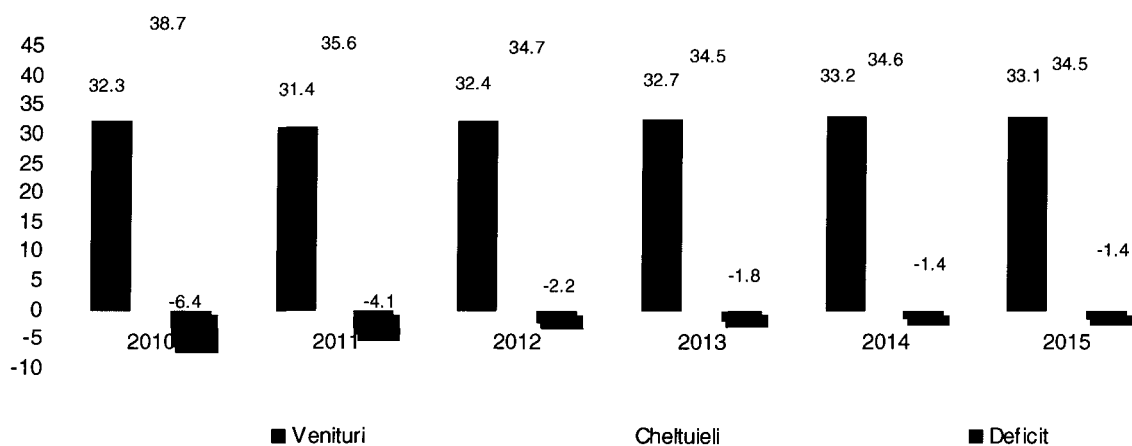
Obiectivele reformei pentru orizontul de referință sunt:

- *Îmbunătățirea conformării voluntare;*
- *Combaterea fermă a evaziunii fiscale;*
- *Creșterea eficienței colectării.*

Poziția bugetară consolidată -comparatie cu strategia anterioară -						
	% in PIB					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Strategia fiscal bugetară 2012-2014						
Venituri	32,8	33,6	33,9	34,0	33,9	
Cheltuieli	39,4	38,0	36,9	36,5	36,1	
Deficit	-6,5	-4,4	-3,0	-2,5	-2,2	
Strategia fiscal bugetară 2013-2015						
Venituri	32,3	31,4	32,4	32,7	33,2	33,1
Cheltuieli	38,7	35,6	34,7	34,5	34,6	34,5
Deficit	-6,4	-4,1	-2,2	-1,8	-1,4	-1,4
Deficit ESA SFB 2012-2014	-6,4	-4,9	-3,0	-2,6	-2,4	
Deficit ESA*) SFP 2013-2015	-6,8	-5,2	-2,8	-2,2	-1,2	-0,9

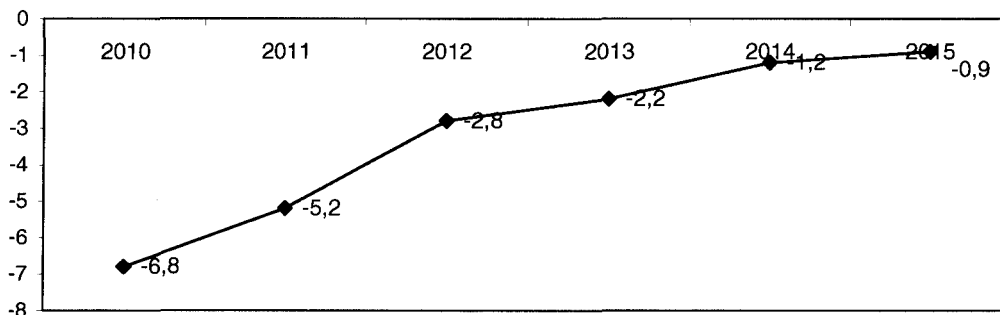
*)Sursa MFP – Programul de Convergență 2012-2015

Evoluția principalelor indicatori bugetari în perioada 2010-2015
 - procent în PIB- (metodologia cash)

Sursa: MFP : execuțiile bugetare și estimările anuale

Deficitul ESA 95 în perioada 2010-2015
 % în PIB

Sursa : Programul de Convergența al României 2012-2015

:Eurostat : notificarea Fiscală din 23 aprilie 2012 pentru deficitul ESA 2010-2011

- ✓ Regula definită de art.6 lit.d) din Legea responsabilității fiscal bugetare, nr.69/2010 conform căreia „*pentru fiecare dintre cei 3 ani acoperiți de strategia fiscal bugetară, rata anuală de creștere a cheltuielilor totale ale bugetului general consolidat va fi menținută sub rata anuală de creștere nominală a produsului intern brut prognozată pentru anul bugetar respectiv, până când soldul preliminar al bugetului general consolidat a înregistrat surplus în anul anterior anului pentru care se elaborează proiectul de buget*” este respectată, având în vedere faptul că ponderea în PIB a acestora se reduce de la 34,7% în 2012 la 34,5% din PIB în anul 2015.
- ✓ Poziția bugetară consolidată 2013-2015 reflectă o pondere a veniturilor bugetare de 32,7-33,1% în PIB comparativ cu cea aferentă perioadei 2010-2012 de 31,4%-32,4% din PIB, având în vedere revenirea economiei pe traiectoria de creștere.
- ✓ Țintele de deficit pe baze cash și ESA 95 pe perioada 2012-2015 se situează sub 3% datorită eforturilor susținute de colectare a impozitelor și taxelor și de limitare a cheltuielilor, dar și de necesitatea atingerii unor deficite structurale mai mici decât cele efective.
- ✓ Se estimează ca în anul 2014 România să îndeplinească obiectivul bugetar pe termen mediu (MTO) asumat, respectiv un deficit structural de cel mult 0,7% din PIB. În anii următori, ca urmare a compactului fiscal, deficitele bugetare maxime permise vor fi mult mai mici, iar constrângerile bugetare impuse de compactul fiscal reclamă odată în plus necesitatea îmbunătățirii eficienței cheltuielilor bugetare, în special cele legate de investițiile publice și achizițiile de bunuri și servicii. Din punct de vedere al sustenabilității pe termen mediu și lung, este important ca eventualele creșteri ale cheltuielilor cu salariile în sectorul bugetar din anii următori să se facă doar în linie cu evoluția activității economice și în special cu câștigurile de productivitate.
- ✓ Anul 2015 a fost adăugat la orizontul de referință, însă respectă ținta de deficit de sub 3% potrivit Tratatului de la Maastricht.
- ✓ Se remarcă tendința pozitivă din anul 2011 pe linia consolidării fiscale, evidențiată de datele de execuție, calculate potrivit metodologiei cash, unde deficitul bugetului general consolidat programat a fost 4,4% din PIB, iar în execuție s-a atins un deficit de 4,1% din PIB, ținta de deficit fiind realizată cu o marjă confortabilă de aproximativ 0,3% din PIB.
- ✓ În ceea ce privește deficitul bugetului general consolidat conform ESA 95 în anul 2011, clarificarea tratamentului statistic al obligațiilor salariale ale statului față de anumite categorii de salariați din sectorul bugetar apărute în urma unor sentințe judecătorești definitive a implicat depășirea plafonului de 5% din PIB cu 0,2 puncte procentuale.
- ✓ Se remarcă scăderea continuă a deficitului ESA 95 pe orizontul 2010-2015 de la 6,8% din PIB la 0,9% din PIB cât este estimat să ajungă în anul 2015⁴, datorită eforturilor de consolidare întreprinse prin aplicarea măsurilor economice austere din perioada menționată și necesității de refacere a echilibrului macroeconomic .

---

⁴ Asumate prin Programul de Convergență 2012 -2015

2. Cadrul macroeconomic

2.1. Evoluția macroeconomică recentă ale economiei românești

Produsul intern brut (PIB) s-a majorat în 2011, în termeni reali, cu 2,5% față de anul 2010, ceea ce a reprezentat o evoluție mai bună decât se anticipase prin prognoza de toamnă.

Cererea internă a fost în creștere în 2011 cu 3,1% față de 2010, pe fondul majorării consumului privat cu 1,3% și a formării brute de capital fix cu 6,3%. Consumul guvernamental, care include consumul individual și colectiv al acestuia, s-a diminuat cu 3,5%. Exporturile de bunuri și servicii s-au majorat cu 9,9%, în timp ce importurile s-au majorat cu 10,5%, contribuția exportului net la creșterea reală a PIB fiind negativă, respectiv de 0,8% procente.

Pe latura ofertei, este de remarcant creșterea cu 11,3% a valorii adăugate brute din agricultură și cu 5,0% a celei din industrie. Construcțiile s-au majorat cu 2,7%, în timp ce sectorul serviciilor s-a diminuat cu 0,1%, dar în cadrul acestuia se evidențiază creșterea valorii adăugate brute din ramurile „activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii” (4,8%) și „comerț; transport și depozitare; hoteluri și restaurante” (1,2%).

Pozitiv a fost faptul că s-a înregistrat concomitent și ajustarea deficitului bugetar de la 6,8% din PIB în anul 2010 la 5,2% din PIB în anul 2011 (conform SEC 95) și menținerea deficitului de cont curent în zona de sustenabilitate, respectiv 4,2% din PIB.

Prognoza cadrului macroeconomic pentru anul 2012 pornește de la faptul că există o mare interdependență între creșterea economică din România și cea din UE. Informațiile privind evoluția economiei în multe țări din Uniunea Europeană și alte zone sunt încă pesimiste și relevă continuarea crizei economice și diminuarea nivelului de creștere economică, ceea ce indirect poate afecta și creșterea economică a României. Pe întregul an 2012 se extimează o majorare a produsului intern brut cu 1,7%.

- modificări procentuale față de anul precedent -

Produsul intern brut	2010	2011	2012
Cererea internă, din care:	-1,5	3,1	3,3
- Consumul individual efectiv al gospodăriilor	-0,3	0,7	1,9
- Cheltuiala pentru consumul final al populației	-0,4	1,4	1,7
- Cheltuiala pentru consum individual al administrației publice	0,6	-3,6	2,4
- Consumul colectiv efectiv al administrației publice	-10,0	-3,4	2,5
- Formarea brută de capital fix	-2,1	6,3	7,0
Exportul de bunuri și servicii	14,0	9,9	4,0
Importul de bunuri și servicii	11,9	10,5	7,8
PIB	1,0	2,5	1,7
- Industrie	4,8	5,0	1,9
- Agricultură	-6,3	11,3	0,0
- Construcții	-7,3	2,7	2,7
- Servicii	-2,3	-0,1	1,1

Sursa: 2010-2011 Institutul Național de Statistică, 2012 Comisia Națională de Prognoză

Cererea internă va reprezenta și în 2012 motorul creșterii economice, în condițiile în care formarea brută de capital fix va înregistra o dinamică superioară celei a consumului final. După revenirea pe creștere în 2011, formarea brută de capital fix se așteaptă să se accelereze cu un ritm de 7,0%. Cheltuielile bugetare cu investițiile vor ocupa un loc important în politica bugetară, în condițiile în care eforturile vor fi concentrate pe reducerea deficitului bugetar. Consumul populației va continua să se majoreze cu un ritm moderat de 1,7%, în condițiile

majorării veniturilor disponibile. Cheltuielile cu consumul guvernamental, care include consumul individual și colectiv al acestuia, vor crește cu 2,5%, după reducerile semnificative din ultimii doi ani, cu menținerea, totuși, a unor constrângeri bugetare și continuarea reformelor structurale în vederea atingerii țintei de deficit bugetar.

Exporturile de bunuri și servicii vor înregistra o decelerare a ritmului de creștere, în special, ca urmare a reducerii cererii în statele membre ale UE, fiind prognozate să înregistreze majorare de 4,0%, în timp ce importurile de bunuri și servicii vor crește cu 7,8%.

Pe partea ofertei interne, pentru anul 2012, sunt prevăzute sporuri ale valorii adăugate brute în sectoarele secundar și terțiar. Construcțiile își vor menține ritmul de creștere înregistrat în 2011, respectiv de 2,7%, în timp ce industria va continua să crească, dar cu un ritm mai redus, respectiv de 1,9%. Și serviciile sunt așteptate să aibă o contribuție pozitivă la creșterea produsului intern brut, după reducerile din ultimii doi ani, ca urmare a majorării valorii adăugate brute cu 1,1%. Valoarea adăugată brută din agricultură se așteaptă să se mențină la același nivel cu cel din 2011, având în vedere condițiile meteorologice favorabile din această primăvară.

Populația ocupată, conform conturilor naționale⁵ s-a majorat în anul 2011 cu 0,4% față de anul 2010, în condițiile în care salariații s-au majorat cu 0,1%, iar lucrătorii pe cont propriu cu 1,1%. Majorări de salariați s-au înregistrat în agricultură, industrie, construcții și unele servicii.

Pentru anul 2012 se estimează ca, în condițiile creșterii economice, populația ocupată să se majoreze cu 0,3%, iar salariații cu 0,2%.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, a crescut în anul 2011 cu 0,7%, iar rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului s-a diminuat de la 7,0% în anul 2010 la 5,12%. În anul 2012, se prevede creșterea numărului mediu de salariați cu 0,6% și reducerea în continuare a ratei șomajului înregistrat la sfârșitul anului până la 4,6%. În luna aprilie 2012 rata șomajului înregistrat a fost de 4,73%.

Comerțul exterior a continuat în 2011 evoluția pozitivă înregistrată în anul 2010, realizările fiind superioare celor înregistrate înainte de criză. Exporturile au avut o contribuție însemnată la reducerea declinului economic. Semnificativ este faptul că această evoluție a exporturilor a fost însoțită de o creștere mai redusă a importurilor de bunuri, respectiv de 16,7% față de 20,5% în cazul exporturilor. Ca urmare, deficitul comercial (FOB-CIF) a fost de 9,7 miliarde euro. Media lunară a exporturilor a fost de 3,8 miliarde euro față de 3,1 miliarde euro în anul 2010, iar peste 90% din bunurile exportate au fost produse industriale.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit în creștere cu 2,9% până la valoarea de 5,7 mld. euro, reprezentând 4,2% din PIB, finanțat în proporție de 33,8% prin investiții străine directe, care s-au situat la 1,9 mld. euro.

În primele 3 luni 2012, exporturile de bunuri au scăzut cu 0,4% comparativ cu aceeași perioadă din 2011, în timp ce importurile au crescut cu 1,1%. În aceste condiții, deficitul comercial FOB-CIF s-a majorat cu 12,1%. Valoarea schimburilor intracomunitare de bunuri au reprezentat 72,4% din total exporturi și cca. 74% din total importuri.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 544 milioane euro, în scădere cu 43,7% în raport cu aceeași perioadă din anul 2011, fiind finanțat în proporție de 78,1% prin investiții străine directe, care s-au situat la 425 milioane euro.

Plecând de la evoluția înregistrată în anul 2011 și primele 3 luni 2012, corelat cu reducerea cererii externe, se estimează că exporturile de bunuri în 2012 se vor majora cu 7,4%, iar importurile de bunuri cu 11,1%. În acest context, ponderea deficitului comercial FOB-CIF în PIB se va majora cu 1,8 puncte procentuale față de cel înregistrat în anul 2011 (7,2% comparativ cu 5,5%). Exporturile intracomunitare și extracomunitare de bunuri se vor majora cu 7,2% și respectiv cu 7,7%, iar importurile intracomunitare și extracomunitare cu 11,3% și respectiv cu 10,7%.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, astfel încât să reprezinte 4,6% din PIB în 2012, fiind acoperit prin surse autonome regeneratoare de dobândă în proporție de 85%.

---

⁵ Persoanele (salariați și lucrători pe cont propriu) care exercită o activitate productivă în cadrul producției corespunzătoare Sistemului European al Conturilor (SEC), respectiv rezidenți și nerezidenți care lucrează în unitățile productive rezidente.

Plecând de la tendințele pozitive înregistrate în anul 2011 și evoluția în primele luni ale lui 2012, corelat cu încetinirea cererii externe, se apreciază că exporturile de bunuri în acest an se vor majora cu 7,4 %, iar importurile de bunuri cu 11,1 %. În acest context, deficitul comercial FOB-CIF se va majora față de cel înregistrat în anul 2011.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2010	2011	2012
Export FOB	37.368	45.018	48.335
- modificare procentuală anuală, %	28,5	20,5	7,4
Import CIF	46.902	54.739	60.815
- modificare procentuală anuală, %	20,4	16,7	11,1
Import FOB	44.970	52.482	58.310
- modificare procentuală anuală, %	20,4	16,7	11,1
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-7.602	-7.464	-9.975
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.534	-9.721	-12.480
Soldul contului curent	-5.518	-5.679	-6.410
- % din PIB	-4,4	-4,2	-4,6

Sursa: 2010-2011 Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României, 2012 Comisia Națională de Prognoză

Exporturile intracomunitare și extracomunitare de bunuri se vor majora cu 7,2 % și respectiv cu 7,7 %, iar importurile intracomunitare și extracomunitare vor crește cu 11,3 % și respectiv cu 10,7 %.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, astfel încât să reprezinte 4,6% din PIB în 2012.

După prima parte a anului 2011 când rata anuală a inflației a fost destul de ridicată, aceasta s-a redus gradual până la nivelul de 3,14% în decembrie 2011, fiind cu 4,82 puncte procentuale sub nivelul inflației anuale de la sfârșitul anului 2010. Scăderea inflației din partea a doua a anului 2011 s-a datorat atât reducerii prețului la produsele agroalimentare, cât și eliminării efectului de bază din majorarea cotei de TVA, din iulie 2010. Ca medie anuală, inflația din 2011 a atins un nivel de 5,79% cu 0,3 puncte procentuale sub inflația medie a anului 2010 (6,09%).

La nivelul anului 2011, contribuția prețurilor produselor accizabile (tutun, combustibili și energie electrică) la inflația calculată față de sfârșitul anului anterior a fost de 1,23%, în scădere, comparativ cu anul 2010, când contribuția acestor produse a fost de 2,83 puncte procentuale.

Inflația de bază⁶ a crescut în luna decembrie față de sfârșitul anului 2010 cu 2,4%, nivel inferior creșterii generale a prețurilor. Prețurile mărfurilor reglementate au înregistrat creșteri superioare nivelului general al prețurilor de consum. Dintre prețurile reglementate, cele mai mari creșteri s-au înregistrat la energie termică (24,8%), la apă, canal, salubritate (19,98%) și la transportul pe calea ferată (19,68%).

În ceea ce privește prețurile de consum din luna aprilie 2012 comparativ cu decembrie 2011, conform ultimelor date publicate de INS, creșterea acestora a fost de 1,49%, majorarea datorându-se creșterii prețurilor mărfurilor alimentare care s-a situat la 2,07%. În ceea ce privește inflația anuală în aprilie 2012, aceasta a atins nivelul de 1,8%.

Pentru anul 2012, inflația se va menține la un nivel redus, urmând să atingă nivelul de 3,5%, cu o medie anuală de 3,0%. Un impact favorabil asupra evoluției inflației pe parcursul anului 2012 este așteptat și din partea cererii agregate, care este estimată a se menține la un nivel redus.

⁶ calculată ca diferență între indicii prețului de consum și prețurile reglementate

Pe de altă parte, menținerea cursului de schimb leu/euro peste nivelul mediu al anului anterior poate exercita o presiune prin creșterea prețurilor mărfurilor de import, dar și a prețurilor mărfurilor și serviciilor racordate la moneda europeană.

Volatilitatea redusă a prețului petrolului, de care s-a ținut cont la estimarea inflației, ar putea fi perturbată datorită escaladării tensiunilor din Orientul Mijlociu, ceea ce ar putea conduce la creșteri substanțiale ale prețului petrolului pe piețele internaționale.

O altă sursă externă de risc o constituie prelungirea crizei datoriilor suverane, ceea ce ar putea genera costuri mai ridicate și un acces mai dificil la finanțarea externă.

2.2. Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2013-2015)

Având în vedere pierderea de viteză a potențialului de creștere economică, pe termen mediu, respectiv perioada 2013-2015, scenariul de prognoză prevede accelerarea creșterii economice cu ritmuri între 3-4%. Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile.

Creșterea economică	2013	2014	2015
<i>Modificări procentuale anuale</i>			
PIB real	3,1	3,6	3,9
PIB nominal	6,8	7,0	6,4
<i>Componentele PIB-ului real</i>			
Consumul individual efectiv al gospodăriilor	3,1	3,4	3,5
- Cheltuiala pentru consumul final al populației	3,2	3,6	3,6
- Cheltuiala pentru consum individual al administrației publice	1,6	2,2	2,5
Consumul colectiv efectiv al administrației publice	2,0	2,5	2,2
Formarea brută de capital fix	7,4	7,5	7,8
Exporturi de bunuri și servicii*)	5,8	7,3	8,7
Importuri de bunuri și servicii*)	7,7	8,6	9,3
<i>Contribuții la creșterea PIB (procente)</i>			
Cererea internă finală	4,2	4,6	4,8
Modificarea stocurilor	0,2	0,1	0,1
Export net	-1,3	-1,1	-1,0

*) Exporturile și importurile de bunuri și servicii sunt exprimate în termeni reali (de volum)

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Cererea internă va fi motorul acestei evoluții, cu ritmuri de creștere a formării brute de capital fix de peste 7%, până la 7,8% în 2015. Cheltuielile consumului populației se vor majora, în medie, cu ritmuri de 3,5%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental vor înregistra ritmuri medii de peste 2%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare. Exporturile și importurile de bunuri și servicii se vor menține în termeni reali, la niveluri ridicate, exportul net înregistrând contribuții negative la creșterea reală a produsului intern brut

Populația ocupată, conform conturilor naționale, se va majora în perioada 2013-2015 în medie cu 0,5% anual, creșterea numărului de salariați fiind, în medie, de 0,4% anual.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, se va majora în medie cu 1,3% anual. Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului se va diminua până la 4,0% la sfârșitul anului 2015.

Pornind de la ipoteza unor creșteri economice temperate pe fondul depășirii crizei economice și financiare, în perioada 2013-2015 se estimează creșteri medii anuale ale exporturilor de bunuri, cu 11,2 %, iar ale importurilor cu 11,9 %.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2013	2014	2015
Export FOB*)	52.925	58.855	66.390
- modificare procentuală anuală, %	9,5	11,2	12,8
Import CIF*)	67.325	75.340	84.910
- modificare procentuală anuală, %	10,7	11,9	12,7
Import FOB *)	64.550	72.235	81.410
- modificare procentuală anuală, %	10,7	11,9	12,7
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-11.625	-13.380	-15.020
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-14.400	-16.485	-18.520
Soldul contului curent	-7.340	-7.725	-8.165
- % din PIB	-4,9	-4,8	-4,8

*) exportul și importul de bunuri sunt valori nominale exprimate în euro.

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nivelul deficitului de cont curent se va menține la valori de 7-8 miliarde euro, reprezentând circa 4,8% din PIB.

Pentru perioada 2013-2015, tendința de reducere a inflației va continua, manifestându-se atât la nivelul inflației anuale cât și ca medie anuală. Consolidarea procesului de reducere a inflației va fi susținută prin menținerea conduitei ferme a politicii monetare, cât și a celorlalte componente ale mix-ului de politici economice. Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului.

De asemenea, reducerea graduală a majorării de accize, promovarea unei politici salariale prudente și continuarea reformelor structurale vor menține procesul de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă. Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,3% în anul 2015, cu o medie anuală de 2,5%. De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a așteptărilor inflaționiste. Un alt mijloc eficient de ancorare a anticipațiilor inflaționiste va fi volatilitatea redusă a monedei naționale în raport cu euro. Acest fapt este posibil dacă se are în vedere perspectiva unei creșteri mai accelerate de productivitate în economia românească, față de principalii săi parteneri externi.

- %-

Inflația	2013	2014	2015
- sfârșitul anului	2,8	2,5	2,3
- medie anuală	2,9	2,8	2,5

3. Cadrul fiscal-bugetar

3.1. Politica fiscală

3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală

Corecția dezechilibrelor macroeconomice deteriorate de manifestarea efectelor crizei financiare reprezintă o prioritate majoră pentru Guvernul României:

Condiția esențială pentru atingerea obiectivelor	Continuarea procesului de reforme pentru atingerea parametrilor asumați prin acordul de finanțare de tip preventiv încheiat cu U.E., F.M.I. și B.M. este de natură să confere coerența politicilor macroeconomice și financiare, contribuind la consolidarea încrederii investitorilor și la diminuarea riscului contagiunii de pe alte piețe. Atâta timp cât România își onorează angajamentul de a menține țintele stabilite prin acordul de tip preventiv încheiat cu instituțiile financiare internaționale, economia nu va cunoaște derapaje care să afecteze stabilitatea țării.
Priorități	<p>Îmbunătățirea Codului Fiscal și a Codului de Procedură Fiscală, în acord cu organismele financiare internaționale și cu respectarea transparenței decizionale și a unei largi consultări publice, fără afectarea obiectivului de deficit bugetar</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ asigurarea unui mediu stimulat, măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității; ✓ reducerea numărului taxelor și tarifelor cu caracter nefiscal, proces în desfășurare, urmând să se identifice și alte taxe/tarife cu caracter nefiscal care se pot reduce prin comasare, modificându-se corespunzător legislația în domeniu de către instituțiile implicate; ✓ măsuri de eficientizare a sistemului fiscal pornind de la recomandările asistenței tehnice FMI, care vizează:<ul style="list-style-type: none"> → simplificarea declarării și plății impozitelor pe câștigurile de capital printr-o singură declarație depusă de contribuabil la sfârșit de an; → asigurarea unui tratament fiscal neutru pentru cesionarea creanțelor neperformante din sectorul bancar; → simplificarea schemei de amortizare a mijloacelor fixe; → revizuirea bazei impozabile pentru impozitele pe proprietate, acestea variind în funcție de destinația proprietății și nu în funcție de contribuabil; ✓ elaborarea unei strategii de lărgire a bazei de impunere; ✓ elaborarea unui plan de ajustare a cotelor de accize împreună cu măsurile de administrare de îmbunătățire a colectării, mai ales în scopul diminuării evaziunii accizelor la alcool.
Obiective	Pentru anul 2012 se menține angajamentul de a aduce deficitul în termeni ESA 95 sub 3 procente din PIB, prin eforturi sporite de colectare a impozitelor și taxelor, de limitare a cheltuielilor și de evitare a apariției de noi arierate;

Având în vedere condițiile economice precare, majorarea deficitului cash de la 1,9% din PIB la 2,2% din PIB, va conduce la o relaxare ușoară a procesului de consolidare fiscală;

Majorarea salariilor cu 8% în sectorul bugetar începând din luna iunie 2012, reîntregirea deplină urmând să aibă loc în luna decembrie;

În anul 2012 deficitul va scădea cu aproximativ 2 puncte procentuale din PIB în termeni structurali, fiind realizată o ajustare suplimentară de cel puțin 0,5 puncte procentuale din PIB în anul 2013;

Pentru anul 2014 se prevede un deficit structural de 0,7% din PIB;

Începând cu anul 2012, deficitul bugetar se va conforma prevederilor Tratatului de la Maastricht;

Ponderea cheltuielilor de personal în anul 2012 se va situa la 6,7% din P.I.B., va ajunge în 2013 la 7,1% din PIB și în anul 2015 la 6,8% din PIB.

Utilizarea resurselor rămase pentru restituirea treptată pensionarilor a contribuțiilor sociale plătite conform deciziei Curtii Constituționale.

- Măsuri
- ✓ Implementarea reformelor în sectorul de sănătate și restructurarea în continuare a întreprinderilor publice vor fi cruciale pentru atingerea țintelor asumate.
  - ✓ politici salariale responsabile în sectorul public, care să asigure sustenabilitate fiscală și să ajute la păstrarea competitivității.
  - ✓ sistem fiscal predictibil și stabil;

3.1.2 Măsuri fiscale și tendințe ale principalelor taxe și impozite

Măsuri adoptate de guvern în anul 2012

1. În domeniul impozitelor directe și în domeniul legislației privind contribuțiile sociale

1.1. Măsurile deja adoptate care au aplicabilitate începând cu anul fiscal 2012 au vizat în principal simplificarea și îmbunătățirea administrării fiscale, reducerea poverii administrative, precum și acordarea de facilități mediului de afaceri.

- Au fost introduse reguli fiscale pentru contribuabilii din sistemul bancar care aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), astfel:
  - ✓ s-a stabilit neimpozitarea sumelor nete de natura veniturilor înregistrate la începutul anului 2012 rezultate din aplicarea IFRS atât timp cât acestea sunt menținute în rezerve pentru asigurarea capitalizării băncilor;
  - ✓ se acordă deducere pe parcursul anului 2012 a provizioanelor IFRS și a provizioanelor suplimentare stabilite de BNR;
  - ✓ asigurarea neutralității fiscale pentru diferențele rezultate din aplicarea tratamentului contabil actual și tratamentul prevăzut de IFRS pentru diferitele elemente de venituri și cheltuieli specifice domeniului bancar.
- A fost stabilită acordarea deductibilității în proporție de 50% a cheltuielilor privind combustibilul pentru vehiculele rutiere destinate transportului rutier de persoane utilizate de conducerea și aparatul administrativ al societăților comerciale și PFA, la calculul impozitului pe profit și impozitului pe venit;

- A fost simplificat sistemul declarativ prin unificarea unor formulare existente și a fost generalizată data de 25 a lunii ca dată limită de depunere a declarațiilor fiscale și de efectuare a plăților de către contribuabili pentru principalele situații prevăzute de Codul fiscal;
- A fost eliminată obligația de completare și de depunere a fișelor fiscale de către plătitorii de venituri din salarii începând cu veniturile anului 2012 și s-a stabilit înscrierea informațiilor privind calculul și reținerea impozitului în declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent, pentru anul expirat;
- A fost reglementată posibilitatea de declarare și stabilire a impozitului pe baza normelor de venit pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală având o capacitate de cazare cuprinsă între 1 și 5 camere, inclusiv, fără a mai fi obligatorie autorizarea și înregistrarea acestora ca PFA. Contribuabilii pot opta pentru stabilirea impozitului și în sistem real;
- A fost eliminată obligația de declarare a veniturilor obținute de proprietari din arendarea bunurilor agricole (terenuri și utilaje agricole) din patrimoniul personal prin reglementarea mecanismului de percepere a impozitului prin reținere la sursă și plata acestuia de către plătitorul de venit (arendas), impozitul fiind final;
- Pentru persoanele fizice rezidente care părăsesc România și se stabilesc într-un stat cu care România nu are încheiată convenție pentru evitarea dublei impuneri a fost extinsă obligația de a-și declara veniturile mondiale în România pentru o perioadă de încă 3 ani următori celui în care are loc schimbarea rezidenței;
- A fost eliminată condiția de 3 ani pentru ca o persoană fizică nerezidentă, devenită rezidentă în România, să fie supusă impozitului pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România cât și din străinătate, cu respectarea prevederilor tratatelor internaționale la care România este parte.
- Începând cu data de 1 ianuarie 2013 a fost introdusă posibilitatea de opțiune între sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit trimestrial și sistemul anual cu efectuarea de plăți anticipate.
- Preluarea din legislația specifică în Codul fiscal a modului de declarare și stabilire a contribuțiilor sociale obligatorii (pentru pensii, șomaj și sănătate) pentru persoanele care realizează venituri din activități independente și alte categorii de venituri concomitent cu stabilirea unor măsuri tranzitorii în scopul preluării administrării acestora de către A.N.A.F. în cursul anului 2012. Baza de calcul a contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente o constituie venitul declarat care nu poate fi mai mic de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig.

1.2. Măsuri adoptate în cursul anului 2012:

- Transpunerea unor modificări aduse prin Directiva 2011/96/UE/90 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților mamă și filialelor acestora din diferite state membre.
- Asigurarea unui tratament fiscal neutru pentru cesionarea de creanțe neperformante din sectorul bancar;
- Simplificarea declarării și plății impozitului pe câștigul din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise, prin:
  - eliminarea obligațiilor declarative trimestriale atât pentru contribuabili cât și pentru intermediari;
  - depunerea anuală a unei singure declarații de către contribuabil;
  - eliminarea obligației contribuabilului de a efectua plăți anticipate trimestriale în contul impozitului anual datorat;
  - depunerea anuală a unei singure declarații de către intermediari.

2. Referitor la evoluția politicii fiscale în anul 2012, ca urmare a măsurilor adoptate de Guvern în ceea ce privește legislația în domeniul TVA, precizăm următoarele:

2.1. Măsuri introduse deja în legislația națională:

2.1.1. Măsuri tehnice de corelare cu legislația UE:

- Compatibilizarea normelor de aplicare a Codului fiscal la prevederile Regulamentului (UE) nr. 282/2011 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2006/112/CE din perspectiva anumitor repere necesare în vederea determinării statutului și calității clientului, elemente cheie pentru stabilirea locului impozitării serviciilor din punct de vedere al TVA.
- Compatibilizarea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 282/2011 a reglementărilor privind locul prestării pentru participarea la conferințe și seminarii, care vor fi impozitate la locul prestării efective din punct de vedere al TVA.
- Transpunerea liniilor directe ale Comitetului TVA referitoare la stabilirea serviciilor care sunt prestate în legătură cu un bun imobil, necesare pentru determinarea locului impozitării acestor servicii.
- Transpunerea jurisprudenței recente a Curții Europene de Justiție privind regimul TVA aferent operațiunilor cu creanțe.

2.1.2. Măsuri care au ca scop îmbunătățirea administrării persoanelor impozabile și combaterea mai eficientă a evaziunii fiscale:

- Instituirea de măsuri de anulare a calității de plătitor de TVA a persoanelor impozabile care nu desfășoară activități economice, nu depun deconturi de TVA o anumită perioadă, sau sunt implicate în fapte de evaziune fiscală.
- Extinderea aplicării taxării inverse pentru categoriile de deșeuri menționate în anexa VI a Directivei 2006/112/CE.
- Introducerea măsurii privind deductibilitatea limitată a TVA în proporție de 50% pentru achiziția de autoturisme și de combustibil necesar funcționării acestora.

2.2. Măsuri adoptate în cursul anului 2012:

2.2.1. *Măsuri tehnice de corelare cu legislația UE:*

- Transpunerea prevederilor Directivei 2010/45/UE a Consiliului din 13 iulie 2010 de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește normele privind facturarea, care va intra în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2013.

Prin transpunerea acestei directive se vor introduce reguli noi având ca obiect simplificarea, modernizarea și armonizarea normelor privind facturarea.

- Transpunerea prevederilor art. 4 al Directivei 2008/8/CE a Consiliului din 12 februarie 2008 de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește locul de prestare a serviciilor, care urmează să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2013.

Prin transpunerea acestor prevederi se modifică reglementările privind locul prestării serviciilor de închiriere pe termen lung a mijloacelor de transport către persoane neimpozabile.

2.2.2. *Măsuri care au ca scop îmbunătățirea administrării persoanelor impozabile și combaterea mai eficientă a evaziunii fiscale:*

- Majorarea plafonului de scutire pentru întreprinderi mici de la 35.000 euro la 65.000 euro, la cursul de schimb al BNR valabil la data aderării României la U.E., respectiv de la 119.000 lei la 220.000 lei.
- Limitarea deducerii TVA la 50% pentru achiziția, închirierea, leasingul și cheltuielile legate de autoturisme, cu excepția autoturismelor care vor fi utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității economice.
- Modificarea prevederilor legale astfel încât să poată fi scoase din evidență persoanele impozabile care nu depun deconturi de TVA sau depun deconturi în care nu au fost evidențiate nici achiziții, nici livrări de bunuri/prestări de servicii pe o perioadă de 6 luni sau 2 trimestre, consecutive, chiar și din semestre calendaristice diferite.

3. Măsuri pe linia **accizelor** în anul 2012:

În anul 2012, principalele măsuri legislative adoptate în domeniul accizelor derivă din procesul continuu de armonizare legislativă cu aquis-ul comunitar, conform obligațiilor asumate de țara noastră prin Tratatul de Aderare.

În acest context menționăm următoarele:

- Creșterea nivelului accizelor pentru motorină potrivit calendarului stabilit pentru respectarea perioadelor de tranziție acordate României prevăzute în Tratatul de aderare, începând cu 01.01.2012 de la 358,00 euro/tonă la 374,00 euro/tonă, respectiv 302,51 euro/1.000l la 316,03 euro/1.000l;
- Respectarea calendarului de creștere graduală a accizelor pentru țigărete în conformitate cu cerințele Directivei 2010/12/UE de modificare a Directivelor 92/79/CEE, 92/80/CEE și 95/59/CE privind structura și nivelurile accizelor aplicate tutunului prelucrat și a Directivei 2008/118/CEE:
  - Creșterea nivelului accizei minime la țigărete începând cu 01.07.2012, de la 74,00 euro/1.000 țigărete la 76,50 euro/1000 țigărete;
  - Creșterea nivelului accizei totale la țigărete începând cu 01.07.2012, de la 76,60 euro/1.000 țigărete la 79,19 euro/1.000 țigărete;
  - Elaborarea unui plan de ajustare a nivelului accizelor la valoarea lor reală, precum și implementarea unor măsuri de combatere a evaziunii fiscale.

4. În domeniul procedurii fiscale

4.1. Măsurile adoptate în anul 2012 au vizat, în principal, transpunerea Directivei 2011/16/UE a Consiliului din 15 februarie 2011 privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și de abrogare a Directivei 77/799/CEE.

Totodată au fost adoptate unele măsuri de creștere a eficienței activității de administrare fiscală dar și de îmbunătățire a echilibrului între drepturile și obligațiile contribuabililor și ale organelor fiscale, astfel:

- a fost revizuită procedura de comunicare a actului administrativ fiscal în vederea eliminării dificultăților apărute în practică;
- a fost reglementată o procedură pentru eliminarea dublei impuneri în cazul ajustării unor tranzacții dintre persoane române afiliate;
- a fost reglementat accesul contribuabililor la fișele de evidență analitică pe plătitor;
- s-a reglementat posibilitatea solicitării certificatului de atestare fiscală de persoanele care dețin părți sociale la o societate comercială, în scopul cunoașterii de către acestea a situației fiscale a societății;
- s-a reglementat obligația organului fiscal de a restitui din oficiu, în termen de 5 zile lucrătoare, sumele încasate prin poprire în plus față de creanțele fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi, pe de o parte, iar pe de altă parte s-a reglementat dreptul contribuabilului de a solicita dobânzi în situația în care organul fiscal nu restituie în termenul de 5 zile lucrătoare sumele convenite contribuabilului;
- s-a clarificat efectul pe care îl produce adresa de înființare a popririi, în sensul precizării limitei până la care se întinde poprirea bancară ca fiind suma înscrisă în adresa de înființare a popririi.

4.2. Măsurile care vor fi adoptate în cursul anului 2012 vizează eficientizarea administrării fiscale precum și îmbunătățirea echilibrului între drepturile și obligațiile contribuabililor și ale organelor fiscale, cum ar fi:

- introducerea unor penalități majorate în cazul diferențelor suplimentare de impozite, taxe, contribuții, etc., constatate de organele fiscale, inclusiv pentru diferențele de TVA rambursate fără a fi convenite;
- extinderea posibilității emiterii prin intermediul unui centru de imprimare masivă și a actelor de executare sau altor acte procedurale emise de organele fiscale și care pot fi valabile fără semnătură și ștampila organului emitent.
- extinderea situațiilor în care declarațiile fiscale ale contribuabililor se certifică de către un consultant fiscal
- reglementarea unei proceduri administrative de suspendare a executării actului administrativ fiscal, ca alternativă la suspendarea judiciară prevăzută în Legea contenciosului administrative nr.554/2004.

Pe termen mediu se are în vedere continuarea procesului de consolidare fiscală în paralel cu o mai justă distribuție a poverii fiscale, în scopul încurajării muncii, stimulării mediului de afaceri și a competitivității economice, precum și a reducerii inegalităților sociale.

În domeniul impozitelor directe

- ✓ Revizuirea sistemului de amortizare a mijloacelor fixe în scopul adaptării acestuia la realitățile economice ale acestei perioade. Această măsură va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, întrucât amortizarea este un cost important al capitalului imobilizat.
- ✓ Analiza sistemului de impunere a veniturilor persoanelor fizice și a oportunității de modificare a acestuia pentru asigurarea respectării principiului echității, sarcina fiscală a fiecărui contribuabil fiind stabilită în funcție de capacitatea sa contributivă. Astfel, se va analiza introducerea unui sistem de deduceri care să contribuie la refacerea indicatorilor demografici, accesul la educație, dezvoltarea sistemului de pensii private etc., precum și dezvoltarea unei strategii de largire a bazei de impunere.
- ✓ Analiza sistemului de impunere a proprietății în scopul realizării unui sistem echilibrat, echitabil și coerent.

În domeniul TVA

- ✓ Continuarea perfecționării legislației pentru a corespunde criteriilor de armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul TVA.

De exemplu, la 1 ianuarie 2015 vor intra în vigoare prevederile art. 5 ale Directivei 2008/8/CE a Consiliului din 12 februarie 2008 de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește locul de prestare a serviciilor. Aceste modificări vizează extinderea prevederilor regimului special aplicabil în prezent pentru persoanele impozabile nestabilite în Comunitate care prestează servicii electronice persoanelor neimpozabile și asupra serviciilor de telecomunicații, radiodifuziune și televiziune, precum și aplicarea aceluiași regim special pentru persoanele impozabile stabilite în Comunitate care prestează servicii de această natură în statele membre în care nu sunt stabilite în scopuri de TVA.

- ✓ Îmbunătățirea legislației fiscale în funcție de fenomenele evazioniste, în vederea contracțării acestora.
- ✓ Analiza oportunității stabilirii unor cote de TVA care să reducă tendința de evaziune fiscală și să mențină puterea de cumpărare a populației cu venituri reduse.

În domeniul accizelor

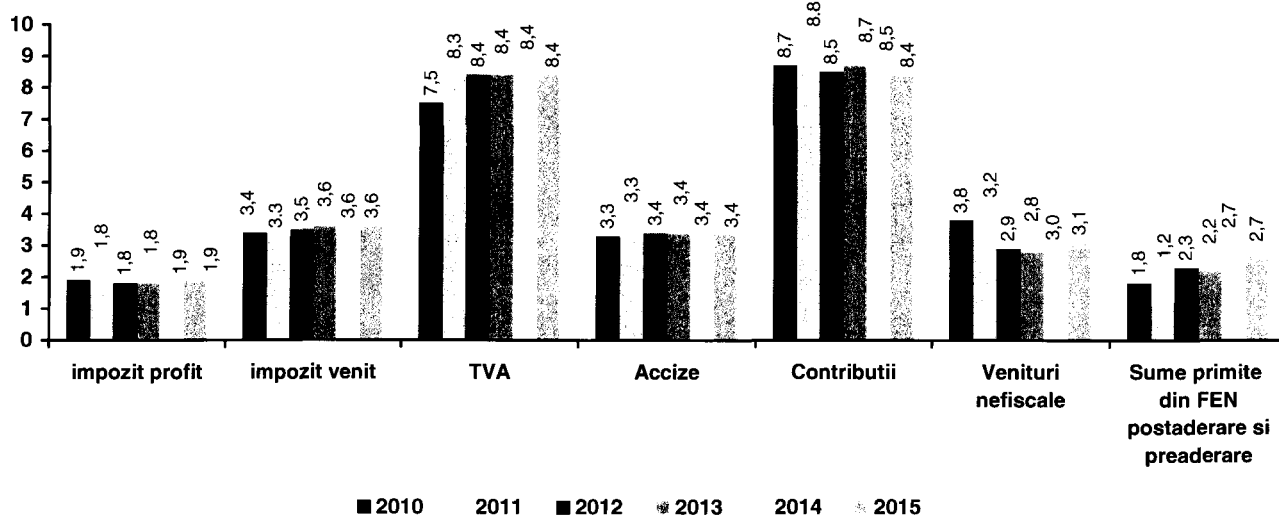
- ✓ Creșterea nivelului accizelor pentru motorină potrivit calendarului stabilit pentru respectarea perioadelor de tranziție acordate României prevăzute în Tratatul de aderare, începând cu 01.01.2013 de la 374,00 euro/tonă la 391,00 euro/tonă, respectiv de la 316,03 euro/1.000l la 330,395 euro/1.000l;
- ✓ Respectarea calendarului de creștere graduală a accizelor pentru țigarete în conformitate cu cerințele Directivei 2010/12/UE de modificare a Directivelor 92/79/CEE, 92/80/CEE și 95/59/CE privind structura și nivelurile accizelor aplicate tutunului prelucrat și a Directivei 2008/118/CEE:

- Creșterea nivelului accizei totale la țigarete începând cu 01.07.2013 de la 81,78 euro/1.000 țigarete la 86,96 euro/1.000 țigarete la 01.07.2015;
- Creșterea nivelului accizei minime la țigarete începând cu 01.07.2013, de la 79,00 euro/1.000 țigarete la 84,00 euro/1.000 țigarete la 01.07.2015.
- ✓ Asigurarea stabilității veniturilor din accize prin perfecționarea legislației naționale în domeniul accizelor;
- ✓ Transpunerea în legislația națională a actelor normative ce se adoptă de Comisia Europeană în domeniul accizelor, în termenii prevăzute de respectivele acte normative.

Măsurile în domeniul procedurii fiscale

- sprijinirea, prin măsuri legislative, a obiectivelor de administrare fiscală;
- îmbunătățirea echilibrului între drepturile și obligațiile contribuabililor și ale organelor fiscale;
- sprijinirea mediului de afaceri în sensul facilitării accesului contribuabililor la înlesnirile fiscale.

Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2010-2015

Proiecția veniturilor bugetului general consolidat s-a realizat pe baza indicatorilor macroeconomici estimați pentru orizontul 2013-2015, precum și a reglementărilor ce vor fi întreprinse în domeniul fiscal.

Veniturile bugetare sunt estimate la 32,7-33,1% din PIB pe orizontul de referință, datorită creșterii economice preconizate pentru această perioadă, măsurilor privind îmbunătățirea colectării, precum și datorită creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene.

Estimarea veniturilor bugetare va avea în vedere în anul 2015 atingerea unui nivel al deficitului bugetar de 1,4% din PIB, prognozat în funcție de ceilalți indicatori macroeconomici, evoluția cadrului macroeconomic fiind influențată de evoluțiile din zona euro.

Pe termen mediu, pe fondul revigorării economice, dar și ca urmare a măsurilor avute în vedere de ANAF privind reducerea evaziunii fiscale, veniturile bugetare se vor înscrie pe un trend ascendent în valoare absolută.

- ✓ În cadrul veniturilor bugetare, pe orizontul de referință cele mai mari ponderi sunt înregistrate de contribuțiile sociale (8,4% din PIB), TVA (8,4 %,din PIB) accize (3,4 % din PIB). În momentul în care economia înregistrează un curs ascendent, randamentul fiscal al impozitelor din TVA și accize este mai ridicat.
- ✓ Veniturile din impozitul pe profit și impozitul pe salariu au un sens ascendent pe fondul revigorării activității economice.

Prognoza pe perioada 2012-2015

Impozit pe venit

Pe termen mediu evoluția este determinată de creșterea moderată a câștigului salarial mediu brut în concordanță cu productivitatea, și de măsurile luate pe linia colectării, încasările din impozitul pe venit fiind în jur de 3,6% din PIB în 2013-2015.

Impozit pe profit

Evoluția este influențată de revenirea activității economice. Veniturile încasate vor ajunge la aproximativ 1,9% din PIB în perioada 2013-2015.

TVA

Pe termen mediu încasările din TVA vor ajunge la un nivel de 8,4 % din PIB în perioada 2013-2015 în linie cu evoluția consumului și a măsurilor luate pe linia îmbunătățirii colectării, dar și revenirii activității economice.

Accize

Pe orizontul de referință ponderea accizelor în PIB va fi de 3,4% din PIB ca urmare a măsurilor luate pe linia îmbunătățirii colectării.

Contribuții de asigurări sociale

Pe orizontul de referință ponderea acestora se situează la 8,4% din PIB ca urmare a măsurilor legislative întreprinse pe această linie.

3.1.3. Politici de administrație fiscală

Combaterea evaziunii fiscale

În anul 2011, au fost create premisele organizatorice și legislative pentru controlul persoanelor fizice bogate: a fost creată Direcția de verificări fiscale și a fost aprobată Procedura de aplicare a metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate, în vederea aplicării acestor metode persoanelor fizice cu venituri/averi mari (H.G. nr. 248/2011).

A fost reglementată efectuarea de controale inopinate/cercetări la fața locului prin care să se stabilească relațiile de afiliere și quantumul tranzacțiilor cu afiliații în vederea inițierii verificării dosarului prețurilor de transfer.

Organelor de inspecție fiscală le-au fost acordate competențe largite: verificarea în trafic și legiferarea dreptului organului de inspecție fiscală de a solicita instituțiilor financiar-bancare, date privind rulajele conturilor bancare pentru contribuabilii susceptibili să desfășoare sau au desfășurat activități ilegale ori nu au înregistrat în evidențele financiar-contabile operațiunile derulate.

De asemenea a fost implementată depunerea on-line a declarațiilor privind situația achizițiilor și livrărilor de produse accizabile, utilizând aplicația EMCS-RO Stocuri și a fost asigurat accesul operatorilor economici prin Internet la componentele SIIV cu baze de date centralizate.

În primul trimestru a anului 2012 A.N.A.F a continuat efortul de îmbunătățire a eficienței controalelor prin vizarea cu prioritate pentru verificare a contribuabililor sau a domeniilor de activitate cu risc fiscal major. Astfel, acțiunile desfășurate de structurile A.N.A.F. (Inspekția fiscală, Garda Financiară și Autoritatea Națională a Vămiror) în domeniul combaterii fraudei și evaziunii fiscale s-au materializat în următoarele rezultate:

- ✓ realizarea a 62.814 inspekții/controale, în urma cărora s-au stabilit obligații fiscale suplimentare în valoare de peste 1.787,9 mil. lei;
- ✓ confiscarea de bunuri și numerar, în valoare de 204,7 mil lei;
- ✓ suspendarea activității unui număr de 1.444 agenți economici;
- ✓ înaintarea unui număr de 2.185 sesizări penale, în valoare de 3.482,4 mil. lei;
- ✓ stabilirea de măsuri asigurătorii asupra unui număr de 1.237 agenți economici, în valoare de 2.395,7 mil. lei;
- ✓ diminuarea pierderii fiscale cu 261,1 mil. lei.

Veniturile bugetare realizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în trimestrul I 2012 au însumat 38,5 miliarde lei, cu 10,3% (+ 3,6 mld. lei) mai mult față de veniturile realizate în trimestrul I 2011 (34,5 mld. lei).

În ceea ce privește ponderea în Produsul Intern Brut a veniturilor colectate de A.N.A.F. în trimestrul I 2012, se constată o creștere cu 0,3 puncte procentuale (de la 6,03% la 6,31%) față de aceeași perioadă a anului precedent, chiar în condițiile în care PIB-ul anului 2012 a crescut cu 5,4% față de 2011 (607,5 mld. lei față de 578,6 mld. lei).

Sprijinirea mediului de afaceri

A fost implementată Declarația unică 112 privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale și a fost realizată Campania de informare și promovare a acesteia. Declarația unică înlocuiește 4 declarații anterioare și este transmisă numai prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-România;

Au fost acordate eșalonări la plată pe o perioadă de maximum 5 ani (O.U.G. nr. 29/2011, O.M.F.P. nr. 1.853/2011) pentru 2.438 agenți economici (1.069,1 mil. lei), precum și amânări la plata penalităților/majorărilor în vederea anulării (44,0 mil. lei). Această măsură de sprijin a contribuabililor aflați în dificultate nu implică elemente de natura ajutorului de stat;

A fost introdusă posibilitatea de anulare/reducere cu 50% a penalităților de întârziere aferente obligațiilor restante la 31 august 2011, stinse prin plată voluntară sau compensare (O.G. nr. 30/2011). Au fost emise 6.257 decizii de anulare a penalităților de întârziere (24,3 mil. lei);

Administrarea specializată pe categorii de contribuabili

Începând cu 1 ianuarie 2012, a fost îmbunătățită administrarea specializată, prin segmentarea contribuabililor mari și mijlocii, în sensul reducerii numărului contribuabililor mari de la 3000 în anul 2011 la 2000 și creșterii numărului de contribuabili mijlocii de la 21.887 în anul 2011 la 22.887. Noile criterii adoptate pentru constituirea acestor categorii de contribuabili au condus la creșterea ponderii veniturilor colectate în veniturile bugetului general consolidat, de la 72% în anul 2011 la 77,7% la 31.03.2012.

Obiective in anul 2012 si linii de
acțiune specifice

Prevenirea si combaterea evaziunii fiscale

- Odata cu depunerea declarațiilor de venit în luna mai, va fi demarat controlul veniturilor persoanelor fizice cu risc de nedeclarare, subdeclarare sau declarare incorectă;
- Pentru combaterea fraudei intracomunitare, va fi pus accent pe monitorizarea livrărilor intracomunitare pe domenii de risc prin sistemul „trafic control” și crearea grupului de analiză la nivel național care să supervizeze funcționarea sistemului;
- Creșterea numărului de acțiuni în trafic ale echipelor mobile ale Gărzii Financiare și ale Autorității Naționale a Vămile;

Îmbunătățirea administrării veniturilor

- Finalizarea procedurilor de preluare de către A.N.A.F. a administrării contribuțiilor sociale datorate de persoanele fizice care se asigură prin contract de asigurare sau declarație individuală de asigurare (cu aplicare din iunie 2012 conform O.U.G. nr. 125/2011);
- Implementarea gestionării informatizate a executării silită în vederea standardizării activității compartimentului cu atribuții de executare silită;
- Implementarea serviciului care permite accesul contribuabililor persoane juridice la propria situație fiscală;
- Demararea unui program de colaborare cu Inspekția Muncii și a unor acțiuni de combatere a muncii la negru și a subdeclarării contribuțiilor sociale;

Planul în domeniul reformei administrației fiscale în perioada 2013-2015

Prevenirea și combaterea
evaziunii fiscale

- Combaterea fraudei multinaționale, în special a celei intracomunitare:
  - Combaterea fraudei carusel;
  - Colaborarea cu administrațiile fiscale și organismele europene în vederea prevenirii și combaterii fraudei transfrontaliere, îmbunătățirii și perfecționării tehnicilor, metodelor și abilităților de control; creșterea numărului de controale multilaterale în colaborare cu administrațiile fiscale europene la contribuabili din România implicați în lanțuri de fraudare;
- Implementarea controlului comerțului electronic;
- Monitorizarea mai bună a domeniilor cu risc fiscal ridicat (produse accizate, achiziții intracomunitare, operațiuni de import / export);
- Intensificarea supravegherii mișcării produselor accizabile și a antrepozitelor fiscale, inclusiv în zonele limitrofe;
- Achiziționarea de echipamente/sisteme de monitorizare și securitate a transporturilor rutiere de mărfuri și dispozitive mobile de scanare în vederea diminuării fenomenului de evaziune fiscală și întărirea controlului fiscal și vamal, în orice loc unde analiza de risc impune efectuarea unui control nedistructiv;
- Monitorizarea contribuabililor nou înființați, înregistrați în scopuri de TVA, prin efectuarea de controale, în scopul verificării îndeplinirii condițiilor declarării acestora ca inactivi și respectiv, dacă dețin capacitatea de a desfășura activitatea economică pentru care au fost

autorizați;

- Verificarea cu prioritate a societăților comerciale care au înregistrat deconturi succesive cu sume negative de T.V.A. și nu au solicitat rambursare;
- Întărirea controlului vamal, prin:
  - ✓ Adoptarea unui nou sistem de securitate a marcajelor și timbrei;
  - ✓ În scopul intensificării controlului la frontieră, în special a celei de Nord și Est și în vamă port Constanța-Agigea Sud vor fi avute în vedere implementarea proiectului N.C.T.S. (Noul Sistem Computerizat de Tranzit), construcția noului punct vamal Halmeu-Diakovo precum și îmbunătățirea cooperării transfrontaliere între Republica Moldova și România privind produsele petroliere și alimentare;
  - ✓ Continuarea dezvoltării sistemelor de Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor (T.I.C.) transeuropene interoperabile, care să aibă în vedere susținerea funcțiilor vamale în contextul programului "Vama electronică";
  - ✓ Îmbunătățirea selectării declarațiilor pentru control ulterior sau reverificare, prin utilizarea unor indicatori de risc (încadrare tarifară, origine, valoare în vamă, termene și condiții pentru operațiunile vamale pentru care s-au acordat regimuri vamale suspensive);

Îmbunătățirea colectării; creșterea conformării voluntare

- Stimularea depunerii on-line a declarațiilor și a plăților electronice;
- Îmbunătățirea managementului arieratelor prin monitorizarea mai bună a arieratelor mari și recente; reducerea volumului arieratelor;
- Introducerea de standarde de calitate pentru serviciile oferite contribuabililor;
- Implementarea transmiterii electronice a adreselor de înființare/ridicare a popririi asupra disponibilităților bănești aflate în conturile bancare ale debitorilor;
- Realizarea în mediu electronic a licitațiilor pentru vânzarea bunurilor imobile sechestrate ale debitorilor;
- Până la finele anului 2015, A.N.A.F. va crea premisele pentru dematerializarea dosarului fiscal al contribuabililor;
- Va crește gradul de informatizare a activităților interne ale A.N.A.F. prin:
  - ✓ Unificarea sistemului de administrare a creanțelor persoanelor fizice cu sistemul de administrare a creanțelor persoanelor juridice până în anul 2015;
  - ✓ Implementarea funcției de help-desk fiscal;
  - ✓ Dezvoltarea activităților realizate de Unitatea de Imprimare rapidă de la Râmnicu Vâlcea.
- Va fi demarat un amplu proces de reorganizare a A.N.A.F., urmând a se realiza regionalizarea administrației fiscale, în vederea creșterii eficienței și reducerii costurilor de colectare. Astfel:
  - ✓ Până la 1 iulie 2013 se vor crea 8 direcții generale regionale, care vor integra structurile de vamă și gardă financiară;

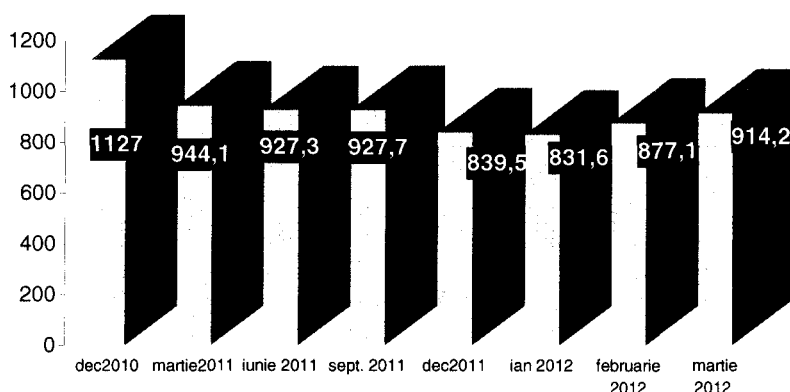
- ✓ În anul 2015 se va reduce numărul de administrații financiare la 47 de unități, în condițiile automatizării proceselor de activitate și a consolidării sistemului informatic.

Continuarea politicii de reducere și de prevenire a apariției de arierate;

Arierațele bugetare reprezintă un risc potențial pe termen mediu la adresa sustenabilității fiscal-bugetare, o frână majoră în calea creșterii economice, care denaturează fondul economiei de piață.

Totalul plăților restante⁷ ale bugetului general consolidat la 30 martie 2012 totalizează 914,2 milioane lei în scădere față de 1127,0 milioane lei în dec. 2010.

Cea mai mare parte a plăților restante se situează la bugetele locale care reprezintă 86,7% din stocul de arierate; bugetul de stat și bugetele de asigurări sociale reprezintă 13,3% din stocul de arierate.

Sursa MFP

Arierațele se situează la aproximativ 0,2 % din PIB fiind concentrate mai ales la autoritățile locale. La nivelul *autorităților locale* acestea sunt concentrate la unitățile administrative mici și către furnizorii de energie. Pe linia reducerii acestora va fi efectuată o analiză cuprinzătoare a arieratelor de la nivelul autorităților locale, pentru a stabili cauzele și entitățile cărora se datorează aceste sume. De asemenea va fi solicitată asistență tehnică pentru modificarea LFPL, pentru a evalua implementarea LFPL..

La întreprinderile de stat monitorizate în cadrul programului, în primul trimestru al anului 2012, arierațele s-au menținut la 2,7% din PIB, sub plafonul indicativ prevăzut în program. Pentru ÎS, se înregistrează progrese în procesul de reducere a arieratelor în cadrul companiilor monitorizate prin operațiuni de convertire a datoriilor în acțiuni, plăți și alte operațiuni de ordin financiar. Se anticipează că aceste măsuri vor permite reducerea arieratelor companiilor monitorizate cu 5 până la 6 miliarde RON (1,0% din PIB) în semestrul al doilea al anului 2012.

În *sectorul sanitar*, arierațele aferente facturilor înregistrate au fost acum integral eliminate.

Atenția va fi acordată limitării nivelului facturilor restante către spitale, de la Casa Națională de Asigurări de

⁷ Plățile restante peste 90 zile conform definiției din acordul cu FMI

Sănătate, pentru a împiedica apariția arieratelor la spitale.

În următorii doi ani, *perioada de plată a facturilor depuse* în sistemul bugetului de stat și în cel al asigurărilor sociale va fi redusă treptat. Directiva 7 a UE în acest domeniu va fi transpusă în legislația românească în timp util, proiectul de lege urmând a fi transmis Parlamentului până la finele anului 2012. Totodată, se va asigura finanțarea necesară pentru reducerea treptată a întârzierilor la plată în sectorul sanitar de la 210 zile la 60 de zile, conform prevederilor Directivei UE 2011/7/UE.

Pentru a preveni posibile arierate viitoare datorate unor contracte nefinanțate, se va urmări ca angajamentele asumate la nivelul administrației centrale pentru proiecte de capital multianuale sunt integral cuprinse în cadrul bugetar pe termen mediu.

Se va urmări ca la proiectele multianuale de investiții contractarea să se realizeze în concordanță cu alocările bugetare multianuale.

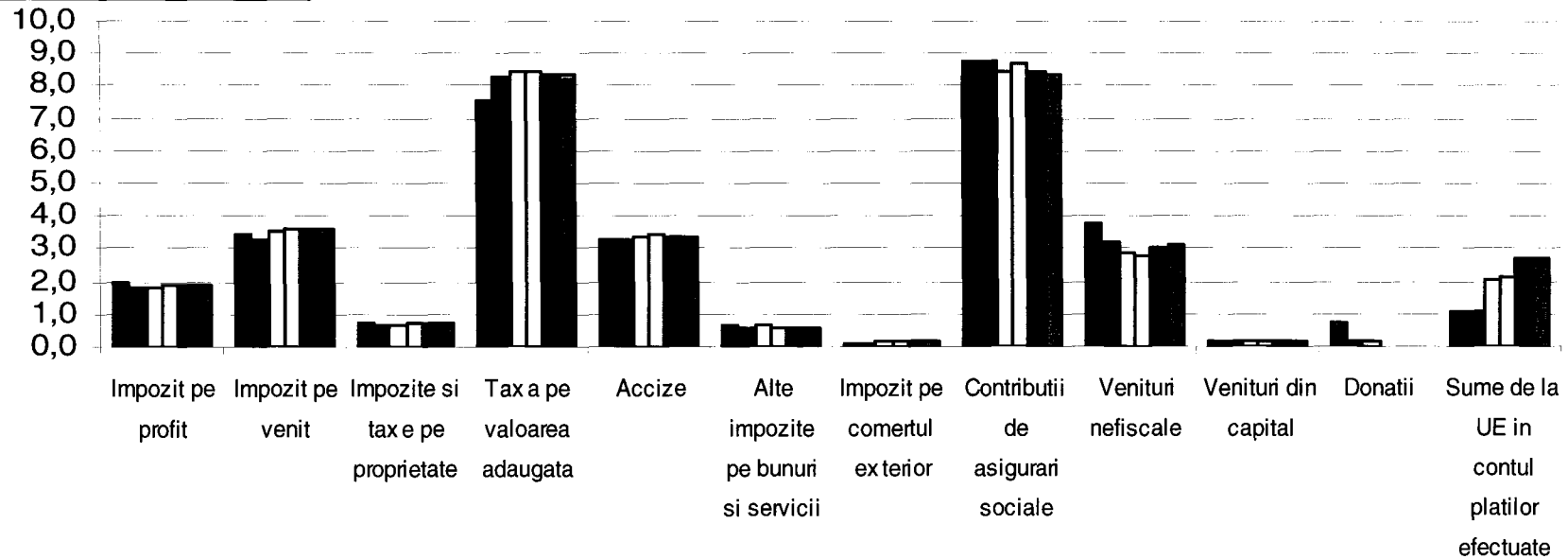
În anul 2011 veniturile bugetului general consolidat au totalizat 181,9 mld. lei (31,4% din PIB), cu o creștere nominală de 7,9% comparativ cu anul 2010, în timp ce, comparativ cu programul anual au înregistrat o nerealizare de 0,4%.

Pe termen mediu, majoritatea veniturilor bugetare își va continua trendul ascendent în valoare absolută, ceea ce va însemna un avans de circa 1,7 puncte procentuale în PIB în anul 2015 față de anul 2011.

	2010 realizari	2011 realizari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
Total, din care:	168.674	181.920	197.059	212.068	230.694	244.659
Impozit pe profit	10.115	10.309	11.100	12.001	13.299	14.154
Impozit pe venit	17.975	19.092	21.510	23.426	24.968	26.563
Impozite si taxe pe proprietate	3.802	3.976	4.161	4.972	5.158	5.465
Taxa pe valoarea adaugata	39.246	47.917	51.320	54.826	58.052	61.820
Accize	17.312	19.105	20.390	22.094	23.434	24.962
Alte impozite pe bunuri si servicii	3.570	3.242	4.155	3.682	4.097	4.368
Impozit pe comerțul exterior	574	674	750	800	893	1.010
Alte impozite si taxe fiscale	400	372	391	417	457	512
Contributii de asigurari sociale	45.704	50.638	51.385	56.348	58.815	61.983
Venituri nefiscale	19.821	18.563	17.369	18.124	21.165	22.740
Venituri din capital	685	769	1.017	1.087	1.245	1.098
Donatii	4.054	766	980	250	211	42
Sume de la UE in contul platilor efectuate	5.440	6.112	12.532	14.042	18.901	19.944
Sume incasate in contul unic la bugetul de stat sau in curs de redistribuire	-22	386				

Evolutia veniturilor bugetare in perioada 2010-2015

% din P.I.B.

■ 2010 realizari   ■ 2011 realizari   □ 2012 estimari
 □ 2013 estimari   ■ 2014 realizari   ■ 2015 estimari

Cea mai mare pondere în veniturile bugetului general consolidat o deține Bugetul de stat, urmat de Bugetele locale și Bugetul asigurărilor sociale de stat.

Creșterea semnificativă, față de anul 2010, a veniturilor Bugetului asigurărilor sociale de stat și ale Bugetului asigurărilor pentru șomaj se datorează, în principal, subvențiilor pe care aceste bugete le primesc de la Bugetul de stat.

Cele mai mari subvenții de la Bugetul de stat le primește Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru corectarea dezechilibrului sistemului public de pensii.

	2010 realizari	2011 realizari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
Total, din care:	168.674	181.920	197.059	212.068	230.694	244.659
Bugetul de stat	68.050	79.379	92.913	100.871	112.849	120.472
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	49.840	51.962	50.979	54.059	57.065	60.941
Bugetul asigurarilor sociale de stat	42.873	48.144	48.837	50.597	53.777	56.376
Bugetul asigurarilor pentru somaj	1.320	2.407	2.255	2.211	2.499	2.510
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	17.259	17.821	18.427	18.927	21.238	22.628
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	23.447	18.696	18.207	19.057	19.185	19.625
Alte componente ale bugetului general consolidat	11.878	10.116	11.216	11.548	8.853	11.023
Transferuri intre bugete si operatiuni financiare(se scad)	-45.993	-46.606	-45.776	-45.201	-44.771	-48.915

3.2. Politica bugetară

3.2.1. Caracteristici, priorități, măsuri ale politicii de echilibrul bugetar

Caracteristici

Politica de cheltuieli promovată pentru perioada 2012-2014 este o politică de cheltuieli prudentă și echilibrată construită pe principiul managementului financiar solid, având în vedere turbulențele și incertitudinile de pe piețele internaționale, dar și constrângerile interne.

Aceasta acomodează nevoile procesului de ajustare cu resursele limitate disponibile lăsând însă spațiu pentru o majorare ulterioară a acestora în cazul în care situația economică o va permite.

Ajustările pe partea de cheltuieli nu vor fi la fel de semnificative și dure ca în anul 2010, având în vedere că evoluția economică prefigurează o traiectorie sustenabilă.

Obiective politicii bugetare

- Pe termen mediu, obiectivul specific al politicii bugetare este reprezentat de ajustarea în continuare a deficitului bugetar, țintele planificate fiind de 2,2% din PIB în anul 2013, 1,2% din PIB în 2014 și 0,9% din PIB în anul 2015 (cifre conform metodologiei ESA 95).

Măsuri întreprinse

- Continuarea ajustărilor și restructurarea sistemului de cheltuieli publice:
  - încadrarea cheltuielilor cu salariile în 7,1 % din PIB pentru anul 2013, 7,0 % din PIB pentru anul 2014 și 6,8 % din PIB pentru anul 2015, acestea înregistrând un sens descendent.
  - continuarea reducerii numărului de angajați în sectorul public, prin menținerea politicii de înlocuire a unui singur angajat din 7 care părăsesc sistemul; această politică va fi însă aplicată cu mai multă flexibilitate, pentru a se elimina blocajele determinate de lipsa de personal.
  - subvențiile scad la operatorii economici la 0,71 % din PIB în anul 2015 față de 0,77% în PIB în anul 2013, ceea ce arată diminuarea intervenției statului în economie și intensificarea acțiunii regulilor economiei de piață.
- Orientarea cheltuielilor spre proiecte de investiții cu rol în dezvoltarea economică
  - Pe perioada 2013 -2015 cheltuielile cu investițiile reprezintă 6,8-7,2% din PIB;
  - Vor fi continuate eforturile pentru îmbunătățirea și ierarhizarea cheltuielilor de capital în funcție de priorități și de disponibilitatea resurselor financiare destinate acestora pentru a spori absorbția fondurilor europene nerambursabile prin utilizarea resurselor suplimentare alocate investițiilor în primul semestru, precum și a fondurilor externe rambursabile.
- Absorbția accelerată a fondurilor structurale

În anii următori, pentru a respecta regulile impuse de noul pact fiscal, legate de deficitele ce vor fi atinse, absorbția fondurilor UE apare ca o soluție de stimulare a economiei în condițiile unui spațiu mult mai limitat la nivelul politicii fiscal-bugetare și a dimensiunii reduse a stabilizatorilor automați. Din păcate, până acum,

performanța României în termeni de absorbție a fondurilor UE este foarte slabă. România trebuie să aibă ca prioritate zero creșterea urgentă și substanțială a absorbției fondurilor UE.

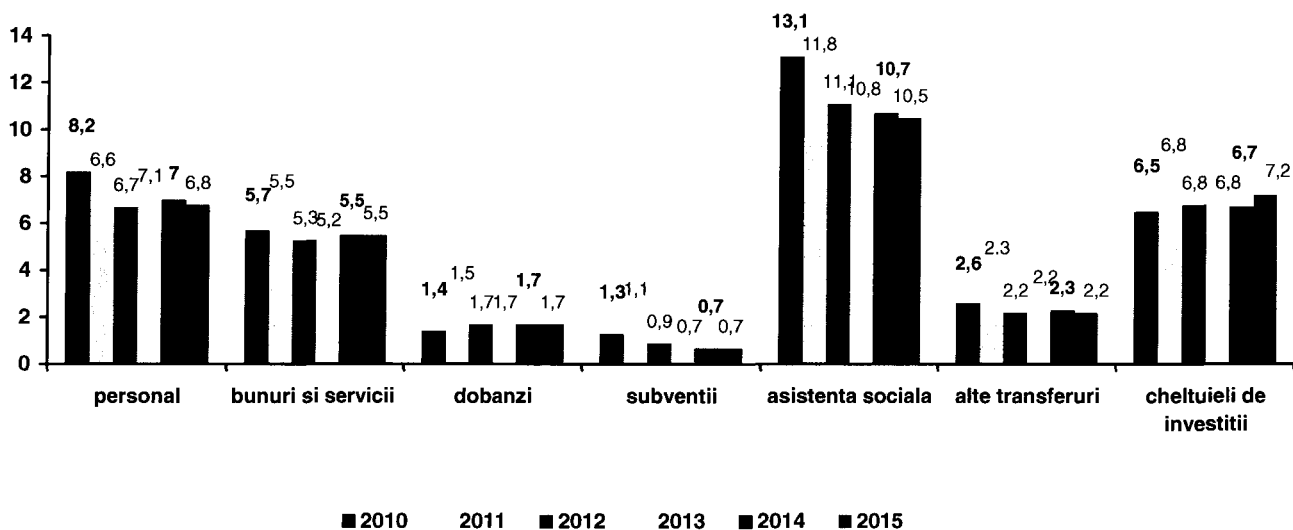
- Continuarea reformelor în sectorul de sănătate,
  - Va continua pregătirea reformării și modernizării sistemului de sănătate pentru a fi ajustat nevoilor populației din România și pentru o mai mare concentrare pe prevenție, în același timp asigurând un sistem financiar sănătos;
  - Implementarea în continuare a taxei de clawback va asigura că în industria farmaceutică nu se mai acumulează arierate;
  - Evitarea apariției de noi arierate la nivelul spitalelor;
  - Includerea pe lista de medicamente compensate și gratuite a medicamentelor generice;
  - Revizuirea pachetului serviciilor medicale de bază și creșterea participării sectorului privat în domeniul asigurărilor de sănătate, prin introducerea asigurărilor private suplimentare .

Continuarea reformelor în sectorul transporturi și energie, și în domeniul întreprinderilor de stat

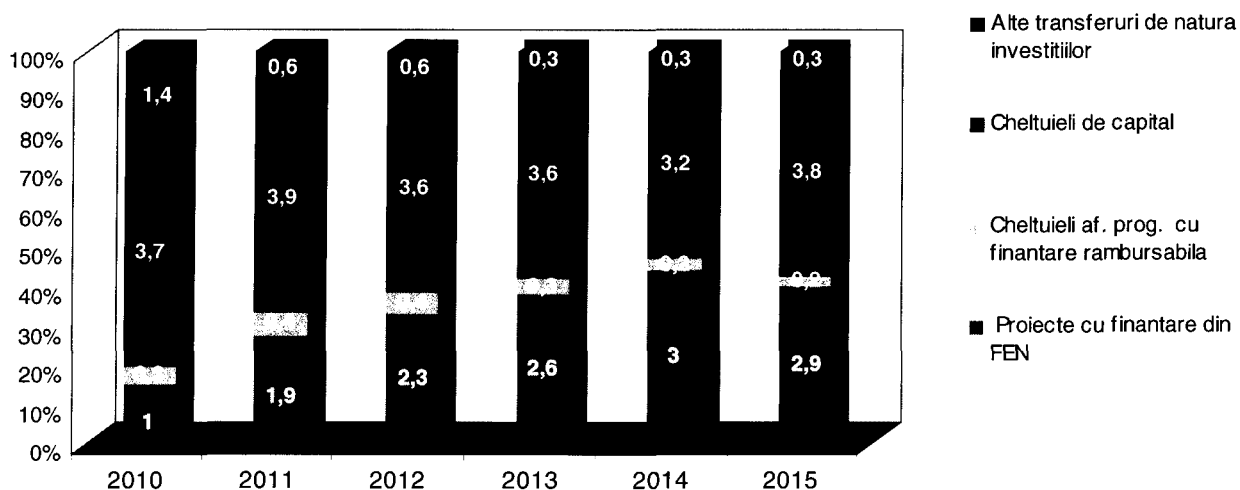
- Autoritățile s-au angajat să elaboreze o foaie de parcurs pentru dereglementarea prețurilor la gaze, care ar trebui să stimuleze investițiile și să îmbunătățească eficiența energetică.
  - Ajustarea prețurilor pentru consumatorii casnici va fi graduală și programul va include măsuri pentru protecția consumatorilor vulnerabili.
  - Vor fi intensificate eforturile de a introduce managementul privat și de a aduce investiții private în întreprinderile de stat.
- Continuarea reformelor în domeniul asistenței sociale
    - Monitorizarea implementării Codului de dialog social;
    - Integrarea diferitelor categorii de prestații sociale într-o manieră eficientă, inclusiv prin asigurarea protecției familiilor celor mai vulnerabile față de majorările prețurilor la gaze și electricitate programate a avea loc în anii următori.

Efectele măsurilor întreprinse

Refacerea echilibrului macroeconomic pe termen mediu prin respectarea corelațiilor economice fundamentale, proces dependent de coordonarea politicilor economice. Corelarea politicilor economice este necesară pentru obiectivul aderării la Uniunea Economică și Monetară. Pachetul de guvernare economică, viitoarea participare a României la Tratatul fiscal au determinat întreprinderea de măsuri pe linia celor menționate în sensul reducerii deficitului bugetar, acțiuni care au început să își arate beneficiile.

Structura cheltuielilor de investiții pe perioada 2010-2015

In structura cheltuielilor de investiții pe perioada 2010-2015 se remarcă creșterea ponderii proiectelor cu finantare din fonduri externe postaderare de la 1,0% in anul 2010 la 2,9 % in anul 2015, ceea ce denota preocuparea pentru cresterea absorbtiei acestor fonduri.

La nivel european, în cadrul Consiliului European din martie 2011 a fost asumat de către 23 state membre ale UE, printre care și România, Pactul Euro Plus (PEP) care reprezintă un angajament politic ce vizează consolidarea financiară și susținerea competitivității economice a Uniunii.

Cei patru piloni ai Pactului Euro Plus sunt: promovarea competitivității, *promovarea ocupării forței de muncă*, consolidarea sustenabilității finanțelor publice și consolidarea stabilității financiare.

În scopul atingerii acestor obiective, **România** a elaborat o listă cu măsuri concrete, aprobată de Guvern, prin memorandum la data de 29 aprilie 2011. Măsurile care vizează *promovarea ocupării forței de muncă*, au fost incluse și în *Programul Național de Reformă 2011 – 2013*. Pentru monitorizarea implementării pactului, Ministerul Afacerilor Europene a elaborat o metodologie, aprobată de guvern prin memorandum și care are la bază *Planul de acțiune pentru implementarea PEP*. Pornind de la acest instrument de monitorizare au fost elaborate o serie de Rapoarte privind implementarea PEP printre care ultimul reflectă stadiul realizărilor la 15 martie 2012.

Pe fondul îngrijorător al atingerii în **Uniunea Europeană**, a unor niveluri-record a șomajului și în condițiile în care perspectivele economice pentru următoarele luni nu sunt încurajatoare, *Comisia Europeană a prezentat pe 18 aprilie 2012 o serie de măsuri concrete* pentru impulsivizarea creării de locuri de muncă.

În cadrul acestor măsuri se va pune accent pe crearea de noi locuri de muncă și identificarea modalităților prin care statele membre să încurajeze angajarea de lucrători prin reducerea impozitării veniturilor salariale sau printr-o mai bună sprijinire a întreprinderilor nou înființate. De asemenea, se încurajează identificarea domeniilor cu cel mai mare potențial de creare de locuri de muncă pentru viitor: economia ecologică, serviciile de sănătate, etc..

Totodată, din 2013, ca parte a semestrului European, Comisia intenționează să introducă o "*tabelă de marcaj*" pentru a păstra evidența progresului statelor membre în procesul de punere în aplicare a planurilor naționale privind locurile de muncă.

Prin *Pachetul privind ocuparea forței de muncă* statele membre sunt îndemnate să-și consolideze politicile naționale de ocupare a forței de muncă, să identifice domeniile cheie care necesită o reformă, astfel încât piețele muncii să devină mai dinamice și mai incluzive și, astfel, mai rezistente la schimbările economice. Acest Pachet pregătește terenul pentru o mai bună coordonare și monitorizare a politicilor de ocupare a forței de muncă la nivelul UE, în conformitate cu principiile UE de guvernare economică. Pachetul va fi discutat în cadrul unei conferințe la nivel înalt privind ocuparea forței de muncă, ce va avea loc la 6-7 septembrie 2012 și este menită să mobilizeze toți partenerii în vederea punerii în aplicare a măsurilor anunțate.

România, în domeniul ocupării forței de muncă, în **perioada 2013-2015**, continuă să aibă în vedere atingerea țintei naționale de creștere a ratei de ocupare până la 70% pentru populația din grupa de vârstă 20-64 ani în orizontul anului 2020, în contextul Strategiei Europa 2020.

Așa cum prevede și Programul de Convergență 2012-2015, rata de activitate a populației în vârstă de 20 – 64 ani a fost de 68,0% iar rata de ocupare a fost de 63%, la o distanță de 7 puncte procentuale față de ținta națională de 70%. Rata șomajului, conform BIM, în perioada 2013-2015, se va reduce până la 6,5%, concomitent cu creșterea ratei de ocupare a populației de 20-64 ani, până la 65%.

În perioada 2013-2015, populația ocupată, se va majora în special, pe baza creșterii numărului de salariați. Productivitatea muncii se va îmbunătăți ca urmare a creșterii mai rapide a produsului intern brut comparativ cu creșterea populației ocupate.

- Direcții de acțiune
- Implementarea de măsuri care au în vedere ambele segmente ale pieței muncii (angajator și persoană aflată în căutarea unui loc de muncă), dezvoltarea relațiilor personalizate cu angajatorii.
  - Intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru.
  - Alinierea legislației în domeniul relațiilor de muncă la normele comunitare și asigurarea respectării acesteia.
  - Reducerea condiționalităților pentru firmele care angajează șomeri și persoane aparținând grupurilor vulnerabile.

Pachetul de măsuri destinate stimulării ocupării forței de muncă trebuie să sprijine persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în vederea consolidării capacității individuale de ocupare (programe de informare și consiliere în carieră personalizate, formare și perfecționare profesională și stimularea inițiativei antreprenoriale individuale) cât și a cadrului legal privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și promovare a ocupării forței de muncă.

Noul Program de Guvernare 2012 pune accent pe creșterea ratei ocupării în cadrul grupurilor defavorizate și al șomerilor de lungă durată și, în special, al tinerilor, prin:

- promovarea unui program prioritar cu partenerii sociali pentru păstrarea și creșterea numărului locurilor de muncă;
- modificarea Legii dialogului social - prin crearea unui grup de lucru tripartit și deblocarea activității CES;
- reanalizarea Codului muncii și a legii salarizării unice pentru salariații bugetari;
- promovarea legii internship-ului și modificarea legii uceniciei și a legii muncii zilierilor.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin „Programul de ocupare a forței de muncă”, implementează un set integrat de măsuri de stimulare a ocupării în conformitate cu oportunitățile oferite de piața muncii și cerințele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Obiective generale ale Programului de ocupare a forței de muncă	➢ Creșterea gradului de ocupare și promovarea incluziunii sociale; ➢ Facilitarea tranziției de la șomaj către ocupare; ➢ Ameliorarea și consolidarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutare de loc de muncă.
Obiective specifice ale Programului de ocupare a forței de muncă	▪ combaterea efectelor șomajului; ▪ incluziunea socială a grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă; ▪ corelarea nevoilor de formare profesională a forței de muncă cu cerințele pieței muncii; ▪ asigurarea egalității de șanse pe piața muncii; ▪ menținerea unui nivel redus al șomajului în condițiile continuării restructurărilor prin creșterea calității ocupării și a siguranței locului de muncă, simultan cu crearea de oportunități de pregătire profesională adaptată la cerințele pieței muncii.
Măsurile prevăzute a se implementa prin Programul de ocupare a forței de muncă	• acordarea de servicii gratuite de mediere pe locurile de muncă vacante sau nou create; • acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă; • stimularea reîncadrării în muncă prin acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului; • stimularea mobilității forței de muncă; • organizarea de cursuri de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă; • acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri; • acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor aparținând unor categorii dezavantajate sau cu acces mai greu pe piața muncii; • acordarea de acompaniament personalizat tinerilor cu risc de marginalizare socială.

3.2.2.2. Politică în domeniul asigurărilor și asistenței sociale

3.2.2.2.1. Politică în domeniul pensiilor

Descrierea situației actuale

România se află în grupul statelor cu cele mai mari riscuri pe termen lung privind drepturile de asigurări sociale, având unul dintre cele mai nesustenabile

sisteme publice de pensii din întreaga comunitate europeană.

Prin **Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice** sunt prevăzute o serie de măsuri care au ca scop îmbunătățirea sustenabilității financiare a sistemului de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale prin încadrarea cheltuielilor cu pensiile și alte drepturi de asigurări sociale în limite sustenabile.

În vederea continuării cadrului de reformă a sistemului de asigurări sociale este necesar continuarea implementării legii unitare a pensiilor publice.

Direcții de acțiune	<ul style="list-style-type: none"> • Trecerea graduală la indexarea valorii punctului de pensie; • Asigurarea unei egalități de tratament pentru beneficiarii sistemului public de pensii prin eliminarea inechităților care mai există în sistem; • Crearea cadrului legislativ pentru sistemul de pensii ocupationale; • Implementarea creșterilor aprobate ale vârstelor standard de pensionare pentru bărbați și femei; • Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale.
Obiective și măsuri de implementare	<ul style="list-style-type: none"> • asigurarea sustenabilității sistemului unitar de pensii publice pe termen mediu și lung; • menținerea standardelor de viață ale pensionarilor aflați în plată; • armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice.
Rezultate așteptate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea puterii de cumpărare a pensiilor din sistemul public ✓ Sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii ✓ Implementarea sistemului unitar de pensii publice ✓ Eliminarea inechităților existente în sistemul public de pensii ✓ Eficientizarea utilizării fondurilor publice

3.2.2.2.2. Politică în domeniul asistenței sociale

În domeniul asistenței sociale se are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială (prin dezvoltarea de servicii sociale), finanțarea pensiilor pentru agricultori, acordarea diverselor categorii de drepturi reparatorii: veterani de război, persoane persecutate sau deportate din motive politice sau etnice, eroi și urmași ai eroilor revoluției.

Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de asistență socială; - combaterea riscului de excluziune socială.
-----------	--

În următoarea perioadă se va acționa în vederea:

- aplicării noii legi a asistenței sociale, Legea nr.292/2011, act normativ cadru care stabilește principiile, formele de organizare și structura sistemului de beneficii și servicii de asistență socială. Acestea vor conduce la o coordonare mai bună a acțiunii sociale prin corelarea sensibilă între acordarea transferurilor financiare și a serviciilor sociale disponibile și se va urmări reducerea erorilor, fraudei și corupției în sistem prin asigurarea unei verificări încrucișate a tuturor informațiilor necesare stabilirii drepturilor;
- elaborării legilor secundare pentru punerea în aplicare a Legii a asistenței sociale și a măsurilor sociale referitoare la tichetele sociale, precum și a celor prevăzute prin legea educației naționale;
- actualizării legislației privind serviciile sociale pentru alinierea cu ultimele evoluții în domeniu înregistrate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene;

- dezvoltării de servicii sociale pentru îngrijirea copiilor și a persoanelor dependente de familie și dezvoltarea unui sistem de muncă la domiciliu.
- reducerii costurilor administrative și de participare a beneficiarilor programelor bazate pe testarea mijloacelor.

Totodată, este de menționat faptul că, așa cum se specifică în Strategia privind reforma în domeniul asistenței sociale, aprobată prin Memorandum în martie 2011, începând cu anul 2013 venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței vor fi consolidate într-o singură prestație, respectiv venitul minim de inserție. Acesta se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul național de reformă, pe baza Strategiei Europene 2020, de diminuare a sărăciei.

Planificarea, elaborarea și implementarea strategiilor și politicilor în domeniul social se referă la activitatea direcțiilor din cadrul aparatului central al MMFPS și din cadrul instituțiilor din subordinea și coordonarea acestuia, precum și la gestionarea fondurilor externe. Toate aceste structuri au ca atribuții propunerea, elaborarea și implementarea politicilor și actelor normative, dar și punerea în practică, monitorizarea și evaluarea acestora.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale va urmări întărirea capacității de control a instituțiilor subordonate pentru stoparea fraudelor.

I. Descriere a modului de implementare a politicilor/reformelor/programelor asumate prin Strategia fiscal-bugetară pentru perioada (SFB) 2012-2014

În perioada 2011-2012 Ministerul Sănătății și-a axat activitatea pe reglementări în domeniul asistenței medicale, a profilaxiei, a îmbunătățirii mecanismelor de finanțare a sistemului, dezvoltarea infrastructurii și dotării unităților sanitare.

A. Proiecte finalizate

1) Proiecte în domeniul mecanismelor de finanțare ale sistemului sanitar	- înlocuirea medicamentelor originale cu <i>cele generice</i> din cadrul listei medicamentelor compensate sau gratuite; - revizuirea <i>pachetului de servicii medicale de bază</i> ; - <i>screeningul cancerului de col uterin</i> la nivel național, - includerea tuturor județelor în <i>screeningul neonatal</i>, - revizuirea <i>programului național de vaccinare</i> – conform cerințelor UE;
2) Proiecte în domeniul profilaxiei	- continuarea <i>programelor naționale de sănătate</i>: - campaniilor naționale de imunizare; - desfășurarea activităților specifice cu scop curativ; - promovarea donării benevole de sânge; - îmbunătățirea <i>finanțării rețelei de medicină de familie</i>; - extinderea rețelei <i>centrelor de permanență</i>; - dezvoltarea <i>sistemului integrat de urgență</i>;
3) Proiecte în domeniul asistenței medicale	- dezvoltarea și stimularea utilizării sistemului de asistență medicală prin <i>spitalizarea de zi</i>; - continuarea implementării „<i>Planului național de paturi pentru perioada 2011-2013</i>”; - adoptarea unui <i>sistem clar de clasificare a spitalelor</i> ; - implementarea sistemului de <i>centre multifuncționale</i>; - continuarea măsurilor <i>de reorganizare a unităților sanitare cu paturi</i> .
4) Proiecte privind dezvoltarea infrastructurii și dotării unităților sanitare	- achiziționarea de aparatură medicală și echipamente de comunicare de urgență; - achiziționarea de ambulanțe și elicoptere pentru sistemul de urgență; - reparații capitale ale spitalelor;

- finanțarea Institutul Regional Oncologic Iași;
  - finanțarea studiului de fezabilitate pentru Institutul Regional Oncologic Timișoara;
  - *implicarea activă* în definitivarea politicilor europene în domeniul bolilor cronice, protezării auditive, medicinei transfrontaliere și în domeniul e-Health;
  - dezvoltarea unor programe de pregătire a personalului medical din toate unitățile sanitare, în specialitățile urgență, terapie intensivă pediatrică și neonatală, precum și medicină primară;
- 5) *Proiecte pe plan internațional*
- implementarea în cadrul Programului de Cooperare Norvegian a proiectelor:
    - Creșterea accesului la servicii preventive de calitate pentru copii și adolescenții din România – Conceperea și derularea *Campaniei VIAȚA*;
    - „*Centrul nou de îngrijire pentru copii cu tulburări de spectru autist*” înființat în cadrul Spitalului de Psihiatrie Titan – Dr. Constantin Gorgos – București;
    - Parteneriat Norvegiano-Român (NoRo) pentru progres în Bolile Rare prin care a fost înființat *un centru nou pentru tratarea copiilor cu boli rare*.
- 6) *Alte proiecte*
- realizarea *primei bănci de organe*;
  - realizarea *registriului de donatori de celule stem*;
  - extinderea *programului național de boli rare și cardiologie intervențională*;
  - introducerea unui nou program național curativ privind *chirurgia epilepsiei*.

B. Proiecte în curs de derulare

- 1) lansarea dezbaterii publice privind noua *lege cadru a sănătății*
- 2) *legea sănătății mintale*
- 3) *informatizarea sistemului sanitar*
- 4) modificarea reglementărilor privind *coplata în sistemul sanitar*
- 5) extinderea rețelei de *asistenți comunitari și mediatorii sanitari*
- 6) finalizarea *Centrului Oncologic Oradea*
- 7) elaborarea proiectului de lege privind *reproducerea umană cu terț donator*
- 8) extinderea rețelei de *asistenți comunitari și mediatorii sanitari*
- 9) realizarea de parteneriate publice-private în vederea realizării spitalelor regionale de urgență.

II. Descrierea politicilor și finanțarea acestora în perioada 2013-2015

Ministerul Sănătății elaborează politici, strategii și programe de acțiune în domeniul sănătății populației, coordonează și controlează implementarea acestora la nivel național, regional și local și răspunde de realizarea procesului de reformă în domeniul sanitar. Totodată, Ministerul Sănătății organizează, coordonează, îndrumă activitățile pentru asigurarea sănătății populației și acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează sănătății.

Dirjeciile de acțiune și obiectivele pentru perioada următoare sunt:

Definirea și implementarea unor reforme legislative și instituționale în domeniul sănătății	- finalizarea, promovarea și aprobarea noului proiect de lege a sănătății; - elaborarea actelor normative privind funcționarea sistemului de sănătate pentru anul 2013 în concordanță cu modificările preconizate de noua lege; - continuarea reorganizării sistemului de sănătate (stabilirea costului pe act medical, aplicarea planului național de paturi);
Crearea cadrului legislativ și administrativ pentru implementarea sistemului de management al calității serviciilor de sănătate	- înființarea sistemului de evaluare a tehnologiilor medicale și medicinei bazate pe dovezi; - înființarea în structura spitalelor a compartimentului de management al calității și accelerarea procesului de acreditare a spitalelor; - demararea activităților necesare extinderii sistemului de management al calității la toate nivelurile asistenței medicale.
Creșterea accesibilității populației vulnerabile la servicii medicale	- înființarea centrelor multifuncționale în zonele în care și-au încetat activitatea spitalele considerate ineficiente, pentru creșterea accesibilității populației la servicii medicale de specialitate;

	<ul style="list-style-type: none"> - asigurarea condițiilor materiale și financiare, cu sprijinul autorităților locale pentru înființarea centrelor de permanență asigurând astfel continuitatea asistenței medicale; - înființarea de noi centre de primire urgențe în zonele cu risc crescut; - asigurarea accesului la tratamentul cu medicamente esențiale; - promovarea consumului de medicamente generice pentru populație; - asigurarea tratamentului în ambulator prin prevenirea situațiilor de criză privind prezența în piață a medicamentelor vitale; - reducerea costurilor cu medicamentele inclusiv prin implementarea unui sistem de achiziții centralizate.
Promovarea integrității în sistemul de sănătate pentru întărirea capacității de control a statului privind utilizarea fondurilor publice	<ul style="list-style-type: none"> - modificarea prevederilor legale privind organizarea și funcționarea consiliilor etice din unitățile sanitare; - întărirea structurii de integritate și constituirea rețelei naționale.
Reducerea dezechilibrului financiar	- demararea elaborării unei strategii de echilibrare financiară a sistemului de sănătate în următorii cinci ani;

Pentru a soluționa dezechilibrele financiare din sectorul sanitar în perioada 2012-2013, Guvernul se angajează să implementeze o serie de măsuri majore în acest domeniu, printre care:

Măsurile de reformă în domeniul sănătății	<ul style="list-style-type: none"> - asigurarea angajării cheltuielilor în limita bugetului alocat; - revizuirea legii privind coplata; - reducerea sferei de cuprindere a pachetului de servicii publice acesta urmând să se bazeze mai mult pe suportarea comună a costurilor și implementarea asigurărilor private suplimentare; - distribuirea noilor carduri de sănătate de care vor beneficia toți participanții și care vor ajuta la procesul de control al fraudelor și abuzurilor din sistem și la o mai bună monitorizare a cheltuielilor angajate; - continuarea eforturilor de restructurare a sectorului de sănătate pentru a asigura funcționarea la standarde de calitate a sistemului de asistență medicală în limitele alocărilor bugetare și pentru a preveni apariția altor arierate; - continua implementarea <i>noului sistem de tehnologia informației în cadrul sectorului sanitar</i>.
---	--

6.2.2.4. Politică în domeniul învățământului

Datele și studiile disponibile indică faptul că educația și formarea sunt principalii factori care contribuie la dezvoltarea economică și la progres. Datele demonstrează faptul că investițiile în educație și formare generează cele mai importante câștiguri și că orice creștere a nivelului de educație al forței de muncă constituie un factor important de creștere economică.

Obiectivul educației din România este dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și asumarea unui sistem de valori necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, participare cetățenească activă în societate, incluziune socială și angajare pe piața muncii. Pentru a atinge acest obiectiv, statul promovează un învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, volitive și acționale, cunoștințe fundamentale, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate. Transmiterea acestor valori către tânăra generație va sprijini trecerea României la o economie durabilă, inteligentă și ecologică – concepte cheie ale Strategiei Europa 2020, în cadrul căreia învățământul și formarea reprezintă factori hotărâtori ai prosperității.

Politicile educaționale vizează:

- ✓ Acces egal la educație și formare profesională de calitate, inclusiv în învățământul cu predare în

- limbile minorităților naționale;
- ✓ Implementarea educației timpurii ca prioritate a sistemului de învățământ;
- ✓ Modernizarea structurii sistemului de învățământ preuniversitar;
- ✓ Crearea unui curriculum pentru sistemul de învățământ preuniversitar orientat spre formarea de competențe;
- ✓ Regândirea sistemului de evaluare și examinare;
- ✓ Asigurarea predictibilității sistemului de învățământ preuniversitar prin aplicarea principiului „*finanțarea urmează elevul*” și ameliorarea formulei de finanțare;
- ✓ Reformarea politicilor în domeniul resursei umane;
- ✓ Stimularea educației permanente;
- ✓ Clasificarea universităților;
- ✓ Modernizarea managementului și conducerii universităților;
- ✓ Finanțarea universităților pe criterii competiționale;
- ✓ Asigurarea calității și încurajarea excelenței în învățământul superior;
- ✓ Reorganizarea sistemului de cercetare – dezvoltare – inovare atât în universități cât și în institutele de cercetare.

Țintele asumate de România la capitolul Educație	<p>Pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, țintele asumate de România la capitolul <i>Educație</i> se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii • Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară
--	--

3.2.2.5. Politica în domeniul cercetării dezvoltării și inovării (CDI)

Sistemul românesc de CDI a traversat o perioadă extrem de dificilă după 1989: subfinanțarea și restructurarea întârziată nu au dat șansa de racordare la tendințele mondiale din știință și tehnologie decât în cazuri izolate. Cu toate acestea România dispune încă de tradiție și resurse însemnate în domeniu.

Recuperarea decalajelor existente față de nivelul țărilor europene reprezintă o prioritate a politicii de CDI în România.

Astfel, în perioada imediat următoare principala preocupare va consta în susținerea cercetării științifice din domeniile cu potențial de performanță, susținerea excelenței științifice prin finanțarea adecvată, inclusiv a transferului tehnologic cu efecte în creșterea și dezvoltarea economică.

Pe termen lung, asumarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 implică, în primul rând, recuperarea decalajelor față de actualul nivel UE pentru investițiile în sectorul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice. Pe termen scurt și mediu, Programul Național de Reformă (PNR) susține realizarea țintei naționale 2020 de a investi, în total, 2% din produsul intern brut (PIB) pentru activități CD, cu structura: 1% din fonduri publice și 1% din sectorul privat; aceasta este, totuși, sub ținta europeană, care rămâne de 3% din PIB, pentru anul 2020.

Perioada 2013 -2015 principalele obiective in domeniul cercetarii, dezvoltarii si inovarii sunt:

- Crearea de cunoaștere;
- Creșterea competitivității economiei românești;
- Creșterea calității sociale

3.2.2.6. Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului

Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului vizează, în principal, reducerea disparităților dintre regiuni, dezvoltarea și promovarea turismului, creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare, dezvoltarea durabilă a teritoriului, construcția de locuințe, cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională.

Direcții de acțiune, priorități, obiective

Prioritățile strategice pe termen mediu (2013 – 2015) ale Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului sunt:

- ✓ reducerea disparităților dintre regiuni și dezvoltarea durabilă a teritoriului și infrastructurii, la nivel național;
- ✓ transparența decizională și simplificarea documentației în procesul de absorbție și contractare a fondurilor europene;
- ✓ accelerarea gradului de absorbție a fondurilor comunitare;
- ✓ consolidarea planificării strategice teritoriale;
- ✓ stabilirea unor proiecte prioritare pentru îmbunătățirea infrastructurii la sate, cu accent pe alimentarea cu apă și pietruirea/asfaltarea drumurilor;
- ✓ reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și a celor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori;
- ✓ creșterea performanței energetice a clădirilor și extinderea reabilitării termice a blocurilor de locuințe;
- ✓ intensificarea programelor privind construirea de locuințe, cu accent pe cele destinate tinerilor intelectuali și persoanelor evacuate din locuințe de către foștii proprietari;
- ✓ diminuarea efectelor calamităților naturale: cutremure și alunecări de teren;
- ✓ reabilitarea clădirilor din centrele istorice cu valoare de monument istoric aflate în stare avansată de degradare;
- ✓ îmbunătățirea/consolidarea cadrului legislativ prin inițierea unor proiecte de legi pentru susținerea dezvoltării regionale (Legea dezvoltării regionale, Legea investițiilor locale, Legea pentru stimularea investițiilor în economia națională, Legea centrelor istorice, Legea avizului unic, Legea privind structurile de afaceri, Legea turismului etc.);
- ✓ dezvoltarea și promovarea turismului la nivel național și internațional;
- ✓ întărirea capacității administrative a MDRT.

Direcțiile strategice de activitate, echivalente domeniilor de politici publice în cadrul Ministerului Dezvoltării regionale și Turismului sunt:

- I. Dezvoltarea regională;
- II. Dezvoltarea și cooperarea teritorială;
- III. Lucrările publice, locuințele și construcțiile;
- IV. Turismul.

3.2.2.7. Politica în domeniul mediului și pădurilor

Politica în domeniul mediului și pădurilor vizează protejarea mediului și resurselor naturale, cu scopul de a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat și sănătos care să asigure calitatea vieții în corelare cu progresul social și o dezvoltare economică mai ecologică și mai eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. O gestionare corectă, eficientă și transparentă a

domeniului mediului bazată pe principii europene de dezvoltare durabilă poate aduce o îmbunătățire a calității vieții în România, beneficii economice, sociale și respectarea dreptului românilor la un mediu sănătos și curat.

Directii de actiune, prioritati, obiective

Prioritățile Ministerului Mediului și Pădurilor, actuale și pe termen mediu, asumate în cadrul Programului de Guvernare 2012, sunt următoarele:

- Începerea colaborării active cu Comisia Europeană și celelalte instituții europene pentru diminuarea consecințelor negative cauzate de nerespectarea angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană în domeniul mediului;
- Accelerarea ratei de absorbție a fondurilor europene. Reducerea riscului dezangajărilor de fonduri comunitare la sfârșitul anului 2012;
- Operaționalizarea Fondului de mediu prin alocarea cu prioritate a resurselor pentru investiții verzi și crearea de locuri de muncă verzi;
- Adoptarea unei strategii și a unui plan național de gestionarea deșeurilor;
- Inițierea colaborării cu autoritățile locale în vederea garantării și implementării dreptului la un mediu curat și sănătos, cu respectarea principiilor europene de dezvoltare durabilă în comunitățile urbane;
- Colaborarea cu ONG, partenerii sociali și cu autoritățile locale și stimularea participării active a cetățenilor la luarea deciziilor de mediu;
- Instituirea imediată a unui moratoriu privind exploatarea gazelor de șist până la finalizarea studiilor ce se află în derularea la nivel european privind impactul asupra mediului prin procedeul de fracționare hidrotermală;
- Având în vedere preocuparea publică privind cazul Roșia Montană, Guvernul va reanaliza în mod transparent și pe bază de dialog deschis și democratic situația existentă, astfel încât deciziile să fie în acord cu interesul național, protecția mediului și legislația europeană;
- Conservarea biodiversității Deltei Dunării și inițierea reconstrucției ecologice a concesiunilor agricole și piscicole;
- Promovarea producției de energie din surse regenerabile pentru creștere economică și creare de locuri de muncă verzi;
- Creșterea suprafeței împădurite și reconstrucția ecologică a pădurilor corelat cu întărirea măsurilor preventive și punitive contra tăierilor ilegale și abuzive de masă lemnoasă;
- Continuarea investițiilor pentru gestionare durabilă a resurselor de apă și accesul populației la *servicii publice la standarde europene (canalizare și apă curentă)*.

Politica în domeniul mediului și pădurilor se realizează prin intermediul a 5 direcții de acțiune:

- I. Protecția mediului;
- II. Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații;
- III. Administrarea sistemului național de meteorologie;
- IV. Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice;
- V. Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului.

3.2.2.8. Politica în domeniul transporturilor și infrastructurii

Priorități strategice Finalizarea lucrărilor la obiectivele/proiectele de investiții aflate în stadiu avansat de realizare, cu finanțare asigurată, inclusiv asigurarea cu prioritate a fondurilor necesare finalizării proiectelor finanțate conform OUG nr 64/2007).
Continuarea lucrărilor la obiectivele/proiectele de investiții aflate în derulare, situate pe coridoarele paneuropene IV (feroviar și rutier) și VII (naval) și modernizarea metroului cu finanțare asigurată din fonduri nerambursabile și rambursabile.
Continuarea lucrărilor de modernizare a drumurilor naționale.
Punerea în conservare și pază a lucrărilor sistate la obiectivele/proiectele fără finanțare asigurată.

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate așteptate

Directii de actiune	<p>Implementarea unei politici de finanțare prudentă, asigurându-se cu prioritate resurse pentru proiecte finanțate prin OUG 64/2007 pentru care există acorduri internaționale semnate.</p> <p>Abordarea unei politici agresive de atragere masivă a fondurilor europene nerambursabile.</p> <p>Utilizarea unei politici de creștere progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor.</p> <p>Continuarea politicii de încurajare a participării sectorului privat printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat.</p>
Obiective propuse	<p>Reprioritizarea resurselor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reechilibrarea resurselor alocate pentru cheltuielile de capital și cheltuielile de întreținere/reparații în transportul feroviar și rutier; - raționalizarea programului de investiții publice; - asigurarea necesarului de cofinanțare a proiectelor finanțate din fonduri europene. <p>Întărirea disciplinei financiare și raționalizarea cheltuielilor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raționalizarea cheltuielilor materiale; - restructurarea unităților din subordinea, coordonarea și de sub autoritatea MTI; - refacerea echilibrului dintre salarii și productivitatea muncii. <p>La proiectele finanțate prin Programul Operațional Sectorial – Transport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea termenelor de execuție a proiectelor în derulare; - începerea lucrărilor de execuție contractate; - accelerarea procesului de contractare a lucrărilor; - accelerarea acțiunilor procedurale pentru aprobarea finanțării proiectelor incluse în lista proiectelor prioritare; - pregătirea portofoliului de proiecte, concomitent cu îmbunătățirea procedurilor, pentru perioada de programare 2014-2020 a UE. <p>Creșterea progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea progresivă a tarifelor de utilizare a infrastructurilor de transport; - introducerea taxei de autostradă. <p>Construirea/modernizarea/exploatarea unor infrastructuri de transport printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat.</p>
Rezultate așteptate	<p>Reechilibrarea resurselor cu cerințele.</p> <p>Reașezarea cheltuielilor și veniturilor pe o nouă structură care să permită, pe termen scurt, funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță și securitate și modernizarea și dezvoltarea pe termen mediu.</p> <p>Corectarea unor dezechilibre apărute în domeniul transporturilor în special în domeniul întreținerii și reparării infrastructurii.</p> <p>Diminuarea riscurilor ca transporturile să genereze obstacole pentru dezvoltarea economică și socială a țării.</p>

3.2.9. Politica în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale

Politica Agricolă Comună este în permanență supusă unui proces de reformă. Scopul reformei este ca sectorul agricol european să devină mai dinamic, competitiv și eficient în contribuția sa la viziunea strategiei Europa 2020 privind stimularea creșterii durabile, inteligente și favorabile incluziunii.

Noua Politică Agricolă Comună trebuie să răspundă principalelor provocări pe termen mediu și lung:

- > Producție alimentară fiabilă
- > Gestionarea durabilă a resurselor naturale și politicile climatice
- > Menținerea echilibrului teritorial și a diversității zonelor rurale

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are următoarele obiective:

Obiective propuse, acțiuni desfășurate

Obiective propuse	<p>Creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală.</p> <p>Identificarea din fondurile structurale a unui program special pentru zona de irigații, care să refacă toată infrastructura care aparține statului.</p> <p>Pregătirea noului Plan Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) pentru perioada 2014 – 2020</p> <p>Srijinirea fermelor de semisubzistență și a sectorului zootehnic.</p> <p>Crearea de depozite pentru legume-fructe.</p> <p>Asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole.</p> <p>Dezvoltarea pisciculturii.</p> <p>Creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole.</p> <p>Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale.</p>
Acțiuni desfășurate	<p>Accelerarea procesului de comasare a terenurilor agricole prin măsuri de sprijinire a efectuării cadastrului (proiectul CESAR).</p> <p>Implementarea unui program special de refacere a infrastructurii de irigații cu finanțare din fonduri europene.</p> <p>Realizarea unui program pe termen mediu și lung pentru sectorul legume-fructe în vederea înființării de centre de colectare.</p> <p>Crearea unui fond de creditare a beneficiarilor de proiecte prin PNDR, prin introducerea unei scheme de inginerie financiară, finanțată din PNDR .</p> <p>Srijinirea producătorilor din sectorul zootehnic prin plăți pentru bunăstarea animalelor.</p> <p>Crearea unui concept modern de dezvoltare a satului românesc, care să fie implementat prin noul PNDR 2014-2020.</p> <p>Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicată obținute prin bio-tehnologii.</p> <p>Aplicarea de scheme eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene și asigurarea cofinanțării de la bugetul de stat, prin proiecte tip de investiții.</p> <p>Stimularea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate.</p> <p>Gestionarea sistemului informațional de prețuri de piață la cereale și oleaginoase, din zonele reprezentative din România, pentru încadrarea în sistemul de raportare solicitat de UE.</p> <p>Analize periodice privind exportul și importul produselor agroalimentare, evoluția balanței comerciale.</p>

3.2.2.6. Politică în domeniul justiției

Procesul de reformare a cadrului normativ în domeniul justiției din România materializat în elaborarea și adoptarea celor patru coduri (civil, penal, de procedură civilă și de procedură penală) a marcat în perioada 2011 - 2012 un nou pas important prin adoptarea măsurilor legislative corespunzătoare implementării efective a noilor reglementări în materie civilă și penală. Obiectivele prioritare ale Ministerului Justiției pentru perioada de referință au fost definite

În contextul acestei reforme și s-au materializat în finalizarea procesului de revizuire a cadrului normativ autohton în materie civilă și penală și elaborarea legilor de punere în aplicare a acestuia.

Anul 2011 a reprezentat un an important și din perspectiva progreselor înregistrate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare(MCV). Rapoartele publicate de Comisia Europeană în anul 2011 menționează faptul că „România a luat măsuri semnificative în vederea îmbunătățirii eficienței procedurilor judiciare și a continuat pregătirile pentru intrarea în vigoare a celor patru noi coduri, care reprezintă baza unui act de justiție modern.”

Principalele direcții de acțiune și măsuri au constat în:

- consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție prin reabilitarea infrastructurii instanțelor, continuarea implementării proiectului „Reforma sistemului judiciar”, finanțat de Banca Mondială, continuarea procesului de informatizare a instanțelor de judecată;
  - ✓ În acest scop s-au avut în vedere finalizarea contractelor de lucrări de execuție la sediile instanțelor judecătorești și îmbunătățirea condițiilor de lucru pentru personalul din cadrul sistemului judiciar. Politicile investiționale urmărite de Ministerul Justiției au fost axate pe: finalizarea investițiilor începute în anii anteriori prin stabilirea de criterii pentru ierarhizarea acestora și selectarea obiectivelor de investiții propuse pentru finanțare.
  - ✓ Implementarea proiectului „Reforma sistemului judiciar”, finanțat de Banca Mondială a constat în demersurile pentru continuarea lucrărilor de execuție la 4 sedii de instanță și demararea procedurilor de achiziții pentru lucrări la alte 2 sedii, continuarea implementării unui sistem informatic integrat de management al resurselor în cadrul sistemului judiciar – RMS (cu finalizare la sfârșitul anului 2013), continuarea implementării la nivelul tuturor instanțelor a sistemului integrat de înregistrare a ședințelor de judecată. În cadrul aceluiași proiect, au fost finalizate și studiile de impact pentru punerea în aplicare a noilor coduri.
- consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției – monitorizarea progreselor înregistrate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, adoptarea Strategiei Naționale Anticorupție 2012-2015 având ca scop final publicarea unui Raport privind Mecanismului de Cooperare și Verificare(MCV) favorabil în vara anului 2012, la cinci ani de la instituirea acestuia;
- consolidarea sistemului penitenciar românesc al cărui scop principal este acela de dezvoltare a unui serviciu public, transparent și sigur pentru comunitate, bazat pe garantarea siguranței locurilor de detenție și pe reintegrarea socială a persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate;
- consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate (Institutul Național de Expertize Criminalistice, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Autoritatea Națională pentru Cetățenie);
- intrarea în vigoare a codurilor. Intrarea în vigoare a Codului civil la data de 1 octombrie 2011 a reprezentat unul dintre obiectivele fundamentale ale activității desfășurate de către Ministerul Justiției în cursul anului 2011. În data de 25 ianuarie 2012 a fost adoptat de către Guvernul României proiectul de Lege privind punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă. Au fost inițiate demersuri în vederea constituirii grupului de lucru comun format din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Public și Consiliului Superior al Magistraturii, pentru luarea măsurilor ce trebuie întreprinse în vederea asigurării funcționării instanțelor judecătorești din perspectiva implementării noilor coduri.

Priorități
strategice

- Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție
- Consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției
- Consolidarea sistemului penitenciar românesc
- Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate
- Intrarea în vigoare a codurilor
- Dezvoltarea serviciului de probațiune

3.2.2.11. Bugete locale

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale au fost estimate, pe orizontul de referință, în baza legislației în vigoare.

Începând cu anul 2010, pentru instituirea unor criterii de eficientizare a utilizării fondurilor acordate de la bugetul de stat pentru bugetele locale, pentru cheltuielile curente, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată au fost fundamentate pe baza standardelor de cost aprobate prin hotărâri ale Guvernului în domeniile: învățământ, servicii sociale și sănătate.

Utilizarea acestor standarde de cost reprezintă garanția asigurării costului minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective, precum și posibilitatea participării unităților administrativ-teritoriale la îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Destinația sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale, precum și a subvențiilor alocate de la bugetul de stat, prin bugetele unor ministere, către unitățile administrativ-teritoriale pe orizontul de referință este prezentată în tabelul de mai jos:

SITUAȚIA
SUMELOR ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU
UNITĂȚILE ADMINISTRATIV-TERRITORIALE, PE ANII 2010 - 2015

INDICATOR	2010 realizari	2011 realizări	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
I. SUME DEFALCATE DIN TAXA PE VALOAREA ADAUGATA - total, din care:	14.993.671	13.182.380	13.411.810	15.154.683	15.930.384	16.410.571
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor	1.959.847	1.945.255	2.020.763	2.107.167	2.189.385	2.242.813
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București	9.997.198	7.992.957	9.018.741	10.355.258	11.037.677	11.309.275
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	497.913	557.549	368.323	484.236	498.842	510.315
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale	2.142.039	2.222.740	1.753.983	1.961.715	1.969.514	2.007.825
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea Programului de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural	396.674	463.879	250.000	246.307	234.966	340.343
II. SUBVENȚII DE LA BUGETUL DE STAT- total, din care:	5.180.788	5.515.499	4.395.564	4.132.174	4.475.640	5.430.963
Retehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare	51.117	35.459	39.460	58.184	27.846	27.846
Planuri și regulamente de urbanism	0	8.326	4.400	4.400	11.000	11.000
Finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor	563.938	845.931	345.014	235.000	250.000	50.000
Finanțarea acțiunilor privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință	5.833	6.499	0	2.360	5.000	5.000
Reabilitarea termică a clădirilor de locuit	142.226	128.813	60.500	0	75.000	75.000
Finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor	357.867	318.759	219.141	126.000	261.100	261.100
Fondul Național de Dezvoltare	0	3.557	0	0	0	0

Finanțarea cheltuielilor de capital ale unităților de învățământ preuniversitar	34	0	0	0	0	0
Finanțarea investițiilor în sănătate din bugetul de stat	9.255	82.803	11.500	11.500	11.500	11.500
Finanțarea investițiilor în sănătate din veniturile proprii ale Ministerului Sănătății	98.012	46.236	128.064	32.400	1.500	1.500
Finanțarea programului multianual de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de investiții publice finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013	118	698	0	0	0	0
Susținerea derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (FEN)	319.161	668.723	1.083.696	1.396.006	1.584.905	2.736.528
Realizarea obiectivelor de investiții în turism	169.713	359.304	134.400	67.200	137.000	140.000
Finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap	2.091.393	2.078.999	2.003.660	2.003.660	2.003.660	2.003.660
Fondul de intervenție	2.600	0	0	0	0	0
Finanțarea lucrărilor de cadastru imobiliar	1.188	10.878	2.000	0	10.000	10.000
Compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibili	354.326	214.592	0	0	0	0
Acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri	466.213	219.816	198.850	0	0	0
Sprijin financiar la constituirea familiei	35.893	54	20	0	0	0
Finanțarea unităților de asistență medico-sociale	19.445	17.039	17.756	17.756	17.756	17.756
Finanțarea programelor de electrificare	464	0	0	0	0	0
Acordarea trusoului pentru nou-născuți	22.434	6	10	0	0	0
Finanțarea sănătății	157.944	88.997	26.073	21.073	21.073	21.073
Programe FEAGA implementate de APIA	21.443	36.748	0	0	0	0
Finanțarea camerelor agricole	30.341	24.896	27.000	28.000	28.300	29.000
Programe finanțate din Fondul Social European	4.221	5.298	0	0	0	0
Achitarea obligațiilor restante ale centralelor de termoficare	255.609	309.249	0	0	0	0
Finanțarea investițiilor pentru instituții publice de asistență socială și unități de asistență medico-sociale	0	3.228	30.000	30.000	30.000	30.000
Finanțarea unor programe de interes național	0	7.376	64.020	98.635	0	0
*) Potrivit prevederilor art.33 din Legea privind finanțele publice locale, nr.273/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru echilibrarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale, prin legea bugetului de stat se aprobă sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat (taxa pe valoarea adăugată).						

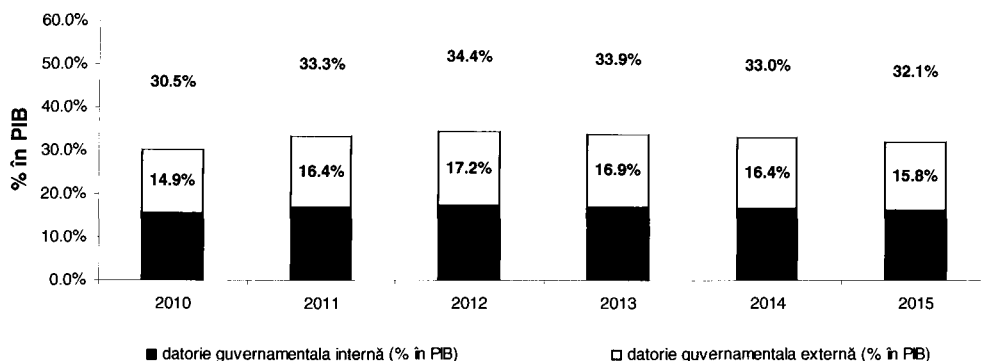
3.3. Datoria Publică

Datoria
guvernamentală
(conform
metodologiei
UE)

Pentru sfârșitul anului 2012 se estimează că datoria guvernamentală va crește până la nivelul de 34,4% din PIB, comparativ cu 33,3% din PIB cât s-a înregistrat la sfârșitul anului 2011, în principal, ca urmare a finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice.

În perioada acoperită de Strategia fiscal-bugetară (2013 – 2015), pe fondul creșterii economice, *nivelul estimat al datoriei guvernamentale* se va situa sub nivelul de 34,0% din PIB, după cum este prezentat în graficul de mai jos.

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

În anul 2015 datoria guvernamentală calculată conform metodologiei UE va scădea la 32,1% din PIB comparativ cu nivelul de îndatorare de 33,3% din PIB înregistrat la sfârșitul anului 2011. Subliniem că la sfârșitul anului 2011 România ocupa locul 4 printre cele mai puțin îndatorate state membre ale UE, și în consecință estimăm că nivelul de îndatorare pe termen mediu se va situa printre cele mai scăzute dintre Statele Membre ale UE.

Din analiza indicatorilor mai sus prezentați se observă că nivelul de îndatorare a României este sub limita de 60% din PIB stabilită prin Tratatul de la Maastricht, datoria publică situându-se în limite sustenabile.

1) Analiza influenței creșterii economice sub așteptări asupra nivelului datoriei guvernamentale.

Pentru analiza influenței diminuării ritmului de creștere economică asupra stocului de datorie guvernamentală, s-au utilizat două scenarii:

- scenariu de bază, realizat pe baza proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, iar
- cel de al doilea scenariu (scenariul alternativ) a fost construit pe baza ipotezei unei creșteri economice mai mici cu cca. 1% față de scenariul de bază.

În scenariul de bază ponderea datoriei guvernamentale în PIB va scădea cu 1,2% în PIB la sfârșitul anului 2015 comparativ cu nivelul datoriei înregistrat la sfârșitul anului 2011 (de la 33,3% în anul 2011 la 32,1% în anul 2015), iar în scenariul alternativ ponderea datoriei guvernamentale în PIB scade cu 0,9% (de la 33,3% în anul 2011 la 32,4% în anul 2015).

2) Analiza influenței deprecierei monedei naționale față de EURO și USD asupra nivelului plăților de dobândă din bugetul de stat

Pentru această analiză s-au utilizat:

- scenariu de bază, realizat pe baza proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, și

Analize de
sensitivitate a
datoriei
guvernamentale

- scenariu alternativ, construit pe baza ipotezei deprecierei cu 5% a monedei naționale față de EURO și USD pe termen mediu.

Dacă în scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește de la 1,34% în anul 2011 la 1,55% în anul 2015, în scenariul alternativ ponderea plăților de dobândă în PIB va crește până la 1,59% în anul 2015.

3) Analiza influenței creșterii ratei de dobândă cu 1% asupra plăților de dobândă din bugetul de stat

Pentru această analiză s-au utilizat, de asemenea, scenariu de bază și un scenariu alternativ construit pe baza ipotezei unei creșteri a ratelor de dobândă la titluri de stat și a celor variabile (EURIBOR și LIBOR) cu 1% față de scenariu de bază.

În scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește de la 1,34% în 2011 la 1,55% în anul 2015, în timp ce în scenariul alternativ ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește până la 1,72% în anul 2015.

În perioada 2012-2015 finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată atât din surse interne, cât și din surse externe, cu încadrarea în obiectivele incluse în Strategia privind administrarea datoriei publice guvernamentale pe termen mediu, și anume:

- creșterea controlată și menținerea la un nivel sustenabil a datoriei publice guvernamentale,
- reducerea costurilor cu datoria publică guvernamentală pe termen lung în condițiile unui nivel acceptabil al riscurilor aferente portofoliului de datorie publică guvernamentală,
- diminuarea riscurilor asociate portofoliului de datorie publică guvernamentală,
- dezvoltarea pieței titlurilor de stat.

Strategia de finanțare din surse interne a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale în perioada 2012-2015 se va realiza în proporție de cca. 50% prin emisiuni de titluri de stat de pe piața internă, respectiv emisiuni de certificate de trezorerie (cu scadențe până la 1 an) și emisiuni de obligațiuni de tip benchmark emise pe termen mediu și lung (în luna februarie 2012 s-a emis prima emisiune de tip benchmark pe 15 ani), corespunzător cererii investitorilor, denominate în lei și în valută funcție de oportunitățile existente pe piață și chiar și cu maturități mai lungi dacă va exista o cerere suficientă în piață pentru astfel de maturități în condiții rezonabile de lichiditate și cost. Funcție de apetitul participanților pe piață și în scopul optimizării portofoliului de titluri de stat se vor redeschide emisiunile de titluri de stat de tip benchmark emise în anii anteriori până la un volum care să permită creșterea lichidității pe piața secundară.

În ce privește sursele de finanțare externă, în anul 2012 se vor lansa emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat (MTN) pentru 2011-2013, și în completare se vor contracta împrumuturi de la instituții financiare internaționale (BIRD) pentru programe sectoriale, precum și împrumutul de tip preventiv DDO în valoare de 1 mld. de Euro. Profitând de fereastra de oportunitate apărută pe piața externă de capital la sfârșitul lunii ianuarie 2012, MFP a lansat o emisiune de euroobligațiuni în USD în cadrul Programului MTN, în valoare de 1,5 mld. USD, cu o maturitate de 10 ani și un cupon de 6,75 %, care a fost suprasubscrisă de cca 4,5 ori. Datorită evoluției favorabile a randamentului emisiunii de euroobligațiuni denominate în USD, la sfârșitul lunii februarie 2012 emisiunea a fost redeschisă și s-a atras un volum suplimentar de 750 mil. USD, la un randament în scadere cu 42 bp. Și această tranzacție a fost suprasubscrisă de cca 4 ori.

Începând cu anul 2013, finanțarea din surse externe a deficitului bugetar se va asigura preponderent din emisiuni de euroobligatiuni pe piețele externe de capital.

Sursele necesare refinanțării datoriei publice guvernamentale se vor asigura de pe piața pe care s-au emis aceste datorii și din rezerva financiară în valută a MFP. Începând cu anul 2010, pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere pentru asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, MFP a luat decizia constituirii unei rezerve financiare (buffer) în valută, având ca obiectiv consolidarea acesteia până la o valoare echivalentă acoperirii necesităților de finanțare a deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice pentru cca 4 luni.

Riscul bugetar
rezultat din plățile
efectuate de MFP,
în calitate de
Garant, pentru
garanțiile de stat
emise

Având în vedere stocul în descreștere al garanțiilor de stat emise în trecut pentru împrumuturile contractate de companii și gradul foarte redus al platilor efectuate de MFP în calitate de Garant în contul garanțiilor emise în cadrul programelor guvernamentale, estimările privind plățile ce urmează a se efectua din bugetul de stat în contul acestor garanții urmează un trend descendent, de la 0,02% în PIB în anul 2011 la 0,01% în 2015. Ipotezele acestui scenariu au în vedere garanțiile de stat emise în cadrul programului guvernamental de finanțare a achizițiilor de locuințe "Prima casă", programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, programului pentru reabilitarea termică a ansamblurilor de locuințe, programul Kogalniceanu de sprijinire a IMM-urilor și programul guvernamental cu privire la măsuri pentru îmbunătățirea arhitecturală și a cerințelor de mediu a ansamblurilor de locuințe.

3.4. Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2010-2015 (potrivit metodologiei cash)

În tabelele de mai jos sunt prezentate limite pentru anumiți indicatori bugetari ce vor face obiectul adoptării de către Parlament potrivit art.18 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010.

	2010 realizari	2011 realizari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
Sold buget general consolidat (% din PIB)	-6,4	-4,1	-2,2	-1,8	-1,4	-1,4
Sold primar*) al bugetului general consolidat (% din PIB)	-5,0	-2,6	-0,6	-0,1	0,3	0,3
Sold buget general consolidat (mil. lei)	-33.607,8	-23.898,5	-13.660,0	-11.675,7	-9.800,1	-10.566,4
Sold buget de stat (mil. lei)	-34.577,4	-26.709,5	-17.821,7	-15.130,6	-13.075,9	-13.641,4
Sold buget asigurari sociale de stat (mil. lei)	232,5	175,6	172,6	183,8	196,7	211,4
Sold bugetul fondului pentru asigurari de sanatate (mil. lei)	-248,7	-0,2				
Sold bugetul fondului pentru somaj (mil. lei)	-2.501,6	236,6	198,8	175,9	187,6	195,9
Sold bugetul institutiilor finante din venituri proprii (mil. lei)	747,7	-268,3	486,5	615,6	510,5	405,7

*) Excluce platile de dobanzi

În vederea încadrării în țintele de deficit bugetar pentru perioada 2013-2015, astfel încât începând cu anul 2012 deficitul bugetar conform metodologiei UE să se situeze sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht (3% din PIB), pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT) au fost propuse limite anuale atât pentru valoarea contractată a finanțărilor rambursabile care urmează a fi contractate de către acestea, cât și limite de cheltuieli bugetare aferente tragerilor din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT, prezentate în tabelul de mai jos.

Având în vedere perspectiva de redresare a economiei naționale și de creștere economică pentru perioada 2013-2015, pentru diminuarea riscului bugetar rezultat din plățile ce ar trebui efectuate de MFP și UAT în contul garanțiilor emise în conformitate cu OUG nr.64/2007 privind datoria publică, au fost propuse următoarele plafoane:

	2010 realizari	2011 realizari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
Finantari rambursabile contractate de unitatile administrative-teritoriale *)	1.600,0	700,0	900,0	800,0	800,0	800,0
Trageri din finantarile rambursabile contractate sau care urmeaza a fi contractate de catre unitatile administrative-teritoriale *)	1.250,1	1.341,4	1.400,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0
Garantiile emise de Ministerul Finantelor Publice si unitatile administrative-teritoriale **)	5.484,5	1.924,8	10.000,0	6.000,0	6.000,0	6.000,0

*) Nu sunt incluse finantarile rambursabile destinate re-finantării datoriei publice locale si cele destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor – HIPERB

***) În cazul demarării proiectului Nabucco, fapt ce ar impune emiterea unei garanții de stat de către România, pe perioada 2013-2015 plafonul privind emiterea de garanții va fi ajustat în consecință.

Plafonarea privind cheltuielile totale exclusiv asistența financiară din partea UE sau alți donatori

	2010 realizari	2011 realizari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari	2015 estimari
Bugetul general consolidat	192.788,3	198.940,5	197.206,9	209.451,4	221.381,2	235.239,4
- cheltuieli de personal	42.836,8	38.422,7	40.757,8	45.844,8	48.675,3	49.872,3
Bugetul de stat	99.669,4	104.430,0	103.037,8	105.531,6	109.495,1	116.684,5
- cheltuieli de personal	14.764,5	15.682,2	17.026,6	19.181,5	20.305,7	20.799,2
Bugetul general centralizat al unitatilor administrative-teritoriale	48.280,6	49.447,2	48.660,2	52.338,5	56.489,7	60.323,0
- cheltuieli de personal	16.699,2	15.646,9	16.263,9	18.336,1	19.643,9	20.135,0
Bugetul asigurarilor sociale de stat	42.640,5	47.968,4	48.652,5	50.413,2	53.580,2	56.164,6
- cheltuieli de personal	105,4	117,2	133,4	151,0	161,0	165,1
Bugetul asigurarilor pentru somaj	3.818,6	2.113,8	1.919,4	1.997,6	2.311,2	2.313,6
- cheltuieli de personal	73,0	71,7	80,1	91,4	96,6	99,1
Bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate	17.507,4	17.817,1	18.318,9	18.872,6	21.237,9	22.627,7
- cheltuieli de personal	104,7	123,5	134,4	152,9	168,7	172,9
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	21.997,3	18.100,5	16.887,4	17.719,2	18.052,2	18.597,0
- cheltuieli de personal	10.869,7	6.559,8	6.885,0	7.701,3	8.063,0	8.264,6
Alte bugete componente ale bugetului general consolidat	9.084,2	10.211,6	10.188,1	11.336,5	8.678,5	11.009,0
- cheltuieli de personal	220,3	221,3	234,4	230,6	236,4	236,4

Plafonarea privind cheltuielile bugetului general consolidat exclusiv asistența financiară de la Uniunea Europeană și alți donatori, precum și plafonarea privind cheltuielile de personal sunt prezentate în tabelul de mai jos.

4.Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2013-2015

Cheltuielile totale ale bugetului de stat pentru perioada 2010-2015 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
PIB	522.561	578.552	607.541	649.000	694.400	739.100
mil lei	102.628	106.089	110.735	116.002	125.924	134.114
% din P.I.B.	19,64	18,34	18,23	17,87	18,13	18,15
mil lei	14.765	15.682	17.027	19.182	20.306	20.799
% din P.I.B.	2,83	2,71	2,80	2,96	2,92	2,81
mil lei	3.718	4.244	4.069	4.043	4.117	4.183
% din P.I.B.	0,71	0,73	0,67	0,62	0,59	0,57
mil lei	6.319	7.737	9.344	9.666	10.433	11.430
% din P.I.B.	1,21	1,34	1,54	1,49	1,50	1,55
mil lei	4.663	4.291	4.016	3.904	4.258	4.241
% din P.I.B.	0,89	0,74	0,66	0,60	0,61	0,57
mil lei	19.284	15.008	14.380	14.932	15.246	16.065
% din P.I.B.	3,69	2,59	2,37	2,30	2,20	2,17
mil lei	44.163	41.944	42.722	39.994	44.926	45.951
% din P.I.B.	8,45	7,25	7,03	6,162	6,470	6,217
mil lei	9.716	17.183	19.178	24.282	26.638	31.445
% din P.I.B.	1,86	2,97	3,16	3,74	3,84	4,25

Cheltuielile bugetului de stat pe principalii 10 ordonatori principali de credite sunt prezentate în tabelul de mai jos

-milioane lei-

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
mil lei	102.628	106.089	110.735	116.002	125.924	134.114
% din P.I.B.	19,64	18,34	18,23	17,87	18,13	18,15
mil lei	78.306	80.175	78.835	84.145	56.211	30.444
% din P.I.B.	14,98	13,86	12,98	12,97	8,09	4,12
mil lei	11.159	11.501	12.307	13.718	14.088	14.440
% din P.I.B.	2,14	1,99	2,03	2,11	2,03	1,95
Bunuri și servicii						
mil lei	2.356	2.866	2.549	2.544	1.639	1.543
% din P.I.B.	0,45	0,50	0,42	0,39	0,24	0,21
mil lei	129	110	119	99	85	10
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,00
mil lei	4.188	4.082	3.443	3.225	3.496	1.852
% din P.I.B.	0,80	0,71	0,57	0,50	0,50	0,25
mil lei	13.698	16.800	16.062	14.539	17.230	18.179
% din P.I.B.	2,62	2,90	2,64	2,24	2,48	2,46
mil lei	18.953	14.993	14.362	14.897	1.150	171
% din P.I.B.	3,63	2,59	2,36	2,30	0,17	0,02
mil lei	13.447	12.612	11.377	11.932	13.078	12.700
% din P.I.B.	2,57	2,18	1,87	1,84	1,88	1,72
mil lei	14.376	17.211	18.616	23.191	26.786	11.056
% din P.I.B.	2,75	2,97	3,06	3,57	3,86	1,50
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice	1.744	1.964	1.117	863	1.030	862
- alte transferuri	4.656	4.166	2.866	2.711	3.061	432
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	2.871	4.972	9.740	14.689	17.486	8.305
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	2.987	4.085	3.127	2.878	3.297	152
- cheltuieli de capital	2.118	2.023	1.766	2.051	1.912	1.304
mil lei	24.322	25.914	31.900	31.857	69.713	103.670
% din P.I.B.	4,65	4,48	5,25	4,91	10,04	14,03

Bugetul celor 10 ordonatori principali de credite prezentați în strategie reprezintă aproximativ 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat. Adăugând la acești ordonatori de credite și bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale care cuprinde dobânzi, rambursări de credite, contribuția României la bugetul UE, cofinanțarea la proiectele de preaderare, precum și schemele de ajutor de stat, acestea ar reprezenta peste 90% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Detalierea cheltuielilor pentru fiecare din cei 10 ordonatori principali de credite pentru orizontul de referință este prezentată în Tabelele nr. 4.1 – 4.10 atașate Strategiei.

DICTIONAR DE TERMENI	
<i>Buget general consolidat</i>	<p>Concept definit pentru prima dată de Legea finanțelor publice nr.500/2002 cu modificările și completările ulterioare și completat prin art. 3 al Legii responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010.</p> <p>Reprezintă ansamblul bugetelor componente ale sistemului bugetar agregate și consolidate pentru a forma un întreg: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale, bugetul Trezoreriei Statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, din bugetul asigurărilor sociale de stat și din bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, bugetul fondurilor externe nerambursabile, <i>precum și al altor entități finanțate în proporție de peste 50% din fonduri publice stabilite potrivit normelor europene.</i></p>
<i>Criza</i>	<p>Tulburare bruscă a echilibrului economic, o manifestare a unor perturbări și dereglări de amploare în desfășurarea activității economice și inversarea de la faza ascendentă la cea descendentă a ciclului afacerilor exprimată prin creșterea stocurilor de produse nevândute și reducerea producției, prin creșterea șomajului și scăderea cursurilor bursiere.</p>
<i>Criza financiară</i>	<p>Pierderea încrederii în moneda unei țări sau în alte active financiare ale acesteia, fapt ce determină investitorii internaționali să își retragă fondurile/banii din țara respectivă.</p>
<i>Ciclu economic</i>	<p>Fluctuații periodice ale nivelului activității economice în jurul tendinței de creștere pe termen lung. Este format din perioade de expansiune, în care creșterea economică înregistrează niveluri ridicate, urmate de perioade de stagnare în care nivelul activității economice sporește lent sau chiar înregistrează scăderi. Fluctuațiile sunt neregulate, durata și mărimea lor variind atât între țări, cât și în timp, în aceeași țară.</p>
<i>Deficit bugetar structural</i>	<p>Reprezintă deficitul bugetar care s-ar înregistra dacă PIB-ul ar fi la nivelul său potențial; este acea mărime a deficitului care s-ar înregistra în lipsa influențelor ciclului economic și al măsurilor discreționare temporare.</p>

<i>Fonduri europene</i>	Asistența financiară nerambursabilă primită de România sub forma fondurilor nerambursabile de preaderare și postaderare potrivit prevederilor memorandumurilor și acordurilor de finanțare încheiate între Comisia Comunității Europene sau alți donatori și Guvernul României.
<i>Guvernanța economică la nivelul UE</i>	Guvernanța economică la nivelul UE este promovată prin pachetul legislativ alcătuit din 5 regulamente și o directivă vizând reforma Pactului de Stabilitate și Creștere, introducerea unui nou mecanism de supraveghere a dezechilibrelor macroeconomice, precum și stabilirea unor reguli detaliate privind caracteristicile cadrelor bugetare ale statelor membre, necesare pentru evitarea deficitelor excesive.
<i>Strategie fiscal bugetară</i>	Concept definit de art. 3 din Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010. Reprezintă un document de politică publică ce stabilește obiectivele și prioritățile în domeniu fiscal bugetar, țintele veniturilor și cheltuielilor bugetului general consolidat și ale bugetelor componente ale bugetului general consolidat, precum și evoluția soldului bugetului general consolidat, aprobat până la 30 mai a fiecărui an de Guvern la propunerea Ministerului Finanțelor Publice și prezentat Parlamentului.
<i>Soldul bugetului general consolidat</i>	Diferența dintre veniturile bugetului general consolidat și cheltuielile bugetului general consolidat.
<i>Uniunea Economica si Monetara</i>	Rezultatul procesului stabilit prin Tratatul privind instituirea Comunității Europene pentru armonizarea politicilor economice și monetare în rândul statelor membre și pentru introducerea monedei euro. Cele trei etape ale UEM sunt: Etapa întâia (1 iulie 1990 – 31 decembrie 1993) a vizat îndepărtarea barierelor din calea liberei circulații a capitalului în cadrul UE, o mai bună coordonare a politicilor economice și o mai strânsă cooperare între băncile centrale; Etapa a doua (1 ianuarie 1994 – 31 decembrie 1998) a constat din înființarea Institutului Monetar European urmată de pregătirile pentru introducerea euro, precum și evitarea deficitelor excesive și întărirea convergenței politicilor (în vederea asigurării prețuri stabile și finanțe publice solide); Etapa a treia (de la 1 ianuarie 1999) a debutat cu fixarea irevocabilă a cursurilor de schimb, transferul către Banca Centrală Europeană a competențelor privind politica monetară și introducerea euro. TFUE nu mai face referire la cele trei etape ale UEM, această terminologie progresivă este depășită.
<i>Zona EURO</i>	Zona în componența căreia intră statele membre ale UE care au adoptat euro ca monedă națională, în conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

5. Declarație de răspundere

Se atestă corectitudinea și integralitatea preluării și prelucrării de către Ministerul Finanțelor Publice a informațiilor fiscal-bugetare pe care le-a avut la dispoziție, furnizate de către factorii implicați, precum și luarea în considerație a conjuncturii interne și internaționale cunoscute la această dată.

Strategia fiscal-bugetară a fost elaborată în conformitate cu Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, iar limitele și țintele propuse respectă principiile responsabilității fiscale.

Potrivit prevederilor art.23 – litera c), din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, cadrul fiscal-bugetar din strategia fiscal-bugetară poate fi revizuit în situația schimbării Guvernului, caz în care la începerea mandatului unui nou Guvern, acesta va face public dacă prin programul său de guvernare se încadrează în ultima strategie fiscal-bugetară aprobată de către Parlament sau, în caz contrar, Ministerul Finanțelor Publice va elabora proiectul unei noi strategii fiscal-bugetare.

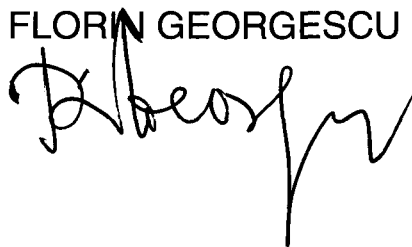
PRIM –MINISTRU,

VICTOR VIOREL PONTA

A circular official stamp is partially visible behind the signature of Victor Ponta.

VICEPRIM- MINISTRU
MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,

FLORIN GEORGESCU

Tabelul 4.1 Cheltuielile Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	28.788	31.312	30.779	29.527	32.184	33.806
% din P.I.B.	5,51	5,41	5,07	4,55	5,30	4,87
Cheltuieli de personal						
mil lei	159	172	190	212	219	224
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,03
Bunuri și servicii						
mil lei	207	155	179	223	249	249
% din P.I.B.	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04
Transferuri între unități ale administratiei publice						
mil lei	13.698	16.800 *)	16.062 *)	14.539 *)	17.230 *)	18.179 *)
% din P.I.B.	2,62	2,90	2,64	2,24	2,84	2,62
Asistența socială						
mil lei	14.599	13.905	13.784	14.059	14.060	14.726
% din P.I.B.	2,79	2,40	2,27	2,17	2,31	2,12
Alte transferuri curente						
mil lei	111	231	404	356	356	357
% din P.I.B.	0,02	0,04	0,07	0,05	0,06	0,05
Cheltuieli de investiții						
mil lei	15	48	160	137	71	71
% din P.I.B.	0,00	0,01	0,03	0,02	0,01	0,01
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice		8	48	36	30	30
- alte transferuri	3	7	3	2	3	3
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	7	26	83	79		
- cheltuieli de capital	5	8	26	21	38	38

*) Incepand cu anul 2011 sunt incluse și subvențiile stabilite ca fiind necesare pentru echilibrarea bugetului asigurarilor pentru somaj (3.039,5 milioane lei în anul 2011, 974,5 milioane lei în anul 2012, 1.203,7 milioane lei în anul 2013, 873,8 milioane lei în anul 2014 și 797,0 milioane lei în anul 2015).

NOTA: Subvențiile de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetului asigurarilor sociale de stat sunt estimate la 13.756,9 milioane lei în anul 2011, 13.834,1 milioane lei în anul 2012, 15.710,7 milioane lei în anul 2013, 14.172,9 milioane lei în anul 2014 și 15.198,3 milioane lei în anul 2015.

Tabelul 4.2 Cheltuielile Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	5.235	5.399	5.380	6.636	8.067	7.945
% din P.I.B.	1,00	0,93	0,89	1,02	1,24	1,14
Cheltuieli de personal						
mil lei	317	266	279	311	328	336
% din P.I.B.	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Bunuri și servicii						
mil lei	74	77	85	84	87	87
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Asistența socială						
mil lei	240	277	324	488	700	888
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,05	0,08	0,11	0,13
Alte transferuri curente						
mil lei	3.717	3.758	3.782	4.750	5.997	5.687
% din P.I.B.	0,71	0,65	0,62	0,73	0,92	0,82
Cheltuieli de investiții						
mil lei	887	1.022	909	1.003	955	947
% din P.I.B.	0,17	0,18	0,15	0,15	0,15	0,14
din care:						
- alte transferuri	26	95	83	80	45	37
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN)						
postaderare	92	246	368	319	319	319
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabile	85	290	290			
- cheltuieli de capital	684	391	169	605	591	591

Tabelul 4.3 Cheltuielile Ministerului Transporturilor și Infrastructurii din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	10.230	12.766	13.874	17.565	17.700	18.821
% din P.I.B.	1,96	2,21	2,28	2,71	2,73	2,71
Cheltuieli de personal						
mil lei	23	18	20	23	24	25
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bunuri și servicii						
mil lei	9	9	8	9	10	10
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobanzi						
mil lei	112	98	109	89	75	75
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
Subvenții						
mil lei	1.806	2.041	1.598	1.604	1.644	1.644
% din P.I.B.	0,35	0,35	0,26	0,25	0,25	0,24
Asistența socială						
mil lei	465	597	109	178	278	278
% din P.I.B.	0,09	0,10	0,02	0,03	0,04	0,04
Alte transferuri curente						
mil lei	1.270	2.139	1.740	1.734	894	894
% din P.I.B.	0,24	0,37	0,29	0,27	0,14	0,13
Cheltuieli de investiții						
mil lei	6.545	7.864	10.289	13.928	14.776	15.896
% din P.I.B.	1,25	1,36	1,69	2,15	2,28	2,29
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice	119	58	151	168	168	168
- alte transferuri	4.005	3.493	2.484	2.341	2.584	2.584
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN)						
postaderare	415	1.559	5.628	9.144	8.863	10.363
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	2.000	2.742	2.014	2.266	3.145	2.765
- cheltuieli de capital	7	13	12	9	16	16

Tabelul 4.4 Cheltuielile Ministerului Administrației și Internelor din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	8.889	7.913	7.652	8.313	8.394	8.574
% din P.I.B.	1,70	1,37	1,26	1,28	1,29	1,23
Cheltuieli de personal						
mil lei	5.563	5.920	6.271	6.993	7.212	7.392
% din P.I.B.	1,06	1,02	1,03	1,08	1,11	1,06
Bunuri și servicii						
mil lei	531	637	448	374	384	384
% din P.I.B.	0,10	0,11	0,07	0,06	0,06	0,06
Dobanzi						
mil lei	13	5	1			
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00			
Asistența socială						
mil lei	1.555	143 *)	71	99	118	72
% din P.I.B.	0,30	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01
Alte transferuri curente						
mil lei	408	587	102	114	120	120
% din P.I.B.	0,08	0,10	0,02	0,02	0,02	0,02
Cheltuieli de investiții						
mil lei	818	620	759	732	560	606
% din P.I.B.	0,16	0,11	0,13	0,11	0,09	0,09
din care:						
- transferuri între unități ale administrației publice	313	38	66	70	40	40
- alte transferuri	22	3	7	10	10	10
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	230	155	215	217	217	217
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	2	5	24			
- cheltuieli de capital	251	419	447	435	293	339

*) Începând cu anul 2011 plata pensiilor se asigură din Bugetul asigurărilor sociale de stat

Tabelul 4.5 Cheltuielile Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	7.170	6.507	5.137	5.590	6.347	7.356
% din P.I.B.	1,37	1,12	0,85	0,86	0,98	1,06
Cheltuieli de personal						
mil lei	453	295	311	347	360	369
% din P.I.B.	0,09	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05
Bunuri și servicii						
mil lei	160	140	138	155	159	159
% din P.I.B.	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Dobanzi						
mil lei	1	0	1	0	0	0
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subvenții						
mil lei	2.309	1.991	1.808	1.495	1.842	1.837
% din P.I.B.	0,44	0,34	0,30	0,23	0,28	0,26
Alte transferuri curente						
mil lei	2.467	2.214	1.747 *)	1.195 *)	1.261 *)	1.267 *)
% din P.I.B.	0,47	0,38	0,29	0,18	0,19	0,18
Cheltuieli de investiții						
mil lei	1.780	1.867	1.133	2.399	2.724	3.724
% din P.I.B.	0,34	0,32	0,19	0,37	0,42	0,54
din care:						
- alte transferuri	44	108	28	12	12	12
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	1.569	1.648	981	2.303	2.609	3.609
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	80	58	51	31	42	42
- cheltuieli de capital	86	53	74	52	61	61

*) In anii 2012-2015 titlul "Alte transferuri curente" include și fondurile necesare pentru platile naționale directe complementare în sectorul vegetal, care se suportă din Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală

Tabelul 4.6 Cheltuielile Ministerului Apărării Naționale din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	6.576	4.940	4.960	5.252	5.357	5.456
% din P.I.B.	1,26	0,85	0,82	0,81	0,83	0,79
Cheltuieli de personal						
mil lei	2.870	3.245	3.497	3.910	3.952	4.051
% din P.I.B.	0,55	0,56	0,58	0,60	0,61	0,58
Bunuri si servicii						
mil lei	664	721	594	591	608	608
% din P.I.B.	0,13	0,12	0,10	0,09	0,09	0,09
Subventii						
mil lei	14	11				
% din P.I.B.	0,00	0,00				
Asistenta sociala						
mil lei	2.092	70 *)	73	72	53	56
% din P.I.B.	0,40	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte transferuri curente						
mil lei	286	269	251	277	302	307
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,04	0,04	0,05	0,04
Cheltuieli de investitii						
mil lei	650	625	544	402	443	434
% din P.I.B.	0,12	0,11	0,09	0,06	0,07	0,06
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	27	20	19	21	21	21
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN)						
postaderare	1		1			
- cheltuieli de capital	622	606	524	381	422	413

*) Incepand cu anul 2011 plata pensiilor se asigura din Bugetul asigurarilor sociale de stat.

Tabelul 4.7 Cheltuielile Ministerului Sănătății din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	5.199	3.906	3.832	3.800	4.493	4.387
% din P.I.B.	0,99	0,68	0,63	0,59	0,74	0,63
Cheltuieli de personal						
mil lei	223	181	191	213	222	228
% din P.I.B.	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04	0,03
Bunuri si servicii						
mil lei	402	751	737	713	717	747
% din P.I.B.	0,08	0,13	0,12	0,11	0,12	0,11
Alte transferuri curente						
mil lei	4.410 *)	2.598 *)	2.509 *)	2.684 *)	3.314 *)	3.229 *)
% din P.I.B.	0,84	0,45	0,41	0,41	0,55	0,47
Cheltuieli de investitii						
mil lei	164	376	395	190	240	183
% din P.I.B.	0,03	0,06	0,06	0,03	0,04	0,03
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	21	158	22	13	13	13
- alte transferuri	2					
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	6	35	18	21	21	21
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	88	103	161	54	73	16
- cheltuieli de capital	47	80	194	101	133	133

*) In anul 2010 este inclusa si suma de 3.216,9 milioane lei reprezentand subventia acordata Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate pentru plata facturilor restante, iar anii 2011-2015 includ subventiile acordate din bugetul de stat catre Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate pentru echilibrare (1.558,5 milioane lei in anul 2011, 654,3 milioane lei in anul 2012, 741,1 milioane lei in anul 2013, 1.231,1 milioane lei in anul 2014 si 1.094,1 milioane lei in anul 2015).

Tabelul 4.8 Cheltuielile Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.333	3.328	2.510	2.671	3.185	3.493
% din P.I.B.	0,45	0,58	0,41	0,41	0,49	0,50
Cheltuieli de personal						
mil lei	126	234	241	270	287	294
% din P.I.B.	0,02	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Bunuri și servicii						
mil lei	34	104	108	150	150	150
% din P.I.B.	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Subvenții						
mil lei	58	40	37	126	9	9
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,02	0,00	0,00
Alte transferuri curente						
mil lei	42	15	12	1		5
% din P.I.B.	0,01	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli de investiții						
mil lei	2.072	2.935	2.111	2.124	2.739	3.034
% din P.I.B.	0,40	0,51	0,35	0,33	0,42	0,44
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice	922	1.364	591	428	538	337
- alte transferuri	465	373	174	178	284	210
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	362	773	1.117	1.213	1.556	1.556
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	165	233	109	52	70	70
- cheltuieli de capital	158	193	121	253	292	862

NOTA: Sumele aferente anului 2012, precum și estimările pe anii 2013-2015 vor fi diminuate corespunzător, după aprobarea protocoalelor în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.16/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, prin care Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Inspectoratul de Stat în Construcții vor fi reorganizate în subordinea Guvernului, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

Tabelul 4.9 Cheltuielile Ministerului Justiției din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.324	2.176	2.188	2.292	2.385	2.418
% din P.I.B.	0,44	0,38	0,36	0,35	0,37	0,35
Cheltuieli de personal						
mil lei	1.294	1.061	1.177	1.293	1.333	1.367
% din P.I.B.	0,25	0,18	0,19	0,20	0,21	0,20
Bunuri și servicii						
mil lei	182	176	150	148	152	152
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
Asistența socială						
mil lei	2	0	0	0	0	0
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte transferuri curente						
mil lei	712	779	781	792	814	814
% din P.I.B.	0,14	0,13	0,13	0,12	0,13	0,12
Cheltuieli de investiții						
mil lei	134	160	80	58	86	86
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice	0	0	1	1	2	2
- alte transferuri	4	1	9			
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	46	24	13	14	14	14
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	45	94	26	19	25	25
- cheltuieli de capital	39	41	32	24	45	45

Tabelul 4.10 Cheltuielile Ministerului Mediului și Pădurilor din bugetul de stat pe perioada 2010-2015

	Realizari 2010	Realizari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014	Estimari 2015
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	1.562	1.928	2.524	2.498	4.776	5.734
% din P.I.B.	0,30	0,33	0,42	0,38	0,74	0,83
Cheltuieli de personal						
mil lei	131	109	131	146	151	154
% din P.I.B.	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Bunuri și servicii						
mil lei	93	98	100	98	90	90
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01
Dobanzi						
mil lei	3	6	9	10	10	10
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte transferuri curente						
mil lei	25	22	49	27	21	21
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de investitii						
mil lei	1.311	1.693	2.235	2.216	4.504	5.459
% din P.I.B.	0,25	0,29	0,37	0,34	0,69	0,79
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	341	319	219	126	261	261
- alte transferuri	85	87	78	88	126	126
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	150	533	1.400	1.457	3.909	4.643
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	515	534	369	376	15	15
- cheltuieli de capital	219	220	169	169	193	413